

KILDEN

Kilden teater og konserthus IKS

STYRET

Utsending digitalt (Teams): 6. februar 2025

Styrets medlemmer:

Grete Faremo, styreleder
Kurt Mosvold, nestleder
Marit Wergeland
Per Fronth
Mette Gundersen
Edda Stix
Tor Anders Aadalen
Carl Roger Øivand Aaslie

I tillegg innkalles:

Harald Furre, adm.dir.
Kirsten Tunglund, utviklingssjef
Marianne Melby, økonomisjef

Dessuten møter representanter fra administrasjonen

Til orientering:

Per Elias Drabløs (varamedlem)
Emma Lind (varamedlem)
Ismail Mahammed (varamedlem)
Jasper Havelaar (ansattrepresentant, vara)
Nina Ruud (ansattrepresentant, vara)
Silje Hansen Flemmen (ansattrepresentant, vara)
Monica Smith-Tønnessen/Rita Yggeseth (revisor)

INNKALLING TIL STYREMØTE

Styret i Kilden TK IKS innkalles til møte 01-2025

Torsdag 6. februar kl. 10.30 – 16.00

Sted: Møtesal i 5. etasje i Kilden

Styret er invitert til premiere av *Greven av Monte Cristo*, påfølgende dag. Det blir derfor verken middag eller konsert/forestilling torsdag etter møtet.

SAKSLISTE

Saksnr.: Sakstittel:

Vedlegg

1/25

Innkalling

Det vises til innkalling og utsendt saksliste med tilhørende dokumenter datert 6. februar 2025.

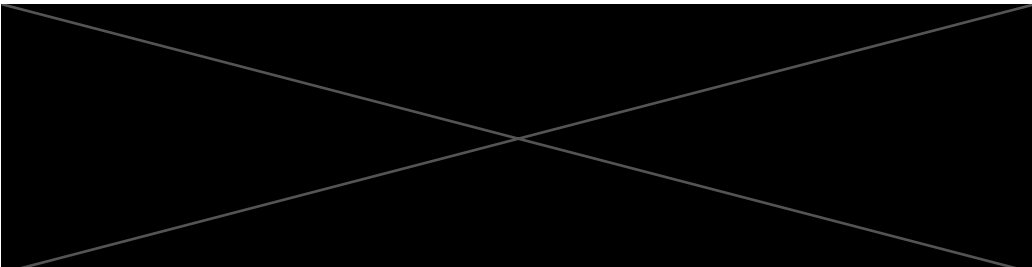
Forslag til vedtak:

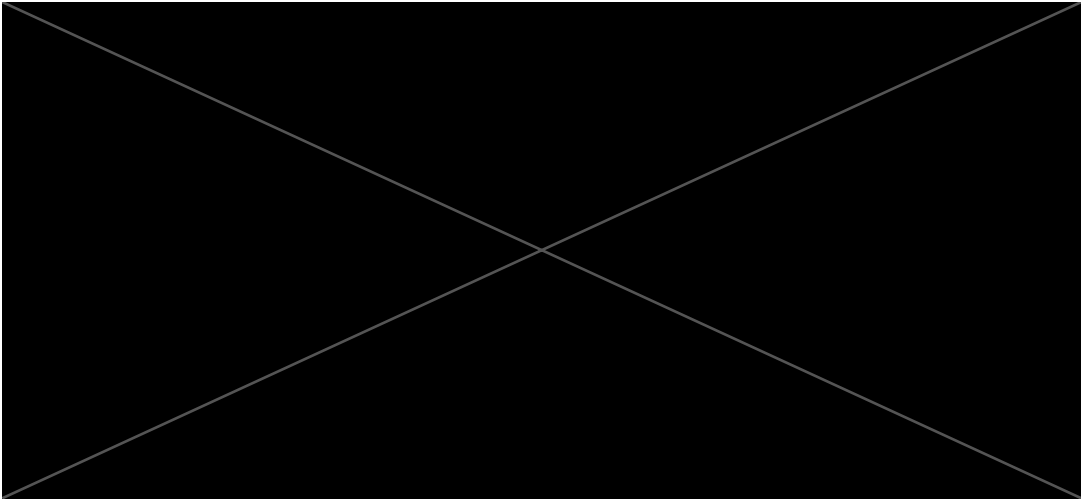
Innkallingen godkjennes.

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet / Kilden Center for Performing Arts
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, Tel. (+47) 90 58 11 11, kilden.com, Org. nr. 986 471 839

2/25	Habilitet Det foretas i starten av møtet vurdering av eventuelle habilitetsspørsmål knyttet til sakene som legges frem. <u>Forslag til vedtak:</u> (Utarbeides i møtet)	
3/25	Protokoll fra møte 05-2024 Forslag til styreprotokoll fra møte 05-2024, 21. november 2024, ble sendt ut i egen utsendelse via Visma Sign. Protokollen ble godkjent og elektronisk signert av alle som deltok i møtet og følger vedlagt til orientering. <u>Forslag til vedtak:</u> Styret tar saken til orientering.	1
4/25	Referatsaker 1) Tilskuddsbrev for 2025 fra Kultur- og likestillingsdepartementet, samt retningslinjer for tilskuddsmottakere. Brevet gjennomgås nærmere i møtet. 2) Tilskudd av spillemidler til kulturformål til mangfolds- og inkluderingstiltak og retningslinjer for bruken 3) Budsjettsøknad for 2026 til Kultur- og likestillingsdepartementet. Søknaden ble sendt 1. desember og gjennomgås nærmere i møtet. Dokumentet er delvis unntatt offentlighet jfr Offl. §14. <u>Forslag til vedtak:</u> Styret tar saken til orientering.	2-6
5/24	Orienteringer fra administrerende direktør Vedlagt følger rapport om ulike hendelser i Kilden siden forrige styremøte (21. november 2024). Rapporten gir oversikt over dagsaktuelle saker, samt blant annet HMS-status, sykefravær, og personellendringer. Rapporten vil bli supplert muntlig i møtet. <u>Forslag til vedtak:</u> Styret tar saken til orientering.	7-8
6/24	Økonomirapport per januar 2025 Økonomirapport per januar blir ikke ferdigstilt i tide til utsendelse av styrepapirene. Rapporten deles derfor ut i møtet. <u>Forslag til vedtak:</u> Styret tar økonomirapporten per januar 2025 til orientering.	
7/25	Årsoppgjør 2024 – status (unntatt offentlighet jfr Offentlighetsloven § 23 - 1. ledd) 	9

Forslag til vedtak

Styret tar foreløpig regnskap for 2024 til orientering.

8/25

Strategi bak fondsplassering

10

I styremøtet 05-2024 (21. november 2024) ble administrasjon bedt om å informere om strategien bak fondsplasseringen til Kilden. Vedlagte notat redegjør for historikken og bakgrunnen for fondsplasseringene vi har i dag.

I 2021 investerte Kilden kr 11 mill i pengemarkedsfondet Odin Likviditet på bakgrunn av styrevedtak fra 2020 (møte 08-2020 3. desember 2020 sak 50/20) og 2021 (møte 01-2021 24. februar 2021 sak 03/21). I mai 2023 besluttet vi å endre fondsplasseringen for å inkludere en høyere risikoprofil, i øvre sjiktet av middels risiko basert på bankens risikoskala. Etter samtaler med investeringsrådgiver falt valget på fondene listet opp under med følgende avkastning siste 12 måneder:

- Rentefond:
 - Holberg Kreditt avkastning 9,59%.
 - Norne Rente avkastning 6,72%.
- Aksjefond:
 - Norne Aksje avkastning 17,98%.
 - KLP Aksjeglobal Mer Samfunnsansvar avkastning 25,92%.

Avkastningen på nåværende fondsplassering har siden kjøpstidspunktet vært 23,6 % og verdien pr 31. desember 2024 er kr 13,8 mill.

Gjennomgang av historikken, status pt og forslag til veien videre følger i vedlagte notat som vil bli nærmere gjennomgått i møtet.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering og slutter seg til administrasjonens strategi for fondsplassering. Administrasjonen gis fullmakt til å investere ytterligere kr 10 mill innenfor samme risikoprofil som dagens portefølje.

9/25

Kildens policy for russiske kunstnere under krigen i Ukraina

11-17

I høst valgte Kilden å avlyse den russiske pianisten Andrei Korobeinikov på kort varsel fordi vi oppdaget han han fortsatt ga konserter i Russland. Dette med bakgrunn i retningslinjer vedtatt av styret 1. mars 2022. Beslutningen i november skapte en debatt der både tilhengere og motstandere av beslutningen var aktive. I etterkant var det enighet om at styret igjen burde diskutere retningslinjene og vurdere om disse fortsatt skal gjelde. I saken redegjøres det for bakgrunn, erfaringer og vurderinger. Anbefalingen er at retningslinjene fortsatt bør stå ved lag, men presiseres.

Forslag til vedtak:

Kilden fastholder sin praksis vedtatt av styret 1. mars 2022 og vil så lenge krigen i Ukraina pågår ikke ønske kunstnere som er aktive i dagens Russland velkommen til å opptre hos oss. Dette gjelder uavhengig av statsborgerskap.

10/25 Aktivitetsrapport 2024 – publikum

18

Publikumstallet for Kilden i 2024 var ca 187.000. Dette er en økning fra de ca 170.000 i 2023. Setebelegget økte med fem prosentpoeng til 79% i 2024, og både Kristiansand Symfoniorkester og Kilden Teater hadde en beleggprosent på 72%, en økning på 10 prosentpoeng fra 2023.

Fjorårets største publikumssuksesser var musikalen *Grease* med nesten 15.000 publikummere og familieforestillingen *En Julefortelling* med nesten 10.000 publikummere.

I 2024 hadde Kilden over 1,1 millioner digitale publikummere, det høyeste antallet registrert til dags dato. I tillegg ble to av våre produksjoner vist på NRK2 Hovedscenen, noe som ytterligere bidro til å styrke vår rekkevidde og synlighet i fjoråret.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

11/25 Strategi- og handlingsplan, KPI-er 2. halvår 2024

19

Styret vedtok i 2021 måleindikatorer, såkalte KPI-er (Key Performance Indicators), for å gjøre det lettere å rapportere på måloppnåelse i oppfølging av strategiplanen. Tidligere styrediskusjon og -vedtak rundt måleindikatorene ble presentert i styremøte 04-2024. Blant indikatorene er antall samproduksjoner internt og eksternt, antall konserter/ forestillinger i regionen og antall digitale visninger. Vedlagt følger rapport for andre halvdel av 2024 og 2024 som helhet, sett opp mot tall fra 2023. Punktene utdypes i møtet.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

12/25 AMU årsmelding 2024

20

Arbeidsmiljøutvalget skal ihht Arbeidsmiljøloven § 7-2 (6) hvert år avgi rapport om sin virksomhet til virksomhetens styrende organer og arbeidstakernes organisasjoner. AMUs årsrapport for 2024 behandles i Kildens medbestemmelsesapparat 7. februar 2024. Rapporten følger vedlagt og vil bli nærmere gjennomgått i møtet.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Eventuelt

Harald Furre

Administrerende direktør

Sak 3/25 Protokoll fra møte 05-2024

Vedlegg 1

Protokoll fra styremøte 05-2024, 21. november 2024

Kilden teater og konserthus IKS

PROTOKOLL STYREMØTE 05-2024, torsdag 21. november 2024

Til stede:

Grete Faremo, styreleder
Kurt Mosvold, nestleder
Marit Wergeland
Per Fronth
Mette Gundersen
Edda Stix
Tor Anders Aadalen
Carl Roger Øivand Aaslie

I tillegg møtte:

Harald Furre, adm.dir.
Kirsten Tungland, utviklingssjef
Marianne Melby, økonomisjef
Marie T. Sørensen, kommunikasjonssjef (sak 48/24)
Valborg Frøysnes, teatersjef (sak 53/24)
Daniel Stamnes, leder Kilden Kultur (sak 53/24)
Janneke Aulie, salgs- og markedsjef (sak 53/24)

Saksnr.: Sakstittel:
44/24 Innkalling

Innkalling og sakliste med tilhørende dokumenter ble sendt 14. november 2024.

Vedtak:

45/24 Habilitet
Innkallingen godkjennes.

Det ble foretatt en vurdering av eventuelle habilitetsspørsmål knyttet til sakene som legges frem.

Vedtak:

Ingen er inhabile i møtet.

46/24 Protokoll fra møte 04-2024

Styreprotokoll fra møte 04-2024, 11.-12. september 2024, var utsendt på forhånd. Protokollen var godkjent og elektronisk signert i VismaSign av alle som deltok i møtet.

Vedtak:

Styret tar saken til orientering.

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden teater og konserthus / Kilden Performing Arts Centre
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, tel. (+47) 90 58 11 11, post@kilden.com
Org. nr. 986 471 839, kilden.com

Referatsaker

- a) Årlig tilbakemelding til revisor om risikovurdering og kontroll på økonomiområdet. Administrerende direktør redegjorde i møtet for hovedpunktene i Kildens tilbakemelding, og særlig om hvordan Kilden har trappet opp arbeidet med beredskap.

Vedtak:

Styret tar saken til orientering.

48/24 Orienteringer fra administrerende direktør

Administrerende direktør utdypet notatet som var utsendt på forhånd og innledet etter styrets ønske med HMS-opplysninger, herunder sykefravær. Andre punkter det ble orientert om var:

- Det er god driv og god stemning i Kilden. Medbestemmelsesapparatet (tillitsvalgte og AMU) melder om det samme.
- Aktivitet på podier og scener siden forrige styremøte, herunder:
 - o *Oidipus/Antigone* nådde ikke helt publikumsmålet, men har fått mye anerkjennelse kunstnerisk.
 - o Forestillingen *Kill Devil* er invitert til Stockholm og Riksteatret betaler for å få produksjonen til Hedda-dagene i juni 2025.
 - o *Symfonisk nabofest* mellom KSO og elever fra Knuden kulturskole
 - o To fullsatte saler med fremvisning av *Harry Potter* der KSO spilte filmmusikken live.
 - o *The Future Now*, andre del av Kilden og Kunstsilos samarbeidsprosjekt *Nordic Art Symphony*, vakte oppsikt da det ble gjennomført i høst. Kilden har mottatt midler fra AKO Foundation til å kjøpe prosjektor og lerret tilpasset det nyskapende prosjektet.
 - o Kilden Kultur er inne i sin travleste periode; julekonsertene står i kø!
- Pakketilbudet «Kunsthelg», et samarbeid mellom Kilden, Kunstsilo og Clarion Hotel Ernst, ble en suksess med meget gode tilbakemeldinger fra de rundt 100 tilreisende.
- Arbeidet med ekstern finansiering fortsetter, og Kilden har nylig mottatt midler fra blant annet Cultiva og Kavlifondet. Det er også sendt en omfattende søknad til levekårsprogrammet knyttet til forebygging av ungt utenforskap i Agder.
- Det er etablert en venneforening for Kilden Teater, kalt Applaus!
- For første gang på mange år fikk Kilden i neste års statsbudsjett innvilget ett av flere satsingsforslag.
- Regjeringen har fremmet lovforslag på tre viktige punkter, blant annet lovfesting av prinsippet om «armlengdes avstand».
- Nova Spektrum har tatt initiativ overfor Næringsdepartementet om en nasjonal garantiordning knyttet til satsinger på internasjonale kongresser. Kilden er med på vegne av Kristiansandsmiljøet.
- Kilden får besøk av Kulturdirektoratets toppledelse i slutten av november.
- Det er god dialog med Agder kommunerevisjon i den pågående eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen av Kilden.
- Vedlikehold av bølgeveggen gjennomføres sommeren 2025. Kilden har, sammen med leverandør, foretatt en ny vurdering av behovet og konklusjonen er at vedlikeholdet ikke kan utsettes. Styret fikk presentert hovedtrekk knyttet til vedlikeholdsplanene, samt kommunikasjonsplan.

Styret takket for orienteringene og for grundig redegjørelse knyttet til planlagt vedlikehold av bølgeveggen.

Vedtak:

Styret tar saken til orientering.

49/24 Økonomirapport per oktober 2024

Økonomirapporten pr oktober var utsendt på forhånd og ble gjennomgått i møtet. Den viser et resultat på ca kr 35,3 mill som er i underkant av kr 20,4 mill bedre enn budsjett.

Den gode trenden fra tidligere i år fortsetter, blant annet med nye eksterne tilskudd og vi opplever god publikumstilstrømning. Det positive avviket skyldes i stor grad ekstraordinære forhold og tilskudd som er utbetalt i år, men som skal avsettes og brukes senere, samt periodiseringsavvik grunnet manglende utbetaling av lønnsoppgjør (ca kr 2,5 mill, for ansatte utenom CREO og NSFs tariffområde som fikk oppgjøret i september) og honorarer til artister (ca kr 1,7 mill), blant annet medvirkende til Sparebanken Sørs jubileumskonsert. Et mer reelt avvik er ca kr 16 mill. Hensyntar vi også kr 4 mill mottatt fra Sør-fondet til nyskreven forestilling i 2026 er det reelle avviket ca kr 12 mill. Tilskuddet skal avsettes ved årets slutt og brukes i 2026. I oktober har vi også fakturert kr 4 mill for å arrangere Sparebankens Sørs jubileumskonsert. Inntekten var budsjettert med kr 1,1 mill. Som følge av dette har vi også høyere kostnader enn budsjett, blant annet til honorarer til artister.

Andre årsaker til det gode resultatet er tidligere nevnte utsettelse av vedlikehold av bølgeveggen (budsjett kr 2,5 mill), samt høyere renteinntekter enn budsjettert, mottatte Nav refusjoner, diverse tilskudd fra eksterne og høyere billettinntekter enn budsjettert på Kilden Kultur arrangement.

Ca kr 10 mill av overskuddet vi oppnår i driftsregnskapet inneværende år skal overføres til investeringsregnskapet for finansiere deler av årets investeringsbehov, resten skal avsettes til bundet fond til fremtidige forpliktelser iht vilkår for mottatte tilskudd, samt på disposisjonsfond for å håndtere økte utgifter til vedlikehold og investeringer fremover.

Økonomisjef informerte om en feil i den utsendte økonomirapport pr oktober. I tabellen som viser investeringer står det et beløp på kr 4,019 mill på IT under budsjett 2024 som skal være 0,-. Sum budsjetterte investeringskostnader i 2024 er kr 13,875 mill og ikke 17,894 mill som det fremkommer av rapporten. Oppdatert økonomirapport pr oktober, rettet for feil i investeringsoversikten som oppgitt i møtet, publiseres i Teams i kanalen "Styremøter" i etterkant av møtet.

Vedtak:

Styret tar økonomirapporten per oktober til orientering.

50/24 Årsbudsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028

Administrasjonen redegjorde for forslag til drifts- og investeringsbudsjett for perioden 2025-2028, som danner grunnlaget for forslag til årsbudsjett 2025 og økonomiplan for 2025-2028, som sammen med budsjettnotat var utsendt på forhånd.

Administrasjonens forslag til budsjett gjøres samlet opp med et regnskapsmessig resultat i balanse. Det foreslås å overføre overskuddet i driftsbudsjettet på kr 8,5 mill til investering for dekke deler av investeringsbehovet i 2025. Resten av investeringsbehovet på kr 15,6 mill inkl mva dekkes av momskompensasjon, tilskudd fra andre og bruk av disposisjonsfond kr 2,6 mill. Forslaget til årsbudsjett 2025 innebærer dermed en netto reduksjon av Kildens fond på kr 2,6 mill. Fondet bygges opp etter avsetninger av inneværende års overskudd.

Innarbeidet budsjetterte avsetninger til og bruk av fond gir oppsummert et regnskapsmessig driftsresultat i balanse.

Vi oppnår nødvendig overskudd i driftsbudsjettet for 2025 uten drastiske tiltak eller større strukturelle grep. Kildens økonomi er igjen sunn og god og vi oppnår et godt resultat inneværende år som er betydelig bedre enn budsjettet. Vi har god kontroll gjennom stram styring og stort fokus på økte egeninntekter generelt og ekstern finansiering spesielt, samt at vi har fått økt tilskudd fra det offentlige. I forslaget til statsbudsjettet for 2025 har Kilden fått økt tilskuddet med kr 3,5 mill, som utgjør kr 5 mill med regional tilskudds forpliktelse. Økningen er begrunnet i økte vedlikeholds- og investeringskostnader til utskiftning av utstyr, og er et av våre nye omsøkte tiltak i årets budsjettsøkning. Offentlige tilskudd økes med 3,7 % som tilsvarer ca 0,5 % underkompensasjon ift forventet lønns- og prisvekst. Vi har full effekt av tidligere gjennomført nedbemanning, og vi opplever god publikumstilstrømning.

I administrasjonens forslag til økonomiplan for perioden 2025-2028, gjøres drifts- og investeringsbudsjettene opp med et samlet regnskapsmessig resultat i balanse. Økonomiplan legger i stor grad opp til en prolongering av 2025, med en nøktern forventning om økte egeninntekter i tråd med prisutviklingen og fortsatt fokus på å søke ekstern finansiering. Større tilskudd fra eksterne er redusert i tråd med utbetalingstidspunkt, med tilsvarende reduksjon i kostnader. Vi legger opp til overskudd i driften for å finansiere investeringsbehovet fullt ut fra år 2027. Ekstraordinært investeringsbehov i 2026 foreslås finansiert av overskudd i drift og bruk av fond som det avsettes til inneværende år. Videre ligger det en forutsetning om full kompensasjon fra offentlige tilskudds givere. Dette er et risikoelement, men er tråd med vedtatt økonomiplan for årene 2024-2027.

Vedtak

Styret godkjenner fremlagt forslag til årsbudsjett for 2025 og tar økonomiplan 2025-2028 til orientering. Styret anbefaler videre representantskapet å fatte tilsvarende vedtak i deres møte senere samme dag, 21. november 2024.

51/24

Strategi: Handlingsplaner for 2025

Handlingsplaner for 2025, siste året i nåværende strategiplan, var utsendt på forhånd.

Styret fikk i september en gjennomgang av strategiens hovedelementer og status på målene og måleindikatorer knyttet til dem. Administrerende direktør hadde derfor en kort innledning om status på måloppnåelse, før ansattrepresentant i styret, Tor Anders Aadalen, presenterte arbeidet fra en av de fire tverrgående satsingene i 2024; «Kildens verdier – betydning for alle avdelinger og seksjoner».

Administrerende direktør presenterte deretter hovedtrekkene i Kildens handlingsplan for 2025 på overordnet nivå. Følgende punkter ble fremhevet:

- Prosess for utarbeidelse av strategi for perioden 2026-2030
- Felles innsatsområder i 2025; kunstig intelligens, bærekraft og kompetanse
- Sikre prioritering på statsbudsjettet

Styret diskuterte deretter særskilte tiltak i fremtidige budsjettsøknader, samt manglende omtale av opera i handlingsplanen for 2025. Administrasjonen kommer tilbake til plan for arbeid inn mot nasjonale myndigheter.

Vedtak:

Styret slutter seg til foreslått handlingsplan for 2025 med de innspill som fremkom i møtet.

Bærekraft i Kilden

Bærekraft er et gjennomgående prinsipp i Kildens strategi for perioden 2021-2025 og har i flere år vært en integrert del av både sceneproduksjon, drift og beslutningstaking. Utviklingssjef redegjorde i møtet for detaljer rundt Kildens bærekraftsarbeid og ba deretter om styrets innspill til strategi for bærekraft som skal jobbes frem i 2025.

Styreleder innledet styrets diskusjon med å påpeke utfordringene knyttet til å definere, standardisere og implementere indikatorer som faktisk måler bærekraftig utvikling på en pålitelig måte. Hun understreket videre viktigheten av å sikre en troverdig strategi med definerte begreper og konkrete mål. Styret diskuterte deretter betydningen av å vurdere kost-nytte-effekten av ulike tiltak og var tydelig på at bærekraftsarbeidet må balanseres med Kildens oppdrag som musikk- og scenekunstinstitusjon, slik at det ikke går på bekostning av kunstnerisk kvalitet.

Styret ber administrasjonen legge til rette for workshops der styret medvirker.

Vedtak:

Styret slutter seg til planer for videre arbeid med strategi for bærekraft med de innspill som fremkom i møtet. Styret ønsker å bli involvert i det videre arbeidet.

53/24

Kunstneriske planer og portefølje

Administrerende direktør innledet saken der styret skulle få mer informasjon om neste års produksjoner, samt innblikk i kunstneriske planleggingsprosesser.

Teatersjefen åpnet sin orientering med å fortelle at Kilden Teater har hatt som ambisjon å løfte frem igjen plakattradisjonen i teatret. Hvert år inviteres en lokal kunstner til å utarbeide plakattuttrykk for alle Kilden Teaters produksjoner kommende år. Denne gang er det Veronica Lund som har fått oppdraget. 2025 er Grafikkens år, og Lund har samarbeidet med SMIA Grafiske Odderøya om trykkene.

Teatersjefen ga deretter styret et innblikk i det omfattende arbeidet som ligger bak planleggingen av et års program. Det er en kompleks prosess med mange forventninger som skal innfris. Programmeringen skal hensynta internt samarbeid i tråd med Kildens hovedmål om produksjoner som inneholder ulike kunstformer, regional tilstedeværelse gjennom «Kilden ut i Agder», Kilden Dialog, årets markør, juleforestilling, lokale samarbeid, samarbeid med andre teatre, forestillinger rettet mot barn, noe for kjernepublikummet og til slutt et mangfoldsaspekt. Det viktigste er likevel kunstnerisk bredde og høy kvalitet i programmeringen; både sikre lokal forankring og samtidig markere Kilden Teater nasjonalt.

Leder for Kilden Kultur orienterte deretter styret om detaljer i neste års programmering av musikal og sommerrevy; herunder informasjon om saloppsett, billettsalg, casting og samarbeid med nasjonale aktører.

Kilden har fått støtte av Cultiva til et prosjekt innen kunnskapsbasert publikumsutvikling; «Personas 2.0». Personas er en måte å segmentere markedet på. Salgs- og markedsjef ga styret en orientering om hvordan Kilden, Kunstsilo og InFuture har gått sammen om et prosjekt der avansert maskinlæring og generativ kunstig intelligens tas i bruk for å utarbeide personas vi kan ha «dialog» med.

Salgs- og markedsjef presenterte deretter en matrise som visualiserer Kildens programmering for 2025 ut fra kunstnerisk prestisje og publikumsappell, ble presentert.

Matrisen viser neste års produksjoner ut fra budsjetterte publikumstall og målgrupper.

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden teater og konserthus / Kilden Performing Arts Centre
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, tel. (+47) 90 58 11 11, post@kilden.com
Org. nr. 986 471 839, kilden.com

Oppsummert bekrefter oversikten at programmeringen ivaretar bredden og sikrer noe for alle målgrupper.

Vedtak:
Styret tar saken til orientering.

Dokumentet signeres elektronisk.

Grete Faremo
Styreleder

Kurt Mosvold

Marit Wergeland

Per Fronth

Mette Gundersen

Edda Stix
(ansattrepr.)

Tor Anders Aadalen
(ansattrepr.)

Carl Roger Øivand Aaslie
(ansattrepr.)

Harald Furre
adm.dir.

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden teater og konserthus / Kilden Performing Arts Centre
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, tel. (+47) 90 58 11 11, post@kilden.com
Org. nr. 986 471 839, kilden.com

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 6 pages before this page
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 7 pages before this page

Dokumentet inneholder 7 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 7 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 7 sider før denne side

Detta dokument innehåller 7 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Sak 4/25 Referatsaker

Vedlegg 2-6

- 2-3: Tilskuddsbrev for 2025 fra Kultur- og likestillingsdepartementet, samt retningslinjer for tilskuddsmottakere

- 4-5: Tilskudd av spillemidler til kulturformål til mangfolds- og inkluderingstiltak, samt retningslinjer for bruken.

- 6: Budsjettsøknad for 2026 til Kultur- og likestillingsdepartementet.

Kilden teater og konserthus IKS
Sjølystveien 2
4610 KRISTIANSAND S

Deres ref

Vår ref

Dato

24/201-

17. desember 2024

Statsbudsjettet 2025 - Kilden teater og konserthus - tilskuddsbrev

1. Tildeling av statstilskudd for 2025

Kultur- og likestillingsdepartementet viser til søknad fra Kilden teater og konserthus IKS om driftstilskudd for 2025.

Departementet tildeler med dette Kilden teater og konserthus IKS et driftstilskudd for 2025 på kr 152 530 000. Tilskuddet er bevilget under kap. 323, post 70, jf. Prop. 1 S (2024–2025) og Innst. 14 S (2024–2025).

Tilskuddet er økt med 3 500 000 kroner til finansiering av nødvendige investeringer.

Stortinget har fastsatt at det ordinære offentlige driftstilskuddet til Kilden teater og konserthus IKS skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. Innst. 14 S (2024–2025), vedtak IV.

Statstilskuddet vil bli utbetalt til 3201.71.13622 i fire terminer (januar, april, juni og oktober). Tilskuddet for første termin utgjør 38 132 500 kroner.

2. Formål med tilskuddet

Målene for regjeringens politikk på musikk- og scenekunstmrådet, jf. Prop 1 S (2024–2025), er å legge til rette for

- produksjon og formidling av ulike musikk- og scenekunstuttrykk av høy kvalitet over hele landet
- kunstnerisk utvikling og fornyelse av musikk- og scenekunstuttrykk
- et musikk- og scenekunsttilbud som er tilgjengelig for et bredt og mangfoldig publikum

Det er en forutsetning at tilskuddet disponeres i samsvar med de mål som er oppgitt i søknaden for 2025. Kilden teater og konserthus IKS skal videre utforme hensiktsmessige systemer for oppfølging av egen måloppnåelse som sikrer høy kvalitet og god ressursutnyttelse.

3. Krav og forutsetninger

Tilskuddet skal benyttes i tråd med forutsetningene i dette tilskuddsbrevet og vedlagte *Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025*.

Dersom midlene ikke benyttes fullt ut eller midler er brukt i strid med forutsetningene, kan departementet kreve hele eller deler av det tildelte beløpet tilbakebetalt.

Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonsloven § 12 tredje ledd.

Forsvarlig og effektiv drift

Det er en forutsetning for statstilskuddet at tilskuddsmottakeren sikrer at driften er økonomisk forsvarlig, og at bygninger og utstyr blir vedlikeholdt. Det må også avsettes tilstrekkelig midler til framtidig vedlikehold og investeringer, samt til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger.

Sikkerhet og beredskap

Mottakere av tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet forutsettes å ivareta sitt ansvar innenfor sikkerhet og beredskap. Hver enkelt tilskuddsmottaker forventes å dimensjonere sitt sikkerhets- og beredskapsarbeid opp mot samfunnsoppdrag, risiko og egenart. Dette inkluderer å holde seg oppdatert om de åpne risiko- og trusselvurderingene fra sikkerhetsmyndighetene og om relevant regelverk og veiledninger, f.eks. [Veileder for sikkerhet ved store arrangementer](#) fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og [Råd mot terrorhandlinger](#) fra PST.

Bærekraft

FNs bærekraftsmål er en overbygning for regjeringens politikk. Av disse målene er klima- og miljømessig bærekraft et særlig prioritert område. Departementet oppfordrer Kilden teater og konserthus IKS til å vurdere sitt bidrag til å nå bærekraftsmålene, ved blant annet å kartlegge egne utslipp og iverksette tiltak for å redusere utslipp. Tilskuddsmottakerne rapporterer som angitt i nettskjema i Altinn.

Likestilling, mangfold og deltakelse

Regjeringen har som mål å redusere forskjellene i samfunnet og å gi alle like muligheter for deltakelse. Regjeringen vil bygge videre på og styrke fellesskapsløsningene i det norske samfunnet.

Mottakere av statlige tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet skal arbeide langsiktig og strategisk for å fremme mangfold og likestilling. Dette innebærer blant annet universell utforming, å senke tersklene for deltakelse og lavest mulig brukerbetaling. Særlig gjelder dette i forbindelse med inkludering av barn og unge i fritidsaktiviteter og for å understøtte et aldersvennlig samfunn.

Departementet er opptatt av at institusjonene har god kunnskap om sitt publikum og arbeider målrettet for å nå nye brukergrupper, blant annet ved å gjennomføre brukerundersøkelser. I årsrapporten skal det gis en redegjørelse for hvilke mål Kilden teater og konserthus IKS har for sitt publikumsarbeid og hvordan dette følges opp.

Utstys- og eiendomsforvaltning

Institusjoner som eier scenekunstbygninger skal gjennomføre eksternt tilsyn av utstys- og eiendomsforvaltningen hvert fjerde år, med rapporter om tilstand, planer, gjennomførte tiltak, kompetanse og organisering. Rapport fra slike tilsyn skal, sammen med institusjonens plan for oppfølging, sendes til Kultur- og likestillingsdepartementet.

Alle scenekunstinstitusjoner – også de som leier bygninger og lokaler – skal rapportere årlig om tilstanden og planer for bygningsvedlikeholdet og utskiftning av utstyr.

Pensjonsforpliktelser

Regnskapsloven, regnskapsstandarder vedrørende pensjonsforpliktelser og god regnskapspraksis stiller krav til balanseføring av pensjonsforpliktelser.

Mange institusjoner har de siste årene erfart en markert økning i pensjonskostnadene, noe som kan ha ført til at egenkapitalen er redusert og i noen tilfeller negativ. Disse økningene i pensjonskostnader skyldes i overveiende grad endringer i beregningsparameterne.

Flere institusjoner har lukket deler av ytelsespensjonsordningene de siste årene, men det gjenstår fremdeles forpliktelser for noen, og dette krever aktuarberegninger til regnskapsavleggelsen.

Departementet praktiserer som styringsprinsipp overfor institusjonene at tapt egenkapital må gjenopprettes i løpet av ett år. Departementet vil ikke praktisere dette styringsprinsippet overfor institusjonene hvis årsaken til regnskapsunderskudd og/eller tap av egenkapital helt ut skyldes endringer i beregninger av pensjonsforpliktelser fra det ene året til det andre. Departementet legger imidlertid til grunn at de institusjonene som fortsatt har negativ egenkapital som følge av pensjonsforpliktelser, treffer nødvendige tiltak slik at balansen mellom inntekter og kostnader, inkludert pensjonskostnader, forbedres.

Institusjonene må redegjøre for saken i fotnote til regnskapet. Kultur- og likestillingsdepartementet vil følge utviklingen i pensjonskostnadene.

Egeninntekter

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at Kilden teater og konserthus IKS utnytter potensialet for egeninntekter og arbeider aktivt for å skaffe andre inntekter enn offentlige tilskudd.

Ledsagerbevis

Det er en forutsetning for det tildelte tilskuddet at alle som har ledsagerbevis, og som kjøper billett til ordinær pris til et arrangement, får gratis billett for sin ledsager. Det kan eventuelt tilbys rabattordninger som gjør at billettprisene for personen med ledsagerbevis og ledsager samlet ikke overstiger prisen for en ordinær billett.

4. Rapportering for 2025

Kilden teater og konserthus IKS må utarbeide rapport om aktiviteten i 2025 i eget nettskjema via Altinn. Rapporteringen skal blant annet inneholde revidert regnskap for 2025 og omtale av resultater i samsvar med de formål som ble omtalt i søknaden for 2025. Kilden teater og konserthus IKS må også rapportere i tråd med de krav og forutsetninger som står i dette brevet.

Musikk- og scenekunstinstitusjonene skal i tillegg levere en utvidet publikums- og aktivitetsstatistikk via Altinn. Denne statistikken vil bli offentlig tilgjengelig og rapportert videre til Statistisk sentralbyrå.

Rapporten leveres i egne nettskjema i Altinn innen **1. mars 2026**.

Følgende signerte dokumenter skal sendes til Kulturdirektoratet, post@kulturdirektoratet.no, med kopi til departementet, postmottak@kud.dep.no, så snart de foreligger og senest innen **1. mars 2026**:

- styrets årsberetning (gjelder kun store foretak)
- revidert regnskap for 2025 med noter
- revisjonsberetning for 2025

5. Frister i 2025

Vi minner om at fristen er **1. mars 2025** for følgende dokumenter:

- rapport om aktiviteten og statistikk for 2024 via nettskjema i Altinn
- revidert regnskap for 2024 med noter, revisjonsberetning og styrets årsberetning (gjelder kun store foretak). Signerte dokumenter skal sendes til Kulturdirektoratet, post@kulturdirektoratet.no, med kopi til departementet, postmottak@kud.dep.no.

Fristen for søknad om tilskudd for 2027 er **1. desember 2025**.

Søknaden skal leveres i eget nettskjema via Altinn. Informasjon om utfylling av søknad er tilgjengelig på Kulturdirektoratets nettsider, [Virksomheter og institusjoner - kulturradet.no](https://www.kulturdirektoratet.no/virksomheter-og-institusjoner) ([kulturdirektoratet.no](https://www.kulturdirektoratet.no)).

Med hilsen

Bernt Martin Schjerven (e.f.)
avdelingsdirektør

Stine Hansson
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

- Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025

Kopi

Agder fylkeskommune
Kristiansand kommune
Kulturdirektoratet

Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet i 2025

Fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet 25. november 2024

1. GENERELT

Kultur- og likestillingsdepartementet/tilskuddsforvalter vil presisere overfor tilskuddsmottakeren at de ulike lover og forskrifter som gjelder for den enkelte selskapsform, må følges.

2. STYRETS OG LEDELSENS ANSVAR

Styret/ledelsen har fullt ut ansvar for institusjonens drift, økonomi og finansforvaltning (opptak av ev. lån, håndtering av gjeld m.m.)

Styret/ledelsen har særlig plikt til å påse at institusjonen har god kontroll med bokføring og formuesforvaltning og at institusjonen har løpende oversikt over den økonomiske situasjonen, slik at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter til enhver tid er under kontroll. Denne interne kontrollen kan ikke erstattes med revisjon som utføres av ekstern revisor.

Styret/ledelsen har i tillegg en særskilt plikt til å påse at virksomheten drives i samsvar med forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i pkt. 3 nedenfor.

Styret/ledelsen plikter å varsle departementet/tilskuddsforvalteren umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til arbeidsbudsjettet eller de forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet.

Har institusjonen en administrerende direktør eller daglig leder, skal denne forestå den daglige ledelse i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og etter retningslinjer og pålegg fra styret.

3. FORUTSETNINGER FOR TILSKUDD

For å motta statlig tilskudd forutsettes det at institusjonen har kontinuerlig drift i samsvar med mål/formålene med virksomheten.

Tilskuddet skal ikke brukes til gjeldssanering. Et eventuelt årsunderskudd må dekkes gjennom overføringer fra fri egenkapital eller ved innsparinger i påfølgende budsjettår.

Tilskuddsmottaker vil ikke få ytterligere tilskudd i 2025 til dekning av eventuelle utgifter til driftskreditt eller til dekning av økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året eller merutgifter som følge av lønnsoppgjør.

Driftstilskuddet skal som hovedregel benyttes til formålet i samme året som tilskuddet er tildelt. Dersom tilskuddsmottaker akkumulerer overskudd over flere år som følge av lavere aktivitetsnivå enn det som er forutsatt ved tildelingen av tilskudd, vil størrelsen på framtidige tilskudd kunne reduseres.

Tilskuddet skal plasseres på institusjonens bankkonto. En plassering av likvide tilskuddsmidler i fond m.m. er i strid med gjeldende regelverk og forutsetningen i tilskuddsbrevet. Dersom tilskuddet benyttes til plassering i fond m.m. vil dette kunne få konsekvenser for framtidige tilskudd.

Mottakere av tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet skal ha systemer for å ivareta sikkerhet og beredskap. Tilskuddsmottakeren må også ta hensyn til særskilte forutsetninger gitt i tilskuddsbrevet i sin disponering av tilskuddet.

4. PLAN FOR DISPONERING AV UTGIFTER OG INNTEKTER

Som grunnlag for institusjonens løpende kontroll med den økonomiske utviklingen, skal institusjonen utarbeide et arbeidsbudsjett så snart som mulig. Arbeidsbudsjettet må inneholde samtlige utgifter og inntekter som forventes i løpet av året samt tilstrekkelig avsetning av midler til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. Departementet vil spesielt understreke behovet for en realistisk budsjettering av egeninntekter.

5. DEPARTEMENTETS KONTROLLADGANG

Det vises her til tilskuddsbrevet.

6. KRAV TIL REGNSKAP OG REGNSKAPSAVLEGGELSE

Tilskuddsmottaker skal oversende regnskap til departementet eller tilskuddsforvalteren så snart som mulig og senest innen den fristen som er fastsatt i tilskuddsbrevet.

Kultur- og likestillingsdepartementet stiller følgende krav til regnskapet for tilskuddet:

- a) Alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i regnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.
- b) Dersom det er vesentlige avvik mellom arbeidsbudsjettet og regnskapet skal avviket kommenteres.
- c) Regnskapet må underskrives av virksomhetens styre eller ledelse.

- d) Når tilskuddet er 500 000 kroner eller høyere skal regnskapet revideres av statsautorisert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner som benytter kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan. Undertegnet revisjonsberetning legges ved regnskapet.
- e) Når tilskuddet er under 500 000 kroner kreves det ikke at regnskapet er bekreftet av revisor.
- f) Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i bokføringsloven.

7. ANNEN RAPPORTERING

Annen rapportering for tilskuddet og frister for dette kommer fram av tilskuddsbrevet med vedlegg.

8. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Statstilskuddet gis til de formål og under de forutsetninger som er angitt i tilskuddsbrevet.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er nyttet i samsvar med forutsetningene i tilskuddsbrevet, kan departementet eller tilskuddsforvalter kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller være brudd på bestemmelsene i straffelovens §§ 371–372.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:
Kultur- og likestillingsdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Bankkontonummer: 7694.05.00253

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer i statsbudsjettet tilskuddet gjelder. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til Kultur- og likestillingsdepartementet postmottak@kud.dep.no

9. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

Departementet forutsetter at institusjonens revisor blir gjort kjent med disse retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, ta kontakt med departementet/tilskuddsforvalteren.

Kilden teater og konserthus IKS
Sjølystveien 2
4610 KRISTIANSAND S

Deres ref

Vår ref

Dato

24/201-

14. november 2024

Kilden teater og konserthus – tilskudd av spillemidler til kulturformål – mangfolds- og inkluderingstiltak 2025

1. Tilskudd

Kultur- og likestillingsdepartementet viser til søknad fra Kilden teater og konserthus IKS om tilskudd til driftsstøtte for 2025.

Departementet tildeler med dette 420 000 kroner av spillemidler til kulturformål til Kilden teater og konserthus IKS til mangfolds- og inkluderingstiltak i 2025.

Beløpet vil bli overført til konto nr. 32017113622 i begynnelsen av januar 2025.

2. Forutsetninger

Tilskuddet er et engangstilskudd.

Ordningen med tildeling av tilskudd fra spillemidlene til særskilte mangfolds- og inkluderingstiltak vil ikke bli videreført etter 2025. Det er lagt til grunn at alle som mottar årlige driftstilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet arbeider aktivt for å fremme mangfold og inkludering i kunst- og kulturlivet, og at dette er en integrert del av virksomheten som synliggjøres i ordinær budsjettsøknad.

Departementet viser ellers til tilskuddsbrevet for 2024, der det går fram at fristen for å søke om tilskudd for 2026 er 1. desember 2024.

Departementet forutsetter at alle tilskuddsmottakere har god økonomiforvaltning og kontroll, og viser ellers til vedlagte *Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt spillemidler fra Kultur- og likestillingsdepartementet.*

Øvrige forutsetninger som vil gå fram av det ordinære tilskuddsbrevet for 2025 vil også gjelde for dette tilskuddet.

3. Rapportering

Rapportering for bruk av tilskuddet skal inngå i tilskuddsmottakerens ordinære rapportering til Kultur- og likestillingsdepartementet for 2025. I nettskjema for budsjettsøknad og rapport skal midlene føres som «annet offentlig tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet».

Med hilsen

Bernt Martin Schjerven (e.f.)
avdelingsdirektør

Elisabeth Pedersen
fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

- Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt spillemidler fra Kultur- og likestillingsdepartementet

Kopi

Agder fylkeskommune
Kristiansand kommune
Kulturdirektoratet

Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt spillemidler fra Kultur- og likestillingsdepartementet

Fastsatt av Kultur- og likestillingsdepartementet 7. desember 2023

1. GENERELT

Disse retningslinjene gjelder for tilskudd av spillemidler til idrettsformål og spillemidler til kulturformål. Retningslinjene oppdateres årlig.

Spillemidler til idrettsformål og kulturformål er statlige midler som fordeles ved kongelig resolusjon. Kultur- og likestillingsdepartementet har så langt det passer lagt opp til at spillemidlene skal forvaltes i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, dvs. regelverket som gjelder ved forvaltning av statsbudsjettmidler bevilget av Stortinget.

Tilskuddsmottaker har ansvar for at tilskudd av spillemidlene benyttes i tråd med forutsetningene som er gitt ved tildelingen av midlene.

Kultur- og likestillingsdepartementet forutsetter at hver enkelt tilskuddsmottaker følger de lover og forskrifter som gjelder for virksomheten/organisasjonen.

2. KONTROLLADGANG

Kultur- og likestillingsdepartementet, den departementet gir fullmakt, revisor av spillemidlene og Riksrevisjonen har adgang til å kontrollere at spillemidlene til idrettsformål og kulturformål benyttes som forutsatt.

Departementet viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til "offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll", jf. § 10 andre ledd i Stortingets bevilgningsreglement.

3. FORUTSETNINGER

Tilskuddet skal som hovedregel benyttes til formålet innen ett år etter at tilskuddet er tildelt.

Virksomheten/organisasjonen skal ha oversikt over økonomien og sørge for at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter alltid er under kontroll.

Tilskuddsmidlene skal ikke forvaltes på en måte som innebærer risiko for tap og/eller at midlene stilles til disposisjon for andre formål enn de er tiltenkt.

Kultur- og likestillingsdepartementet skal informeres dersom det oppstår vesentlige avvik.

4. STYRETS OG LEDELSENS ANSVAR

Styret og ledelsen for virksomheten/organisasjonen har ansvar for at forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

Styret og ledelsen skal påse at virksomheten/organisasjonen benytter tilskuddet i tråd med formålet og forutsetningene som er gitt ved tildelingen av midlene.

5. RAPPORTERING – RAPPORT OG REGNSKAP

Tilskuddsmottaker, ved styreleder eller daglig leder i virksomheten/organisasjonen skal innen oppgitt frist oversende rapport til Kultur- og likestillingsdepartementet som viser at tiltaket, prosjektet eller den generelle aktiviteten som tilskuddet skulle finansiere eller delfinansiere, er gjennomført. Rapporten skal vise at midlene er brukt i samsvar med forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i søknaden.

Sammen med rapporten skal det sendes inn regnskap for disponeringen av tilskuddet. Regnskapet skal være undertegnet av leder eller økonomiansvarlig i virksomheten/organisasjonen.

I regnskapet skal offentlige tilskudd spesifiseres med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.

Vesentlige avvik mellom budsjett og regnskap skal kommenteres.

Dersom det er spesielle krav til rapporteringen, er det omtalt i tilskuddsbrevet.

Revisorkontroll

Revisor skal være kjent med disse retningslinjene og forutsetningene for tilskuddet.

Signert revisorrapport skal sendes sammen med rapporten og regnskapet eller gjøres tilgjengelig for departementet på annen måte.

Dersom tilskuddet av spillemidler er 500 000 kroner eller høyere skal regnskapet være kontrollert av statsautorisert eller registrert revisor, eventuelt av kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan. Etter avtale kan revisorkontroll av tilskuddsmidlene inngå som del av revisjonen av virksomhetens/organisasjonens ordinære årsregnskap.

For tilskudd under 500 000 kroner kan regnskapet kontrolleres av organisasjonens tillitsvalgte revisor eventuelt av virksomhetens regnskapsavdeling.

6. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Om tilskuddet eller deler av det ikke benyttes til formålet, skal tilskuddsmottaker gjøre Kultur- og likestillingsdepartementet oppmerksom på dette så snart som mulig. Departementet kan kreve tilbakebetaling av hele eller deler av tilskuddet.

Ved eventuell tilbakebetaling skal overføringen merkes slik at det framgår hvilket tilskudd det gjelder.

Idrettsformål – midlene overføres til:

KUD – idrettsformål, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Kontonummer: 7058 06 71568

Kulturformål – midlene overføres til:

KUD – kulturformål, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Kontonummer: 7050 05 83191

Tilskuddsmottaker skal også sende informasjon om tilbakebetalingen, med henvisning til tilskuddsbrev og anmodning om tilbakebetaling, til postmottak@kud.dep.no.

Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller rammes av bestemmelsene i straffelovens §§ 371–372.

7. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, ta kontakt med departementet eller tilskuddsforvalter/videreforder.

Virksomheten du rapporterer for Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet

Om institusjonen

Navn	KILDEN TEATER OG KONSERTHUS IKS
Organisasjonsnummer	986471839
Telefonnummer	90 58 11 11
Virksomhetens e-post	billett@kilden.com
Bankkontonummer	32017113622

Besøksadresse

Adresse	Sjølystveien 2
Postnummer	4610
Poststed	KRISTIANSAND S

Postadresse

Adresse	
Postnummer	
Poststed	

Kontaktperson

Fornavn	Marianne
Etternavn	Melby
Telefonnummer	46664460
E-post	marianne.melby@kilden.com

Oppsummering og kontroll

Oppsummering av omsøkt beløp	Revidert regnskap	Budsjett	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2023	2024	2025	2026
Kultur- og likestillingsdepartementet	135 820	143 690	152 530	164 190
Sum nye tiltak				11 660

Oppsummering av søknad

	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2023	2024	2026
Totale egeninntekter	66 226	62 069	56 150
Ord. offentlig driftstilskudd	207 023	217 031	247 098
Annet offentlig driftstilskudd	7 461	3 985	12 707
Totale driftsinntekter	280 710	283 085	315 955
Totale driftskostnader	269 354	276 336	319 247
Driftsresultat	11 356	6 749	-3 292
Årsresultat	15 137	7 499	208

	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Sum egenkapital	1 420 193	1 367 383	1 340 131

Jeg bekrefter korrekt tallverdi

Dersom summen er feil må du korrigere søknaden før den leveres.

Økonomi - Egeninntekter

	Revidert regnskap	Budsjett	Søknads- budsjett
	2023	2024	2026
Billettinntekter	22 292	17 855	27 329
Inntekter fra digitale produksjoner	168		
Honorar	0		
Inntekter fra butikk	0		
Inntekter fra kafé/serveringsvirksomhet	12 582	13 100	15 126
Inntekter fra andre varer	2 570	1 351	
Utleie av lokaler	3 592	3 343	3 354
Inntekter fra andre tjenester	4 066	1 400	2 127
Sponsorinntekter	2 945	3 700	3 396
Gaver	950	700	720
Andre inntekter	17 061	20 620	4 098
Totalt	66 226	62 069	56 150

Budsjettpostene «Honorar», «Inntekter fra andre varer», «Inntekter fra andre tjenester» og «Andre inntekter» må spesifiseres her.

Inntekter fra andre tjenester inneholder salg av tjenester, bla tekniske tjenester ved kurs og konferanse og utleie arrangement under Kilden Kultur. Andre innt. består av tilskudd fra private og Nav-refusjoner. Budsjetterte refusjoner fra andre i 2025 er tilskudd fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør, Sør-fondet, Stiftelsen Sparebanken1, Kaare Berg Stiftelsen. Her ligger også budsjettert inntekt fra Oslo Nye Teater for samarbeidsprosjekt i 2025. Vi har fokus på å øke egeninntektene våre og har lykket godt med eksterne tilskudd etter mange søknader til eksterne givere. Slike refusjoner er langt over budsjett inneværende år. Vi budsjetterer i liten grad ekstern finansiering som ikke er innvilget pt, men forventer større beløp enn budsjettert på denne posten også i 2026, da vi har intensivert denne jobben de siste årene og kommer til å opprettholde arbeidet. Tidligere inneholdt posten også mva-kompensasjon, men iht nye hjelpetekster fremkommer dette nå under andre offentlige tilskudd.

Økonomi - Offentlig tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet

Ordinært offentlig driftstilskudd	Revidert regnskap	Budsjett	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2023	2024	2025	2026
Kultur- og likestillingsdepartementet	135 820	143 690	152 530	164 190

Ordinært offentlig driftstilskudd andre	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2023	2024	2026
Fylkeskommune(r)	28 752	29 694	33 972
Kommune(r)	42 451	43 647	48 936
Annet			
Totalt	207 023	217 031	247 098

Spesifisering av annet offentlig ordinært driftstilskudd

Under ordinært tilskudd fra fylkeskommune og kommune ligger også tilskuddet til Kilden Kultur, ikke bare tilskuddet til den statsstøttede delen av Kilden. I budsjettet for 2025 er det forutsatt en lønnsvekst på 4,6% og prisvekst på 3,3% iht SSBs siste anslag. Med ca 70/30 fordeling av lønnskostnader og andre kostnader er vi underkompensert med ca 0,5%. I søknadsbudsjettet for 2026 har vi forutsatt en prisvekst på 2,9% og lønnsvekst på 4,3% jmf SSBs anslag. Vi legger til grunn full kompensasjon i reguleringen av offentlige tilskudd. Dette utgjør i underkant av kr 11 mill. I økonomiplanen for 2025-2028 har vi også forutsatt full kompensasjon. Dette er helt avgjørende for å håndtere kostnader og gjennomføre kunstneriske planer og ambisjoner i tråd med vårt samfunnsoppdrag.

I budsjettet for 2026 har vi lagt opp til et overskudd i driften på kr 11 mill for å overføre til fond for å finansiere deler av investeringsutgiftene som er ekstraordinære dette året.

Andre offentlige tilskudd	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
	2023	2024	2026
Kultur- og likestillingsdepartementet	3 330		
Kulturrådet/Kulturdirektoratet	2 160	1 700	2 510
Fylkeskommune(r)	1 250	1 250	1 300
Kommune(r)	0		
Den kulturelle skolesekken	80	315	150
Annet	641	720	8 747
Totalt	7 461	3 985	12 707

Spesifisering av andre offentlige tilskudd

Kommentar til tall i søknadsbudsjett 2026: Agder Fylkeskommune: tilskudd til Kilden ut i Agder, Norsk Kulturråd: tilskudd til Kilden Vokal Ensemble og aspirantmidler. Annet offentlig: mva-kompensasjon. Konsekvensen av at tilskuddet til mangfold og inkluderingstiltak ble fjernet fra post 70 og overført til spillemidler fra 2023 (uten regional forpliktelse) og ikke videreføres i 2026, medfører en nødvendig reduksjon av en stilling i teaterensemblet fra 7 til 6. En så stor prosentvis reduksjon får store konsekvenser for handlingsrommet vårt og muligheten til å oppnå bredden vi ønsker i skuespillerensemblet.

	Revidert regnskap	Budsjett	Søknadsbudsjett
Totale driftsinntekter	280 710	283 085	315 955

Økonomi - Driftskostnader

	Revidert regnskap 2023	Budsjett 2024	Søknads- budsjett 2026
Utgifter til butikk			
Utgifter til kafé/serveringstilbud	5 383	5 551	5 930
Andre varer og tjenester	21 013	22 121	26 439
Lønnskostnader	175 005	173 760	206 927
Pensjonskostnader	15 589	17 494	21 042
Avskrivninger			
Drift av lokaler	6 570	6 272	5 650
Vedlikehold av lokaler/bygg	3 143	6 527	4 593
Husleiekostnader			
Andre driftskostnader	42 651	44 611	48 666
Totalt	269 354	276 336	319 247

Spesifikasjon og kommentarer til driftskostnader

Andre varer og tjenester: Kunstneriske honorarer, andre honorarer, konsulenttenester, juridisk bistand, revisjon. Avskrivninger: etter selskapsformen vår (IKS) og bokføringsforsikrften (fører regnskap etter GKRS standard) får ikke avskrivningene regnskapsmessig effekt. Vi utgiftsfører etter anordningsprinsippet, når kostnaden oppstår (når varen er levert / tjenesten utført). Andre driftskostnader: alle andre kostnader enn det som er spesifisert i linjene over; inventar, utstyr, instrumenter, produksjonskostnader, rettigheter, reise og opphold, ordinære driftskostnader, markedsføring og kommunikasjon, personalkostnader (arbeidsmiljøtiltak, bedriftshelsetjeneste, kurs og opplæring), lisenser, kontingenter og medlemskap, samt diverse andre utgifter (transaksjonsutgifter, gebyrer, representasjon mm). I søknadsbud. for 2026 har vi forutsatt en prisvekst på 2,9% og lønnsvekst på 4,3%. jmf SSBs anslag. Vi har i økonomiplanen for 2025-28 lagt til grunn full kompensasjon i offentlige tilskudd.

	Revidert regnskap	Budsjett	Søknads- budsjett
Driftsresultat	11 356	6 749	-3 292

Økonomi - Finansposter og ekstraordinære poster

	Revidert regnskap 2024	Budsjett 2024	Søknads- budsjett 2026
Finansposter			

Finansinntekter	3 932	2 000	3 500
Finanskostnader	151	1 250	
Resultat	3 781	750	3 500
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære inntekter			
Ekstraordinære kostnader			
Resultat	0		
Årsresultat	15 137	7 499	208

30.11.2024 18:04:45 AR645829922

30.11.2024 18:04:45 AR645829922

Økonomi - Balanse

Anleggsmidler	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Immaterielle eiendeler		0	
Varige driftsmidler	1 369 385	1 329 595	1 296 399
Finansielle driftsmidler	123 920	123 108	122 913
Sum anleggsmidler	1 493 305	1 452 703	1 419 312
Omløpsmidler			
Varer		0	
Fordringer	25 839	24 623	13 812
Finansielle investeringer		0	11 728
Bankinnskudd, kontanter o.l.	42 541	39 966	57 116
Sum omløpsmidler	68 380	64 589	82 656
Egenkapital			
Innskutt egenkapital	100	100	100
Opptjent egenkapital	1 420 093	1 367 283	1 340 031
Sum egenkapital	1 420 193	1 367 383	1 340 131
Gjeld			
Langsiktig gjeld	92 915	95 491	98 741
Kortsiktig gjeld	48 577	54 418	63 096
Sum gjeld	141 492	149 909	161 837
Summering			31.12.2023
Sum eiendeler			1 501 968
Sum egenkapital og gjeld			1 501 968

30.11.2024 18:04:45 AR645829922

30.11.2024 18:04:45 AR645829922

Søknad - Mål og prioriteringer

Mål for søknadsåret

Målnummer	Tittel/beskrivelse
1	Kunstnerisk posisjon: Kilden skal være kjent for unike produksjoner på tvers av kunstformer.
2	Regional rolle: Kilden skal bety noe for befolkningen på Agder. Vi skal møte folk der de er - både fysisk og digitalt - og vi skal ønske flere velkommen inn i Kilden.

Strategier og langsiktige planer for de neste tre årene

Kildens visjon er «Sammen skal vi berøre og begeistre». Sammen internt, sammen med eksterne og sammen med publikum. Denne visjonen vil også være styrende for strategiarbeidet som gjennomføres i 2025 for årene 2026–2030. Vi fortsetter arbeidet ut fra gjeldende plan inntil annet er vedtatt.

1. «Kilden skal være kjent for unike produksjoner på tvers av kunstformer.» Vi vil videreutvikle det unike ved Kilden ved å samarbeide mer internt og med eksterne partnere om å bli et hus der kunst møter kunst. Vi vil utvikle mulighetene i naboskapet med kunstmuseet. Vi vil skape rom for sterkt kunstnerisk samspill på tvers og samtidig ivareta hver kunstforms identitet og egenutvikling.

2. «Kilden skal bety noe for befolkningen på Agder. Vi skal møte folk der de er, både fysisk og digitalt, og vi skal ønske flere velkommen inn i Kilden.» Vi ønsker å bygge en tettere relasjon til vårt publikum også i de øvrige kommunene i regionen, slik at de opplever at Kilden har verdi for dem. Vi ønsker å bli et mer utadvendt hus som arbeider med å trekke til seg publikum fra hele Agder til selve bygget, og samtidig være mer ute og til stede blant publikum i regionen.

Kilden er avhengig av lønns- og prisvekstkomp. for å opprettholde kunstnerisk nivå og bredde. Med tunge investeringer foran oss er det svært viktig å styrke økonomien. Arbeidet med ekstern finansiering videreføres derfor.

Oppslutningen rundt kunst og kultur er dalende i deler av befolkningen. Vi arbeider målrettet mot politiske myndigheter for å sikre fortsatt oppslutning og styrker vår betydning for Agder gjennom regional aktivitet.

Strategiske allianser står sentralt i Kilden. Kunstsilo er en viktig regional samarbeidspartner, bl.a. gjennom Nordic Arts Symphony og Fragment. Samarbeid med teatre, orkestre og operaer reduserer produksjonskostnader og sikrer kunstnerisk bredde.

Mangfold er en prioritet for Kilden. Kunsten vår speiler et kulturelt mangfold – både gjennom utøverne, historiene, og opphavet til verkene. Dialog-programmet «Fra babysang til salmer ved reisens slutt» har som mål å forbedre levekårene for befolkningen i Agder og Telemark.

Kilden satser på forskning i årene fremover, både til å forbedre egen virksomhet, men først og fremst til å forske på effekter av kunst og kultur på levekår.

Vi følger den teknologiske utviklingen tett og har fått midler til et prosjekt som tar i bruk avansert maskinlæring og generativ KI for å gjøre kunsten mer relevant, aktuell og tilgjengelig for publikum. Bruken av KI i vårt digitale arkiv øker publikums tilgang til produksjonene.

Kilden har som mål å nå hele befolkningen gjennom variert programmering, inkludering og publikumsutvikling. Vi har i årene fremover særlig fokus på å nå dem som ikke kjenner oss så godt.

Derfor gjennomføres en ny befolkningsundersøkelse.

2025 blir et viktig år, der vi sammen med våre ansatte, samarbeidspartnere og interessenter skal meisle ut ny strategi for 2026–2030. Ny strategi for bærekraft ferdigstilles i 2025.

30.11.2024 18:04:45 AR645829922

Mål for søknadsåret

Tittel/beskrivelse av mål

Kunstnerisk posisjon: Kilden skal være kjent for unike produksjoner på tvers av kunstformer.

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Kilden er den eneste institusjonen i Norge med orkester, teater, opera og kommunal kulturhusdrift under en og samme ledelse. Vårt mål er å benytte oss til fulle av de fordelene det gir oss å ta en posisjon ved å skape produksjoner med flere kunstformer.

Samarbeid med det frie feltet, både lokalt og nasjonalt, styrker mangfoldet i programmeringen og teatret vil i 2026 videreutvikle samarbeidet med Scenekunst Sør. Teatret legger vekt på et bredt aldersspenn i programmeringen og balanserer det nyskrevne med det klassiske for å tilby publikum et variert repertoar.

KSO viderefører sitt arbeid med å befeste sin posisjon lokalt, samtidig som det jobbes målrettet med å bygge en nasjonal profil. I 2026 presenteres et balansert program som vi tror vil øke den seriøse etterspørselen etter klassisk musikk hos den brede publikumsgruppen.

Kilden Vokalensemble er viktig for Kildens totale kunstneriske tilbud til publikum. KSO og KVE har fått et stadig tettere samarbeid og gjør i 2026 bl.a. J.S. Bachs Juleoratoriet i Krs Domkirke.

30.11.2024 18:04:45 AR645829922

Mål for søknadsåret

Tittel/beskrivelse av mål

Regional rolle: Kilden skal bety noe for befolkningen på Agder. Vi skal møte folk der de er - både fysisk og digitalt - og vi skal ønske flere velkommen inn i Kilden.

Beskrivelse av forventede resultater iht. målet

Kilden har som mål å bety noe for hele Agder. Derfor oppsøker vi publikum der de bor, samtidig som vi trekker flere til Kilden. Kunst og kultur har betydning for folks livskvalitet og vi ser det som en del av vårt samfunnsoppdrag å tilby befolkningen opplevelser i sitt eget nærmiljø. På den måten styrkes hele regionens eierskap til Kilden.

KSO utvider i 2026 sin kammermusikkserie for å kunne nå større deler av A der. Samarbeid med regionale aktører står i høuset for Kilden

teatret fortsetter også arbeidet med å åpne dørene til publikum og gi dem innblikk i skapelsesprosessen. Målet er å skape en dypere forståelse for scenekunst og bygge sterkere relasjoner til nye og eksisterende publikumsgrupper.

Kilden etablerer et ungdomskor innen klassisk korsang, hvilket sikrer et komplett kortilbud i Kristiansand og styrker Kildens arbeid med talentutvikling. Dette gir unge sangere en unik mulighet til å utvikle seg gjennom deltakelse i profesjonelle sammenhenger, ikke minst gjennom konserter med KSO og KVE.

Søknad - Mål og nye tiltak

Nye tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd (oversikt)

Prioritering	Navn på tiltaket	Søkt KUD
1	Flere musikere i symfoniorkesteret	8 400
2	Utvidelse av Kilden Teaters ensemble - sikre mangfoldssatsing	1 260
3	Interregionalt operasamarbeid	2 000

Tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd

Navn på tiltaket Flere musikere i symfoniorkesteret

Kostnadsoverslag i hele tusen 12 000

Finansieringskilder	Søknadsbudsjett	2026
Egen finansiering		0
Kultur- og likestillingsdepartementet		8 400
Kulturrådet/Kulturdirektoratet		0
Fylkeskommune(r)		1 800
Kommune(r)		1 800
Andre offentlige		0
Ikke-offentlig finansiering		0

Begrunnelse

Kilden er en av Norges største musikk- og scenekunstinstitusjoner og er den eneste med orkester, teater og opera under en og samme ledelse. Vi har siden åpning produsert oppsetninger ingen andre hus kan levere med egne krefter. Likevel er KSO, etter nedbemanningen, redusert til 66,5 musikere – et nivå som er under det nødvendige for å opprettholde et standard symfonisk repertoar.

Dette hemmer ikke bare Kildens muligheter til å innfri forventningene til vår organisasjon, men det setter også en brems på vår regionale aktivitet. I en tid da oppslutningen rundt kunst og kultur er dalende, spesielt i distriktene, er det enda viktigere for Kilden å tilby folk konserter og forestillinger der de bor og bygge relasjoner til publikum. Kildens samarbeid med aktører som Sørlandet Sykehus viser hvordan kultur kan brukes til å forbedre folks livskvalitet. Ekstra musikerstillinger vil styrke vår evne til å delta også i slike prosjekter, som har en dokumentert positiv effekt på helse og levekår.

Gjennomføring av tiltak ved omdisponering av disponible ressurser

Kildens unike organisering med tre kunstformer og én felles produksjonsavdeling, gir antakeligvis en avkastning på investerte midler som overgår det som er mulig for institusjoner med én kunstform. Musikerne brukes ikke bare til symfoniske konserter, men også i samproduksjoner med teater, samt i regionale prosjekter. Disse prosjektene gjør kunsten tilgjengelig for et bredere publikum og bidrar til å løfte levekårene i Agder.

Vi merker oss at KSO ligger langt etter Trondheim og Stavanger, som har 85 musikere hver. Sørlandet som region fortjener samme mulighet til å opprettholde et orkester på høyt nivå, særlig med tanke på Kildens kunstneriske bredde og effektive ressursbruk. Vi ber derfor om støtte til 12 nye musikerstillinger.

Tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd

Navn på tiltaket	Utvidelse av Kilden Teaters ensemble - sikre mangfoldssatsing
Kostnadsoverslag i hele tusen	1 800

Finansieringskilder	Søknadsbudsjett	2026
Egen finansiering		0
Kultur- og likestillingsdepartementet		1 260
Kulturrådet/Kulturdirektoratet		0
Fylkeskommune(r)		270
Kommune(r)		270
Andre offentlige		0
Ikke-offentlig finansiering		0

Begrunnelse

Kilden Teater har et sterkt fokus på mangfold og representasjon som grunnleggende verdier i sin virksomhet. Dette arbeidet er ikke bare en kunstnerisk og sosial nødvendighet, men også et strategisk grep for å nå bredere ut i regionen og inkludere flere i vårt tilbud. De ekstra midlene vi har mottatt til særskilte mangfoldstiltak har vært avgjørende for å kunne styrke teatrets ensemble med en bredere representasjon og støtten har gjort det mulig å utvikle prosjekter med en tydelig flerkulturell profil. Når støtteordningen fra spillemidlene avvikles etter 2025, frykter vi at dette viktige arbeidet vil miste sin fremdrift dersom midlene ikke overføres til det ordinære driftstilskuddet. Vi søker derfor om at støtte til bredere mangfold i Kilden Teaters ensemble videreføres som en fast del av vårt driftstilskudd. Dette vil sikre kontinuitet i et arbeid som er høyt prioritert og nødvendig for å møte utfordringene i dagens teatersektor, inkludert eurosentrisme og ubalanserte maktstrukturer.

Gjennomføring av tiltak ved omdisponering av disponible ressurser

Konsekvensen av at mangfoldsmidler ikke videreføres i 2026, medfører at vi må redusere antall stillinger i ensemblet fra 7 til 6. Dette begrenser ikke bare teatrets kapasitet til å møte nasjonale mål om nå ut til flest mulig med scenekunst av høy kvalitet. I tillegg til å redusere Kilden Teaters aktivitet i regionen i en tid der verdien av kunst og kultur i stadig større grad diskuteres, rammer det også vårt mangfoldsarbeid med full styrke.

Vi ber derfor om støtte til to nye skuespillerstillinger i Kilden Teaters ensemble. Dette vil ikke bare styrke vår kunstneriske virksomhet, men også sikre at vi kan fortsette å bidra til et mangfoldig og inkluderende kunst- og kulturliv i tråd med nasjonale prioriteringer.

Tiltak som forutsetter økning i statlig driftstilskudd

Navn på tiltaket Interregionalt operasamarbeid

Kostnadsoverslag i hele tusen 2 858

Finansieringskilder	Søknadsbudsjett	2026
Egen finansiering		0
Kultur- og likestillingsdepartementet		2 000
Kulturrådet/Kulturdirektoratet		0
Fylkeskommune(r)		429
Kommune(r)		429
Andre offentlige		0
Ikke-offentlig finansiering		0

Begrunnelse

Kilden har inngått avtale med Bergen Nasjonale Opera, Trondheim Symfoniorkester & Opera og Arktisk Filharmonik om å etablere et interregionalt operasamarbeid. Målet er å styrke operakunsten i Norge ved å samarbeide om oppsetninger og dele ressurser institusjonene imellom. Et slikt interregionalt samarbeid vil gi publikum i store deler av landet tilgang til fullskala sceniske produksjoner av høy kvalitet og sikre at opera får et bredt nedslagsfelt. Av disse fire institusjonene er det kun Kilden som har egne verksteder. Dermed kan vi tilføre prosjektene en verdi som de andre ikke har mulighet til.

Kilden og TSOO har gått sammen om å sette opp «Den flygende hollender» i 2025, med forestillinger både i Trondheim og Kristiansand. Vi har tro på at et interregionalt samarbeid mellom de fire nevnte institusjoner, vil sikre et større, bedre og mer bærekraftig operatilbud, til glede for mange flere publikummere. Dette vil igjen styrke feltet nasjonalt.

Gjennomføring av tiltak ved omdisponering av disponible ressurser

Kilden har i løpet av de siste årene gjort en betydelig innsats for å sikre økonomien, ikke minst gjennom nedbemanning av 15 årsverk, og har klart å snu underskudd hovedsakelig knyttet til manglende lønns- og prisvekstkompensasjon gjennom mange år, til overskudd. På den måten kan vi sette av midler til nødvendig vedlikehold og investeringer.

Det interregionale samarbeidet vil gjøre det mulig å tilby fullskala sceniske produksjoner til et større publikum på en bærekraftig måte, ikke minst gjennom en bedre utnyttelse av offentlige ressurser. Men opera som kunstform krever betydelige ressurser og Kilden er avhengig av en økning i tilførte midler for å kunne realisere det planlagte samarbeidet.

Avslutning

Har institusjonen sendt separat søknad om investeringstilskudd fra posten Nasjonale kulturbygg for søknadsåret?

Ja

Nei

Jeg er kjent med at søknaden er offentlig.

Andre kommentarer til søknaden

I hjelpeteksten til "Andre varer og tjenester" står det at det her skal føres "(...) og kostnader til andre varer og tjenester." Vi er usikre på skillet mellom det som skal føres her, og under "Andre driftskostnader" da hjelpeteksten der sier "Driftskostnader i institusjonens resultatregnskap som ikke lar seg plassere i de andre kategoriene, føres her."). Vi har etter beste evne fordelt de ulike kostnadene (oppgitt i kommentarfeltet) i tråd med tidligere praksis. Vennligst ta kontakt om vi skal spesifisere eller endre fordelingen. Hvis det f.eks menes at alle kostnader relatert til kunstneriske produksjoner skal ligge under "andre varer og tjenester", mens administrative kostnader skal ligge under "andre driftskostnader" må dere være vennlige å ta kontakt så kan vi endre dette. Vi oppfatter ikke at dette kommer tydelig frem, så vi har derfor forsøkt å inkludere samme type kostnader under "andre varer og tjenester" i tråd med tidligere års rapporteringer for sammenlikningens skyld.

Sak 5/25 Orienteringer fra adm.dir.

Vedlegg 7-8

- Rapport fra Kilden
- Høringsnotat om regionale kulturfond

Til: Styret
Fra: Administrerende direktør

Vår referanse:
Styresak 5/25

Sted / Dato:
Kristiansand 6. februar 2025

Orienteringer fra administrerende direktør

Avslutningen av 2024 og begynnelsen av 2025 har vært bra i Kilden. Desember er høysesong for organisasjonen, og vi skapte mange gode opplevelser for publikum. Det nye året har begynt med utmerkede konserter med symfoniorkesteret og første teater-premiere er allerede tilbakelagt. Teaterets venneforening som kalles Appalus, er kommet veldig godt i gang og vi har måttet stoppe salget av teaterkortet fordi de små salene blir utsolgt lenge før premierene. Det er naturligvis elementer som ikke går vår vei. Mer om dette i denne orienteringen.

HMS – innledende oppsummering

Det har siden forrige styremøte vært to personskader i Kilden; en publikummer som falt på utsiden av bygget og en ansatt som fikk foten i klem, med påfølgende sykefravær. Arbeidstilsynet ble koblet på den sistnevnte sak med den konklusjon at ingen pålegg gis. En detaljert omtale av hendelsene finner dere senere i notatet. Sykefraværet var i november 7,8% og 6,5% i desember. Sykefravær for hele 2024 landet på 5,9%.

Aktivitet på podiet og scener siden forrige styremøte, 21. november 2025

Siden sist styremøte har vi lagt bak oss en travel julemåned og en januar med et adskillig lavere aktivitetsnivå. Til sammen kunne vi telle 102 små og store arrangementer i desember 2024, med nesten 30 000 publikummere.

Kilden Teaters hovedbeskjeftigelse rett før årsskiftet var *En Julefortelling* av Charles Dickens, som hadde premiere 21. november. Juleforestillingen trakk over 9800 publikummere. Denne forestillingen var et gjensyn fra 2020, et år da det dessverre ble mye restriksjoner på grunn av pandemien. Årets forestilling var med et nytt lag ungdommer fra UngdomsKilden og flere nye skuespillere og vi fikk gode tilbakemeldinger fra både publikum og de medvirkende.

Kilden Teater har i de siste månedene jobbet på spreng med å skape ny teatermagi som snart skal se dagens lys med *Greven av Monte Cristo*, som har premiere i februar, og samproduksjonen *Klagesangen* som hadde premiere 31. januar.

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden teater og konserthus for Sørlandet / Kilden performing arts centre
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, tel. (+47) 90 58 11 11, post@kilden.com
Org. nr. 986 471 839, www.kilden.com

KILDEN

Kilden Kultur hadde 33 konserter og forestillinger i desember, der de populære *julekonsertene* med Odd Nordstoga og Ingebjørg Bratland, Sissel Kyrkjebø, Maria Arredondo og Torstein Sødal er årvisse publikumsfavoritter, men også Giert Werrings evig unge Baldrian og Musa trekker godt av de yngste målgruppene. Etter jul er det også Kilden Kultur som har sørget for den jevne strøm av publikum til Kildens saler, med blant annet godt besøkt *Seniorkilden* og helt utsolgt *Musikksalong* med Sigbjørn Nedland som handlet om Bob Marley og reggae-musikkens erobring av verden, *Svanesjøen* med Grand Ukrainian Ballet og mye mer.

Høsten 2023 inviterte Kilden Teater og Scenekunst Sør lokale scenekunstnere til å melde inn prosjekter, som skulle ende med en forestilling på Kilden Teaters program i 2025. Utlysningen resulterte i et spennende samarbeid med det lokale kunstnerkollektivet Spektra. Forestillingen *Klagesangen* utforsker hvordan sorg har blitt håndtert i ulike kulturer gjennom tidene og hvordan vår moderne, individualistiske verden har endret denne prosessen. Gjennom en ikke-språklig fortelling, i et sanselig landskap i Intimsalen, vever *Klagesangen* sammen musikk, dans og menneskelig tilstedeværelse for å utforske det emosjonelle landskapet av sorg og håp.

KSO har hatt noen begivenhetsrike måneder siden siste styremøte. I godt samarbeid med venneforeningen Crescendo spredte KSOs syv ulike ensembler juleglede og nydelig stemning på små og store scener, i banker, bakerier, kantiner, på sykehus, i kirke og mange andre steder i Kristiansand og andre sørlandskommuner en uke i desember. Dette er en aktivitet mange har visst å sette pris på, og det har strømmet på med fine hilsener fra publikum.

KSO rakk også å gjennomføre en julekonsert i domkirken med Corellis stemningsfulle julekantate, etterfulgt av Händels Fireworks og så Saint-Saëns' orgelkonsert.

Kilden Vokalensemble hadde også en vakker julekonsert i Kristiansand Domkirke sammen med Agder Ungdomskor og en blåsekvartett fra orkesteret.

For **KSOs** del ble året avsluttet med den publikumskjære konserten *Juleevangeliet*, dette året i et samarbeid med Kirkens Bymisjon og en kveder fra Setesdal, en påtroppende domprost, et 11-årig sangtalent, 40 operakorsangere, tre tekstlesere fra Bymisjonen og ikke minst 120 seniorkorister fra Sølvsrupene. Fædrelandsvennen gav terningkast 6 og mente dette var «essensen av jul (...) den sterke åndelige dimensjonen som mange mennesker i vår tid søker på ulikt vis, men som fort forsvinner i julestress og mas».

Nyttårskonserten ble en flott markering av et nytt år, med to fulle saler i Kilden før turen gikk til Arendal, og så tilbake til nok en full sal i Kilden til lørdag (lukket konsert for PWC). Artig å lese anmeldelsen i Fædrelandsvennen, som oppsummerte greit: "Med bare det mest innbydende av musikken til Johan Strauss på programmet, kunne man fryktet et sukkersjokk. Men to timer med valser og polkaer var faktisk perfekt porsjonert."

Ett av mange høydepunkter under Nyttårskonserten var utdelingen av Crescendo-stipendet. Venneforeningen har tidligere gitt ut pris til "Årets spiller". Dette har nå blitt et søkbart stipend, og juryen var imponert over de innkomne søknadene fra ulike sammensetninger av musikere i og rundt KSO. Vinneren av stipendet på 20.000,- ble et prosjekt som skal markere at det er 100 år siden komponisten Hjalmar Borgstrøm gikk bort og skal munne ut i en konsert i Kilden i løpet av 2025. Ensemblet ledes av Jonas Båtstrand, og inkluderer også Lars Lunde, Ivan Zevecic, Maarten Jansen, Helge Kjekshus og Terje Boye Hansen.

I januar har KSO vært ledet av sjefdirigent, Julian Rachlin, de siste to ukene, og blant annet hatt besøk fra det svært anerkjente franske plateselskapet Little Tribeca. De hadde bestilt en innspilling av Beethovens 3. symfoni, *Eroica*, som er planlagt inn på en større samling av Julians arbeider gjennom årene. Også på disse konsertene leverte orkesteret til gode lovord. Fremover har et samlet KSO prøver til Wagner og *Den Flygende Hollender* som skal fremføres i mars.

KILDEN

Ekstern finansiering

Kildens søknadsteam, som både kartlegger eksterne finansieringskilder og skriver søknader, hadde sitt første møte i år denne uken. Det er mye aktivitet på gang og blant de aktuelle søknadene nå er:

KI-milliarden

Kilden er med i to søknader om KI-milliarden (som nå er utvidet med kr. 300 mill). Den ene er utarbeidet av samfunnsvitenskapelig fakultet ved UiA og har tittelen «Research Centre for the Social Conditions, Consequences and Co-Creation of AI». I denne har jeg fått oppgaven med å lede et såkalt advisory board. Den andre søknaden er det Universitetet i Oslo i samarbeid med Fakultet for kunstfag ved UiA som står bak. Denne har tittelen «MISHMASH – Centre for AI & Creativity»

Talent Norge

Vi er i dialog med Talent Norge om å etablere et treårig talentprogram for kunstnere på tvers av kunstformer, i tråd med Kilden-modellen. Dette er en satsing som per i dag ikke eksisterer. Talent Norge er begeistret for initiativet, som representerer en nyskapende tilnærming til talentutvikling. Vi har også fått Kunstsilo med på laget. Det vil styrke både programmet, lokalt samarbeid og nasjonal posisjonering. Selv om Cultiva er en av eierne av Talent Norge, finnes det per i dag ingen satsing på Sørvestlandet, så dette er en fin måte å få markert både Kilden og regionen på. Ikke minst vil det utgjøre en stor forskjell for unge, nyutdannede kunstnere som ennå ikke har rukket å etablere seg.

Danseløftet

Danseløftet er en tiårig nasjonal satsing som tar sikte på å styrke dansekunsten i hele Norge. Initiativet er et samarbeid mellom Sparebankstiftelsen DNB, Dansens Hus og Norske Dansekunstnere, og det involverer aktører fra hele landet. I slutten av januar var det invitert til innspillsmøte, og sammen med leder for Kilden Kultur tok jeg turen inn til Oslo for å ta del i dialogen. Vi ønsker å vurdere om det kan og bør etableres et dansekompani tilknyttet Kilden, etter modell fra Kilden Vokalensemble, og har hatt samtaler med Talent Norge om dette. Også dette prosjektet vekker begeistring.

Europeisk Nettverk – PAVIA (Performing Arts Venues Innovation Association)

Sammen med en rekke andre konserthus fra hele Europa i PAVIA-nettverket, jobber vi med en ny søknad til Creative Europe som handler om kunst og sosial inkludering av barn og unge. Her trekker vi spesielt på det gode arbeidet med LIVSKUNST-søknaden. Det er også en klar styrke til dette nettverket at Kilden nå har ansatt forskerkompetanse, og det ligger veldig spennende og nyttige muligheter foran oss, med tanke på å hente inn europeiske midler. Søknaden til Creative Europe skal leveres i begynnelsen av mai og arbeidet med denne pågår for fullt.

Livskunst, avslag

I desember ble det klart at LIVSKUNST-prosjektet dessverre fikk avslag på søknaden til levekårsprogrammet til kompetansefondene og Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør; "Forebygging av ungt utenforskap på Agder". LIVSKUNST-prosjektet ville tilby ukentlige kunst- og kulturaktiviteter for elever på andre og femte trinn i utvalgte Agder-skoler, integrert i undervisningen i praktisk-estetiske fag. Prosjektet var utviklet for å styrke elevenes sosiale og emosjonelle ferdigheter gjennom kreative aktiviteter som musikk, dans og drama. Bak prosjektet stod Kilden, i samarbeid med skolesektoren i Kristiansand kommune, Knuden - Kristiansand kulturskole, samt kulturskolene i Flekkefjord og

Risør/Tvedestrand og Universitetet i Agder med flere andre forskningsinstitusjoner og -miljøer.

I begrunnelsen for avslaget påpeker stiftelsene at de i utgangspunktet var svært begeistret for ambisjonene om å løfte de estetiske fagene i skolen. Prosjektets metodikk og omfang, som på grunn av forskningskriteriene var omfattende, ble imidlertid vurdert som for kostnadskreven. I etterkant har vi jobbet videre med prosjektideen og vil bruke det gode forarbeidet som er gjort til å utvikle nye prosjekter og samarbeidskonstellasjoner.

Arbeid mot nasjonale myndigheter og rammebetingelser

Det Norske Solistkor frikjent

Diskusjonen om skillet mellom arbeidstaker og oppdragstaker har fått økt oppmerksomhet i de senere årene, særlig innen kultursektoren. I mars 2023 mottok Det Norske Solistkor et krav om fast ansettelse fra en sanger som har vært tilknyttet koret som oppdragstaker gjennom intensjonsavtaler. Da avtalen ikke ble fornyet og utløp sommeren 2023, hevdet hun at hun måtte anses som fast ansatt i Solistkoret, og krevde økonomisk kompensasjon for den påståtte feilklassifiseringen.

I dom avsagt 27. januar 2025 bekreftet Borgarting lagmannsrett at sangeren var korrekt klassifisert som oppdragstaker, til tross for at flere momenter kunne indikere at det forelå et ansettelsesforhold. Avgjørende for lagmannsrettens konklusjon var at sangeren hadde en betydelig frihet til å velge hvilke av Solistkorets prosjekter hun ville delta på, og at hun dermed ikke kunne sies å stå i et slikt avhengighets- og underordningsforhold som er typisk for arbeidsforhold.

Avgjørelsen er viktig, ettersom den stadfester muligheten for fleksible tilknytningsformer i det norske arbeidsmarkedet – spesielt innen kunst- og kultursektoren.

LO har ikke gjenopptatt partssamarbeidet med Spekter

I etterkant av forhandlingene om ny IA-avtale har LO valgt å bryte partssamarbeidet med arbeidsgiverorganisasjonene, inkludert Spekter og NHO, inntil videre. Dette er uvanlig, og har ikke vært normalt å gjøre tidligere, på tross av uenigheter mellom partene. Mange samarbeidsarenaer er satt på vent, men lokalt hos oss har det så langt ikke ført til noe endring i vårt partssamarbeid med våre tillitsvalgte.

Kulturdirektoratets undersøkelse om holdninger til offentlig finansiering av kunst og kultur

En ny undersøkelse gjennomført av Ipsos på oppdrag fra Kulturdirektoratet, viser at 57 % av befolkningen mener det er viktig at staten finansierer kunst og kultur. Andelen positive har sunket med fire prosentpoeng siden forrige undersøkelse i 2022. Det skyldes i hovedsak færre «svært positive», og flere nøytrale svar. Det antas at dyrtid ikke bare påvirker publikumstall, men også viljen knyttet til å bruke fellesskapets midler. På spørsmål om de er fornøyd med nivået på den offentlige finanseringen til kunst og kultur, sier 67 % at de ønsker å beholde den eller øke nivået på den.

Høring om regionale kulturfond

Kultur- og likestillingsdepartementet sendte i begynnelsen av januar på høring utkast til forskrift om regionale kulturfond. Forslaget om å etablere regionale kulturfond er forankret i regjeringens politiske plattform, Hurdalsplattformen. På bakgrunn av Hurdalsplattformen, foreslår departementet i Prop. 1S (2024-2025) å etablere Regionale kulturfond som en ny tilskuddsordning på statsbudsjettet som skal forvaltes av fylkeskommunene. Stortinget har gitt sin tilslutning til regjeringens forslag, og har i 2025

KILDEN

bevilget 75 mill. Kroner til ordningen over Statsbudsjettets kap. 325 post 60 i 2025. Det må fastsettes en forskrift som nødvendig rammeverk for fylkeskommunenes forvaltning av ordningen. Frist for å sende inn høringssvar er 17. mars 2025.

Kunnskapsinnhenting

I styrets septembermøte i 2024 presenterte dirigent Risto Joost Vanemuine teater i Tartu, Estland. Vanemuine er Estlands eldste teater, grunnlagt i 1870, og er i dag en organisasjon som på mange måter kan minne om Kilden, med flere kunstarter i samme virksomhet. I januar dro en liten delegasjon fra ledergruppen på studietur for å besøke nettopp Vanemuine. Virksomheten har tre bygninger, rundt 400 ansatte, et internasjonalt ballettensemble, et teater og et symfoniorkester med tilhørende kor. Vanemuine har en imponerende aktivitet med hele 40 produksjoner pr. sesong, inkludert rundt 15 premierer. Universitetsbyen Tartu er en by på omtrent samme størrelse som Kristiansand og interessen for kunst er stor. Vanemuine har ca 160.000 betalende publikummere hvert år og da kommer publikumstall på arrangement i «kulturhusdriften» i tillegg. Det var interessant å besøke kunsthuset som på mange måter kan sammenliknes med Kilden, men de store forskjellene, ikke minst knyttet til ansattes arbeidsforhold og tariffavtaler, begrenser direkte overførbare læring.

Barcelona

I skrivende stund deltar representanter fra flere av Kildens avdelinger på det som anses for å være verdens største messe for audiovisuelle løsninger og systemintegrasjon; ISE 2025 i Barcelona. ISE fungerer som en global møteplass for bransjen, hvor nye produkter lanseres, og fagfolk kommer for å lære og bli inspirert. Messen har en rekke teknologier som dekker ulike markedssektorer, eksempelvis utdanningsteknologi, smarte bygninger, belysning, skilting, innholdsproduksjon, live-arrangementer, kringkasting og kontrollrom. Vi gleder oss til å høre mer hva våre flinke medarbeidere har plukket opp av løsninger som vil være både kunstnerisk interessant, kostnadsbesparende (på sikt, i hvert fall) og mer ressurseffektivt.

Bølgeveggen

I tråd med styrets diskusjon i forrige møte, gikk vi i januar ut med informasjon om oppussing av bølgeveggen. Vi orienterte kommunens kultur- og idrettsutvalg, og samme dag ble media og naboer i Kanalbyen informert. Det har vært fine medieoppslag om saken. Et spørsmål til ordføreren om det er nødvendig å stenge, ble svart ut i formannskapet. Det er alltid noen som er aktive i kommentarfeltene, men det er ikke kommet seriøse innspill til Kilden, og beslutningen ser ut til å være tatt til etterretning både av publikum og samarbeidspartnere..

Om partnere og sponsorarbeid

I begynnelsen av desember arrangerte vi en meget vellykket inspirasjonssamling for Kildens partnere. Arrangementet ble avholdt i dekken til forestillingen *En julefortelling* og siden det var årets siste samling, hadde vi lagt litt ekstra i både dekorasjon og mat. Faglig leder for programmet, Mariann Crantz, har i samarbeid med Kilden levert et tilbud på ledertrening for leder til flere virksomheter i regionen. Alle disse initiativene har sin opprinnelse i Kildens inspirasjonssamlinger, noe som viser at vårt opplegg; lederutvikling sett i lys av kunstens kraft, tilfører deltakerne reell verdi.

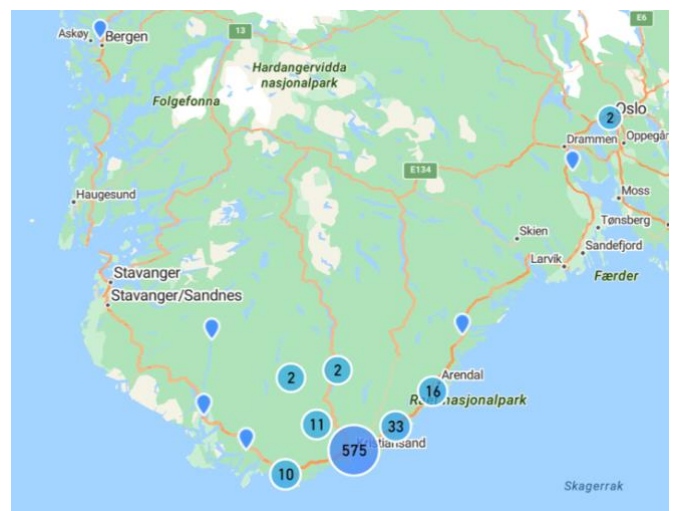
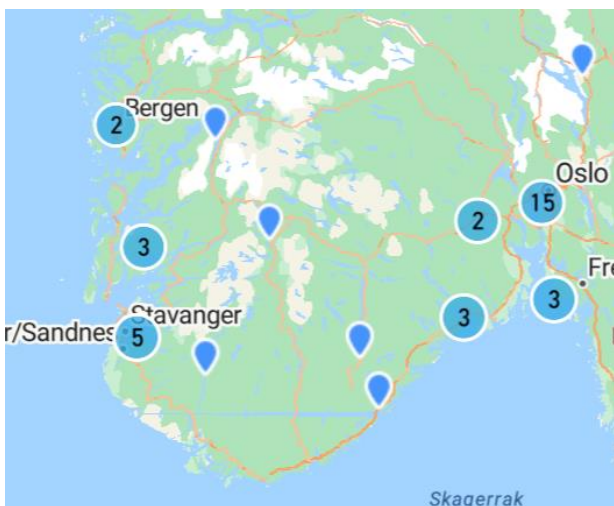
Siden sist er fornyelse av avtalene med Fædrelandsvennen (3 år) og Å energi (1 år) signert. I tillegg har flere av de små sponsorene fornyet sine kr. 50.000-pakker. Hennig-Olsen Is har dessverre trukket seg ut som sponsor av Kilden etter deres jubileumsår i 2024.

Målepunkter markedskommunikasjon

Under følger oversikt over nøkkeltall i vår digitale markedsføring, samt antall teaterkortinnehavere og KSO-abonnenter. Det er per 1. januar 2025 solgt 1.025 teaterkort for 2025. Vi måtte stoppe salget ut fra kapasitet i de mindre salene.

Kanal		Q4 - 2023	Q1 - 2024	Q2 - 2024	Q3 - 2024	Q4 - 2024
FB Kilden	Følgere	26 791	27 383	27 695	28 008	28 335
FB KSO	Følgere	7 074	7 242	7 345	7 452	7 520
FB Teater	Følgere	496	640	698	758	829
IG Kilden	Følgere	6 613	6 951	7 147	7 341	7 523
IG KSO	Følgere	870	993	1 090	1 244	1 329
IG Teater	Følgere	985	1075	1 128	1 238	1 310
Nyhetsbrev	Mottakere	10 800	10 769	10 720	10 626	10 684
	Åpningsrate	54 %	54 %	55 %	52 %	57 %
Teaterkort	Antall	369	690	690	690	690
KSO Abonnement	Antall	457	457	457	549	550

Under følger to bilder hentet fra Markethype, salgs- og markedsavdelingens innsiktsverktøy. Bildet til venstre viser en **geografisk oversikt over den utsolgte Kunsthelg i mars**. Kunsthelg arrangeres for andre gang og er et samarbeid mellom Kunstsilo, Kilden og (denne gang) Radisson Blu Caledonien. Deltakerne får med seg både *Den flygende hollender* og *Greven av Monte Cristo* i Kilden. Bildet til høyre viser **geografisk oversikt over kjøpere av Teaterkort 2025**.

Strategi

I 2024 innførte Kilden for første gang tverrgående satsinger i organisasjonen – felles innsatsområder, som vi har kalt det. I slutten av januar ble det satt av en dag for ledergruppen til å planlegge både videre arbeid med årets tverrgående satsinger, samt følge opp fjorårets innsatsområder; økt oppslutning om Kilden, Kilden ut i Agder, implementering av produksjonsmodellen og forankring av Kildens verdier i hele

KILDEN

organisasjonen. For 2025 er de valgte innsatsområdene kunstig intelligens, kompetanse og bærekraft, besluttet etter diskusjoner i både ledergruppen og det utvidede ledernetverket.

Ledergruppen samlet seg om en foreløpig konklusjon for videre arbeid rundt økologisk bærekraft. Miljøfyrtårn vil stå i fokus som den eneste sertifiseringsordningen, mens elementer fra Theatre Green Book vil brukes som verktøy knyttet til å sikre mer bærekraftige scenekunstproduksjoner. Dette vil redusere Kildens CO2-utslipp og forbedre leveransen til Miljøfyrtårn. Utdyping av dette, med forslag til konkrete forbedringsområder og målepunkter, vil legges frem for styret med ønske om innspill på et senere møte. Styret vil også holdes jevnlig orientert om arbeidet med de øvrige innsatsområdene.

I forbindelse med revidert handlingsplan for 2025 er det utarbeidet en ny strategibrosjyre, distribuert til alle ansatte på frokostmøtet i januar. I tillegg utformes plakater med de enkelte avdelingenes handlingsplaner, som vil bli hengt opp i relevante arbeidssoner.

Bærekraft i lysseksjonen

Gjennom høsten har økonomi- og lysseksjonene sammen lagt ned et betydelig stykke arbeid i anbudsrunder for nytt frontlys og i utskifting av en etter hvert aldrende lampepark. Som et ledd i at vi tar miljø og bærekraft på alvor er det gledelig å se at våre brukte lamper kan få et videre liv hos andre aktører ved at de inngår i en større bytteavtale. Gode rutiner og fokus på vedlikehold, kombinert med god orientering mot bransjen og et våkent øye for løsninger, sparer betydelige midler som vi kan bruke videre for ytterligere fornyelse og fremtidig kunstproduksjon. Anslagsvis har denne bytteavtalen spart oss for 1,5 millioner og nye lamper er av typen Martin Professional Encore Wash. Bakgrunnen for byttet er flere, men lampene vi hadde (Martin Professional TW-1) var det blitt umulig å få tak i reservedeler til og vi har behov for overgang til LED-pærer når lyspærer blir stadige dyrere både i innkjøp og i bruk. Martin Professional kontaktet oss direkte og luftet mulighetene for denne avtalen da de hadde nokså desperat behov for godt vedlikeholdte lamper som de kunne gjenbruke som reservedeler – samtidig hadde de stort varelager med nye lamper til oss som er mer moderne og som krever mindre vedlikehold på sikt. Vinn-vinn-situasjon, som vi fort kunne gått glipp av om ikke vi var kjent i bransjen for å ta godt vare på eget utstyr.

Kilden stadig bedre

Det er høy aktivitet for tiden, blant annet er det flere grupper og team som er i gang med å trene på sin arbeidsflyt, individuelt og som team. Blant disse er scene- og loftsmestre, seksjonslederne i salgs- og markedsavdelingen, samt en gruppe med individuelle deltakere fra ulike avdelinger. Også billettseksjonen jobber med ulike forbedringstiltak som skal lette arbeidet deres. Av andre ting kan vi nevne prosjektet «Ressursstyring i Kilden», som er et viktig arbeid på tvers av funksjoner, oppfølging av innsatsområdene fra 2024 for å sikre slutføring, og forberedelse og igangsetting av de valgte temaene for 2025.

Felles for alle aktivitetene er at selv om hver av dem har konkrete utgangspunkt utfra utfordringer som det er behov for å jobbe med, så er de alle gode anledninger til å jobbe med å utvikle forbedrings-tankegang generelt, og økt forståelse og samhandling på tvers i organisasjonen.

KILDEN

Personellendringer

Avslutning

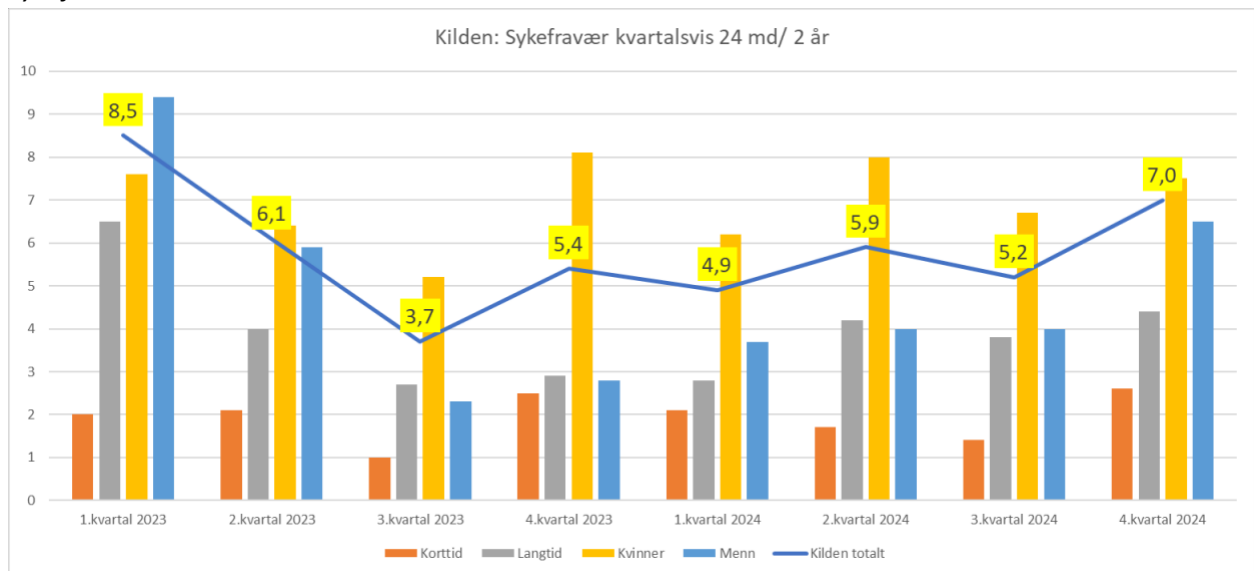
Navn	Stilling	Fra
Kirsti Hanssen	Vertskap	15.01.2025

Sykefravær

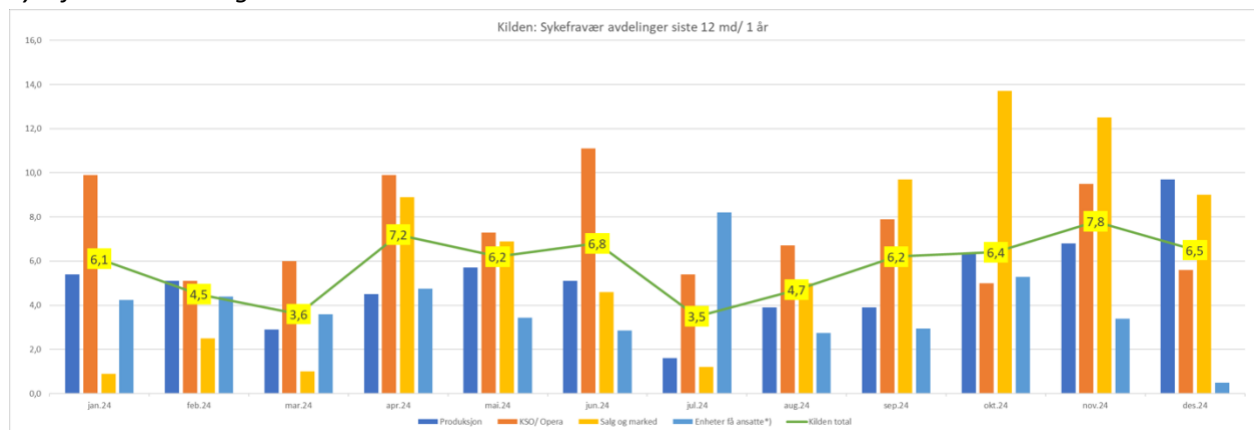
Sykefravær fordelt på korttids- og langtidsfravær de siste månedene:

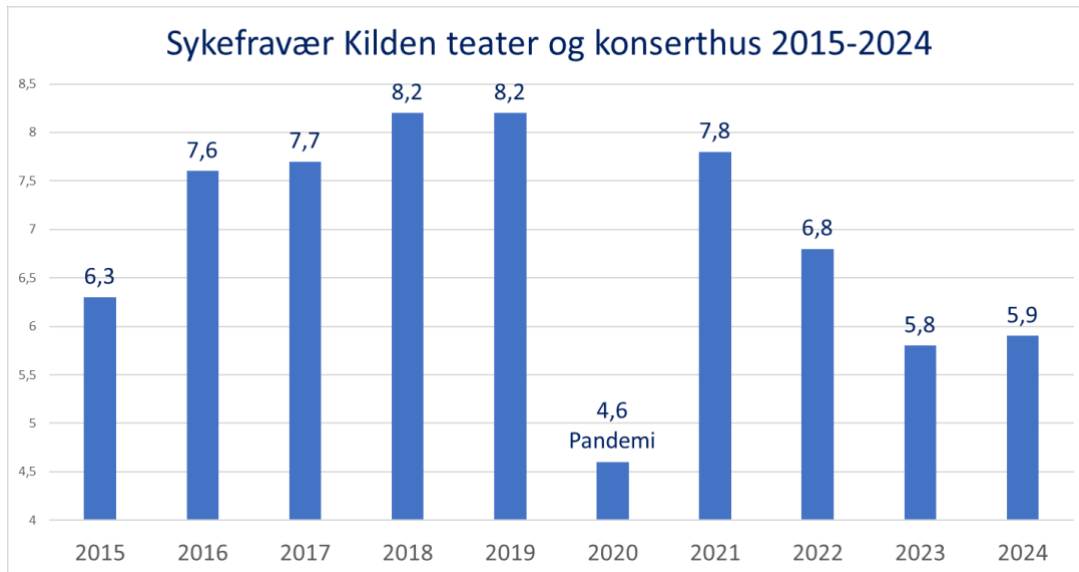
	November 2024	Desember 2024
Korttidsfravær	3,1 %	3,1 %
Langtidsfravær	4,7 %	3,4 %
Totalt for perioden	7,8 %	6,5 %

Sykefravær de siste 24 månedene:

Sykefravær avdelingsvis det siste året:

*Sykefravær 2015-2024***HMS i Kilden****Høy aktivitet og to personskader**

November og desember er måneder med høy aktivitet med mange forestillinger i alle saler. Vi gjør vårt ytterste for å se til at ingen på eller foran scenen skader seg, men én publikummer falt og slo seg på brygga etter konsert 5. desember. I september reparerte vi noen løse og skadede skiferfliser i foajeen og på uteområdene. Etter hendelsen 5. desember sjekket vi om det var noe vi kunne ha gjort for å forhindre fallet, men kom til at uhellet ikke kunne tilskrives oss. Den uheldige personen fikk god hjelp fra vertskap og oppfølging fra ansatte i billett i etterkant.

Personskade med fraværsmålge

Den 3. desember fikk en ansatt på Kulisseverkstedet foten sin i klem da han kjørte bakover med en elektrisk palleløfter. Det ble konstatert at tre tær ble brukket. Hendelsen ble meldt til Arbeidstilsynet både muntlig og skriftlig. HR meldte saken inn til NAV og til forsikringsselskapet vårt. Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn 7. januar 2025:

Oppsummering av tilsynet.

I tilsynet fant vi ikke brudd på regelverket som det er nødvendig å følge opp med pålegg om retting.

Arbeidstilsynet mottok varselet om arbeidsulykken som skjedde 03.12.2024 og på bakgrunn av dette er det gjennomført tilsyn. I tilsynet har vi undersøkt forhold rundt arbeidsulykken for å vurdere om det foreligger brudd på gjeldende lov- og regelverk.

Tilsynet skal bidra til å forebygge at lignende ulykker skjer igjen. Den skadde lastet kulisser på en bil med en palleløfter. I forbindelse med dette arbeidet fikk den skadde foten i klem mellom asfalten og kanten på palleløfteren som medførte brudd i tær. Lasting og lossing av biler er ansett internt som en rutineoppgave som utføres jevnlig.

Tilsynet viste at den skadde har hatt fast jobb siden 2021 og har fått opplæring på palleløfteren og opplæringen er dokumentert. Dere opplyste under tilsynet at i etterkant av ulykken er det pratet mye om hva som skjedde for å redusere risikoen for at dette skal skje igjen.

Spesifikasjon på palleløfter som var involvert:

- *Hangcha modell CDD16,*
- *Serienummer: R1BA04854*
- *Årsmodell: 2021*
- *Sakkyndig kontroll utført: 21.02.2024 og ble godkjent for bruk*

Tilsynet viste:

- *Vernerunder og internkontroller gjennomføres årlig i alle avdelinger, verksteder og seksjoner*
- *Avvik, ulykker og forbedringsforslag legges i HSEQ reports*
- *Alle ledere gjennomfører 40 timers HMS kurs*
- *Opplæring blir dokumentert*
- *Det gjennomføres tavlemøter daglig og det er møter i hver seksjon ukentlig hvor HMS er tema*
- *Det ble skrevet avviksmelding etter ulykken*
- *Det gjennomføres risikovurderinger på overordnet og detaljert nivå.*
- *Sikker Jobb Analyse utføres jevnlig*
- *Det er laget en egen oversikt som viser risikoforebyggende systemer, tiltak og dokumenter*
- *Dere har utarbeidet AMU handlingsplan.*
- *I 2023 ble det gjennomført 6-7 AMU møter*
- *Verneombud gjennomfører 40 timers kurs og det er en plan for gjennomføring av de som mangler kurset. 40 timers kurset holdes av bedriftshelsetjenesten*
- *Dere har inngått kontrakt med Falck bedriftshelsetjeneste og det er utarbeidet plan for bistand og årsrapport*

Arbeidstilsynet gir ingen pålegg etter tilsynet og anser saken som avsluttet.

DET KONGELIGE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Deres ref

Vår ref

Dato

24/5271-

17. desember 2024

Høring – utkast til forskrift om Regionale kulturfond

Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) sender med dette på høring utkast til forskrift om Regionale kulturfond.

Forslaget om å etablere regionale kulturfond er forankret i regjeringens politiske plattform, Hurdalsplattformen. På bakgrunn av Hurdalsplattformen, foreslår Kultur- og likestillingsdepartementet i Prop. 1S (2024-2025) å etablere Regionale kulturfond som en ny tilskuddsordning på statsbudsjettet som skal forvaltes av fylkeskommunene. Stortinget har gitt sin tilslutning til regjeringens forslag, og har i 2025 bevilget 75 mill. kroner til ordningen over Statsbudsjettets kap. 325 post 60 i 2025. Det må fastsettes en forskrift som nødvendig rammeverk for fylkeskommunenes forvaltning av ordningen.

Departementet ber om høringsinstansenes innspill til utkastet til forskrift.

Frist for å sende inn høringssvar er 17. mars 2025 (tre måneders høringsfrist).

Høringen er åpen for alle som ønsker å gi innspill, også de som ikke er på listen over høringsinstanser. Vi ber om at den enkelte høringsinstans videreformidler informasjon om høringen til andre berørte underliggende organer, organisasjoner osv.

Høringen er lagt ut på www.regjeringen.no/3078746. Benytt den digitale løsningen for å avgi høringsuttalelse ved å klikke på "Send inn høringssvar". Høringsuttalelser er offentlige etter offentlighetsloven og vil bli publisert på våre nettsider.

Med hilsen

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 866

Avdeling
Avdeling for
sivilsammfunn og idrett

Saksbehandler
Mari Flaatten
Iversen
22 24 80 98

Lars Audun Granly (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mari Flaatten Iversen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Mottakere: Liste følger som vedlegg.

Sak 7/25 Årsoppgjør 2024 – status

(unntatt offentlighet jfr Offentlighetsloven § 23 - 1. ledd)

Vedlegg 9

Økonomirapport per desember 2024

Sak 8/25 Strategi bak fondsplassering

Vedlegg 10 Saksnotat

Til: Styret
Fra: Administrerende direktør og økonomisjef

Vår referanse:
Styresak 8/25

Sted / Dato:
Kristiansand 6. februar 2025

Strategien bak Kildens fondsplassering

Bakgrunn

I styremøtet 05-2024 (21. november 2024) ble administrasjon bedt om å informere om strategien bak fondsplasseringen til Kilden. Dette notatet redegjør for historikken og bakgrunnen for fondsplasseringene vi har i dag.

I retningslinjene fra Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD) fremkommer det at tilskuddet skal plasseres på institusjonens bankkonto. En plassering av likvide tilskuddsmidler i fond m.m. er i strid med gjeldende regelverk og forutsetningen i tilskuddsbrevet. Dersom tilskuddet benyttes til plassering i fond m.m. vil dette kunne få konsekvenser for framtidige tilskudd. Det er derfor kun en andel av akkumulert overskudd som er aktuelle for plassering i fond. Frem til 2021 var Kildens likvide midler kun plassert i bankinnskudd. Fra 2021 ble deler av overskuddslikviditeten plassert i fond.

Kildens bankinnskudd har variert de siste årene fra ca kr 40 mill (desember 2022) til ca kr 120 mill (oktober 2024). Lavest saldo gjennom året har vi på slutten av hvert år. Tilskuddet fra KUD kommer i januar, april, juli og oktober. Regionale tilskudd utbetales i januar og juli. Utgående balanse pr 31. desember 2024 er kr 77 mill. Vi er inkludert i Kristiansands kommunes avtale med Sparebank 1 der vi har rentebetingelser på NIBOR (pt 4,54) + 0,46 (i tråd med kommunes avtale). I skrivende stund er rentesatsen 5 %.

Historikk

I styremøtet 08-2020 (3. desember 2020) sak 50/20 ble finansreglement for Kilden vedtatt. Oppsummert fastsetter og definerer reglementet avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og låneopptak av Kilden, samt hvilke rammer og avgrensinger som gjelder for ulike finansielle plasseringer og rentebærende gjeld. Dette for å sikre en best mulig utnyttelse av Kildens tilgjengelige ressurser samt legge til rette for best mulig forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av Kilden som en fullverdig institusjon for teater-, opera-, musikk- og kulturhusvirksomhet.

For å sikre at selskapet til enhver tid har tilstrekkelig likviditet til å kunne dekke sine løpende betalings-forpliktelser, men samtidig sikrer en best mulig utnyttelse av selskapets tilgjengelige midler, gjelder følgende mål:

1. Selskapet skal plassere alle tilskudd bevilget av KUD som bankinnskudd med ordinær bankrente (Likviditetsbeholdning 1). Driftslikviditeten skal være tilgjengelig med maksimalt to dagers varsel.
2. Kortsiktige likviditetsplasseringer sammen med bankinnskudd og eventuelle trekkrettigheter tilsvarende minst to måneders løpende utbetalinger. Med kortsiktige likviditetsplasseringer menes plasseringer i pengemarkedsfond med maksimalt tre dagers oppgjørstid.

3. Langsiktige likviditetsplasseringer skal sikre en langsiktig avkastning i tråd med dette reglementet. Det skal styres etter en rullerende investeringshorisont på 3-5 år, samtidig skal en søke å oppnå en tilfredsstillende årlig bokført avkastning.

Det må sikres størst mulig forutsigbarhet i selskapets likviditet og finansielle stilling. Det er forutsatt at løpende plasseringer gjennomføres i samråd med ekstern investeringsrådgiver og/eller finansforvalter. Forvaltningen skal også sikre at finansielle midler plasseres i samsvar med selskapets etiske profil og krav til grønn forvaltning. Dersom selskapet blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskap med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer blir endret, eller at selskapet trekker seg ut av det aktuelle produktet hos forvalteren. Selskapet skal ha minimalt av midler plassert mot selskap som direkte driver med utvinning og produksjon av fossilt brensel. SPU eller KLP definisjonen av hva slike selskap er skal legges til grunn. Inntil 10 % av porteføljen som er plassert i obligasjoner, skal søkes plassert i grønne obligasjoner under forutsetning at disse normalt skal gi samme avkastning innenfor samme risikonivå som andre obligasjoner.

Følgende plasseringsrammer ble besluttet å legges til grunn for å styre risiko i porteføljen av plasseringer:

Finansiell kapital		Tillatt plassering
Overskuddslikviditet	Maksimalt 50 % av overskuddslikviditet	Obligasjonsfond med høyere risikoprofil + aksjefond
	Minst 50 % av overskuddslikviditet	Bankinnskudd + pengemarkedsfond + Obligasjonsfond med lavere risikoprofil
Likviditetsbeholdning 2 - Øvrig	To måneders løpende utbetalinger	Bankinnskudd + pengemarkedsfond
Likviditetsbeholdning 1 - KUD	100 % av tilskudd	Bankinnskudd

Vedtatte finansreglement som er omtalt over omhandler også låneopptak som ikke dette notatet omtaler (låneopptak er ikke aktuelt på nåværende tidspunkt).

I styremøtet 01-2021 (24. februar 2021) sak 03/21 orienterte administrasjonen for kontakten som har vært med en av Kildens bankforbindelser (Sparebanken Sør ved Marianne Lofthus, direktør Kapitalmarked) og kapitalforvalter i Cultiva og Sørlandets kompetansefond (Jan Erik Tønnesen) for råd og kompetanseutveksling vedr vårt finansreglement og kommende forvaltning av blant annet ledig likviditet.

Status på kapitalforvaltningen og veien videre ble vedtatt i styremøtet 02-2021 (29. april 2021) sak 18/21. Styret vedtok da aktiva-allokeringer iht tabell under, basert på Cultiva/Sørlandets Kompetansefonds kapitalforvaltningsstrategi men med en lavere risikoprofil, samt en investeringsramme på kr 21,16 mill (tilsvarende balanseført saldo 31. desember 2020 på Kildens frie midler i disp. og investeringsfond):

Aktiva-klasse:	Ramme 2020	Min	Maks	Referanse indeks
1. Bank/Pengemarkedsfond	50 %	1 %	50 %	ST1X
2. Norske/Nordiske obligasjonsfond	25 %	0 %	25 %	ST4X eller NORM 123D3
3. Indeksfond/aksjefond	25 %	0 %	25 %	MSCI World
Sum plasseringer	100 %			

Til de tre nevnte aktiva-klassene foreslås følgende transaksjonstyper og med angitte verdi:

Kjøp av Bank/Pengemarkedsfond:	- Odin Likviditet A*, maks verdi ca NOK 11 mill
Kjøp av Norske/Nordiske obligasjonsfond	- DnB Obligasjon E*, maks verdi ca NOK 5 mill
Kjøp av Indeksfond/aksjefond	- KLP AksjeGlobal Indeks IV*, maks verdi NOK 5 mill

KILDEN

I juni 2021 investerte Kilden kr 11 mill i pengemarkedsfondet Odin Likviditet. I mai 2023 besluttet vi å endre fondsplasseringen for å inkludere en høyere risikoprofil, i øvre sjiktet av middels risiko basert på bankens skala:

Risikoavklaring

Sett inn verdi, tallet foran hva kunden svarer:

Hva er viktig for deg når du skal investere/spare?	50	75 Størst mulig avkastning 50 Begge deler 25 Begrenset tapspotensiale
Hva gjør du dersom verdien faller betydelig på kort tid (20%)?	50	75 Kjøper mer 50 Sitter i ro/vet ikke 25 Selger noe/alt
Hvordan forholder du deg til verdisingninger i din portefølje?	50	75 Aksepterer store svingninger 50 Aksepterer noe svingninger 25 Ønsker lavest mulig svingninger
Trenger du å bruke av investeringen i løpet av tidshorizonten?	75	75 Nei, har buffer i tillegg 50 Kun ved store negative økonomiske hendelser 25 Ja, er helt avhengig av disse pengene

SUM: 225

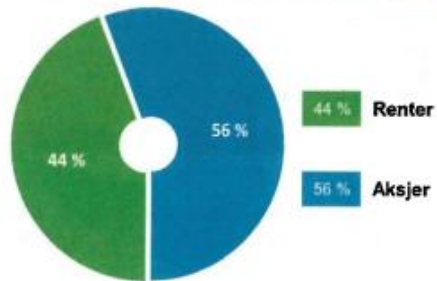
Risikoskala: 100 - 166 = Lav 167 - 233 = Middels 234 - 300 = Høy

Risikoprofil	Tidshorizont	Formål	
Lav risiko	Begrenset tapspotensiale.	1 - 3 år	Aktiv handel
Middels risiko X	Øke avkastningsmulighetene.	X 3 - 6 år	X Sparing
Hey risiko	Mest mulig avkastning.	6 år eller mer	

Saldoen på fondene var da i underkant av kr 11,4 mill. Endringen ble gjort for å oppnå en høyere avkastning på Kildens midler, samtidig som det ble tatt hensyn til de etiske retningslinjene og kravene til grønn forvaltning. Dette ble gjort i samråd med eksterne investeringsrådgivere for å sikre

Investeringsforslag

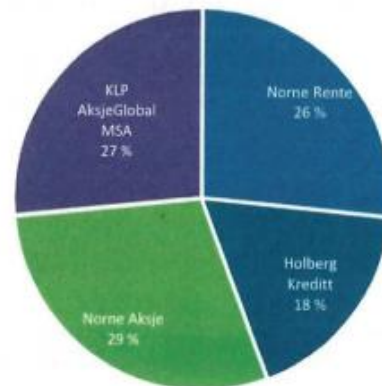
Mandat:	kr 11.305.000
Bankinnskudd:	
Rente/obl.fond:	kr 5.000.000
Aksjefond:	kr 6.305.000
SUM	kr 11.305.000

Spareavtale (trekkes hver måned): kr -

Fondsanbefaling

Fond:	Fov.	Bank	Beløp
Norne Rente	0,30 %	0,20 %	kr 3.000.000
Holberg Kreditt	0,40 %	0,20 %	kr 2.000.000
Norne Aksje	0,50 %	0,40 %	kr 3.305.000
KLP AksjeGlobal MSA	0,10 %	0,20 %	kr 3.000.000
SUM PLASSERT			kr 11.305.000

KILDEN

en forsvarlig investering. Etter samtaler med Sparebanken Sør (ved Ingrid Andersen, investeringsrådgiver) valgte vi en endring som innebar flytting av midlene fra pengemrakedsfond til aksjefond og rente/obligasjonsfond med tilhørende høyere risikoprofil;

Vår investeringsrådgiver anbefalte aksjefondene Norne Aksje og KLP AksjeGlobal og rente/obligasjonsfondene Holberg Kreditt og Norne Rente. Odin Rente ble også diskutert, men anbefalingen og beslutningen landet på Norne Rente siden fondet utelukkende består av nordiske verdipapirer.

Adm.dir og økonomisjef hadde oppfølgingsmøte vedr fondsplasseringene våre med investeringsrådgivere (Geir Aslaksen og Ingrid Andersen ved Sparebanken Sør) i juni 2024, og ble anbefalt å videreføre nåværende fondsplassering uten endringer.

Bærekraft

Bærekraftsvurderinger i kredittfond kan være utfordrende ettersom den tradisjonelle kredittvurderingen fokuserer på finansiell risiko. Likevel blir slike ESG-integrasjoner stadig mer utbredt, og fond som *Holberg Kreditt* kan bruke disse faktorene som et supplement for å oppnå en helhetlig risikovurdering. *Holberg Kreditt* er et kredittfond som i økende grad integrerer bærekraft og ESG-faktorer (miljø, sosiale forhold og selskapsstyring) i investeringsprosessen. Dette innebærer at fondet vurderer risiko og muligheter knyttet til bærekraft hos de virksomhetene de investerer i. For eksempel kan de se på hvordan selskaper håndterer klimarisiko, hvilke sosiale ansvarstiltak de har, og hvordan selskapene styres.

KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar er et globalt aksjefond som aktivt integrerer ESG-kriterier (miljø, sosiale forhold og selskapsstyring) i investeringsprosessen. Det betyr at fondet søker selskaper som både leverer god finansiell avkastning og oppfyller strenge krav til samfunnsansvar og bærekraft. Fondet jobber blant annet med:

- Utvelgelseskriterier: Selskaper vurderes basert på deres miljøprofil, etiske retningslinjer, menneskerettighetsspørsmål og styringsstruktur.
- Ekskluderinger: Fondet kan ekskludere selskaper som ikke oppfyller minimumskravene innenfor ESG, for eksempel de som er involvert i kontroversielle virksomheter.
- Aktivt eierskap: Gjennom dialog og stemmegivning forsøker KLP å påvirke selskaper til å forbedre sin bærekraftspraksis.

Norne Aksje har også tatt bærekraft på alvor i investeringsprosessen. Fondet legger vekt på ESG-faktorer (miljø, sosiale forhold og selskapsstyring) for å identifisere selskaper med en bærekraftig forretningsmodell. Det innebærer blant annet:

- ESG-vurderinger: Bruk av kriterier for å vurdere selskapers evne til å håndtere klimarisiko og andre bærekraftsrelaterte utfordringer.
- Utvelgelseskriterier: Fondet kan ekskludere selskaper som ikke møter visse bærekraftskrav, samt favorisere de med gode resultater på ESG-området.
- Langsiktig perspektiv: Ved å integrere bærekraft i investeringsanalysen søker fondet å sikre en robust portefølje over tid.

Status nå

Ved utgangen av 2024 var verdien av fondene kr 13,8 mill og har siden første kjøp i juni 2021 gitt en avkastning på ca 22 %. Kr 2,1 mill av den urealiserte gevinsten er inntektsført i 2024. Fra investeringen på kr 11 mill ble gjort i 2021 har vi tidligere inntektsført kr 0,7 mill.

Nåværende fondsplassering har gitt en avkastning på 23,6 % siden kjøpstidspunktet i mai 2023. Avkastningen siste 12 mnd er som følger:

- Rentefond:
 - Holberg Kreditt avkastning 9,59%.
 - Norne Rente avkastning 6,72%.
- Aksjefond:
 - Norne Aksje avkastning 17,98%.
 - KLP Aksjglobal Mer Samfunnsansvar avkastning 25,92%.

Verdi pr 31. desember 2024 kr 13,8 mill fordelt slik:

Verdipapir	Ligningsverdi
Holberg Kreditt A	2 438 952,24
KLP Aksjglobal Mer Samfunnsansvar P	4 116 067,61
NORNE Aksje	3 826 363,33
Norne Rente	3 438 556,91

Dette er altså fond som har gitt god avkastning siste året, og vår investeringsrådgiver råder oss til å holde på planen med sparingen og ikke gjøre endringer nå. I det korte bilde kan det svinge mye. Hvordan verden blir framover er vanskelig å svare på. Trump lager en del støy og at det kan bli mer uro på børsene. Han råder oss til å ikke bli kortsiktig men å fortsette plasseringen med nåværende sammensetning.

Veien videre

Strategien bak fondsplasseringen til Kilden har utviklet seg siden 2021 med fokus på å balansere risiko og avkastning. Vi vil fortsette den gode dialogen med våre investeringsrådgivere og følger fondenes utvikling. Med et solid overskudd i Kildens driftsregnskap etter 2024 foreslår administrasjonen og øke innskuddet i fond med ytterligere kr 10 mill av overskuddslikviditeten. Beløpet er innenfor rammen i styrevedtak fra styremøtet 02-2021 (29. april 2021) sak 18/21. Plasseringen vil gjøres i samråd med Sparebanken Sørs investeringsrådgiver og foreslås med tilsvarende risikoprofil som i dag.

Sak 9/25 Kildens policy for russiske kunstnere under krigen i Ukraina

Vedlegg 11-17

- Saksnotat
- Saksnotat fra ekstraordinært styremøte 1b-2022, 1. mars 2022
- Faksimile Fædrelandsvennen, 30. nov 2024, s. 2
- Faksimile Aftenposten, 3. desember 2024, s. 32-33
- Faksimile Fædrelandsvennen, 5. des. 2024, s. 19
- Faksimile Aftenposten, 8. desember 2024, s. 13
- Scenekunst, 10. desember 2024

Til: Styret
Fra: Administrerende direktør

Vår referanse:
Styresak 9/25

Sted / Dato:
Kristiansand 6. februar 2025

Retningslinjer for russiske kunstnere i Kilden under krigen i Ukraina

I høst valgte Kilden å avlyse den russiske pianisten Andrej Korobeinikov på kort varsel fordi vi oppdaget han han fortsatt ga konserter i Russland. Dette med bakgrunn i retningslinjer vedtatt av styret 1. mars 2022. Beslutningen i november skapte en debatt der både tilhengere og motstandere av beslutningen var aktive. Frank Rossaviks helsides-kommentar i Aftenposten 8. desember (se vedlegg) oppsummerer mye av diskusjonen. I etterkant var det enighet om at styret igjen burde diskutere retningslinjene og vurdere om disse fortsatt skal gjelde. I dette notatet redegjøres det for bakgrunn, erfaringer og vurderinger. Anbefalingen er at retningslinjene fortsatt bør stå ved lag, men presiseres.

Bakgrunn

Kilden markerte solidaritet med Ukraina allerede dagen etter Russlands invasjon 24. februar 2022. Huset stilte opp med kunstneriske ressurser på kort varsel og Kildens bølgevegg ble lyssatt i det ukrainske flaggets farger. Administrerende direktør uttalte i den forbindelse at Russlands angrep også var et angrep på verdier som Kilden som musikk- og scenekunstinstitusjon er tuftet på: ytringsfrihet, mangfold og dialog. Jeg sa blant annet:

Ytringsfrihet er en grunnleggende forutsetning for demokrati og menneskerettigheter. Kunst og kulturuttrykk er nettopp ytringer. Et fritt samfunn og et fritt kulturliv er svært sentrale verdier for oss. Kulturaktiviteter gir grunnlaget for å delta i det uenighetsfellesskapet som er forutsetningen for et demokrati. Derfor er det naturlig for Kilden i denne stund å ta en rolle og vise vår holdning til konflikten i Ukraina.

I etterkant av solidaritetsmarkeringen ønsket flere medier svar på Kildens forhold til russiske kunstnere og om det ville være aktuelt å avlyse planlagte arrangement, eksempelvis Svanesjøen med St. Petersburgballetten (mai 2022). Kilden mottok også henvendelser fra publikum som ønsket billetter refundert, og det var stor aktivitet og høy temperatur i kommentarfelt på Kildens facebooksider og internt i organisasjonen.

Ekstraordinært styremøte

Styret ble innkalt til ekstraordinært møte 1. mars 2022 for å ta stilling til spørsmålet om Kilden, som en fortsatt markering av motstand mot Russlands invasjon, skulle avlyse arrangement med russiske ensembler og kunstnere.

Da styret møttes, var det flere kunstinstitusjoner i Europa som hadde gått til det skritt å terminere kontrakter og avlyse arrangement med russiske kunstnere. I Norge hadde Munchmuseet lagt alt samarbeid med russiske aktører på is, mens andre kunsthøus var mer avventende. Norsk Teater og Orkesterforening hadde bedt Kulturdepartementet om tydelige retningslinjer. Kulturdepartementet, på sin side, avventet råd fra Utenriksdepartementet. I mellomtiden var det opp til hver enkelt kunstinstitusjon å avgjøre hvilken policy som skulle følges.

Styret fikk i forkant av det ekstraordinære møtet tilsendt et saksnotat med argumenter for og mot kansellering av arrangement. Dette vedlegges denne saken. Jeg orienterte i møtet om diskusjoner i Kildens ledergruppe og medbestemmelsesapparatet (tillitsvalgte og AMU). Flertallet hadde landet på at arrangement med russiske kunstnere, slik situasjonen var, burde avlyses. Det var likevel viktig for administrasjonen å få frem at det var det russiske regimet en ønsket å markere motstand mot, ikke russere i seg selv.

Styret diskuterte saken grundig. Avlysning av kunstarrangement er et virkemiddel en sjelden skal ty til. Styret anså likevel avlysning for å være den tydeligste måten å markere solidaritet med Ukraina på og samtidig ta avstand fra Russlands grove brudd på folkerett og menneskerettigheter, og vedtok følgende:

*Sak 11/22 Mulig avlysning av russiske artister
I solidaritet med Ukraina ønsker Kilden teater og konserthus å avlyse forestillinger med russiske ensembler og kunstnere inntil konflikten er over.*

Som en følge av vedtaket avlyste Kilden en ballettforestilling med en gruppe fra St. Petersburg.

Kildens policy

Etter styrets vedtak 1. mars 2022, har Kildens policy vært at russiske kunstnere som fremdeles har aktivitet i Russland, ikke skal opptre eller virke i Kilden. Kilden har samtidig vært tydelig på at russisk kulturarv ikke på noe vis er underlagt restriksjoner. Dette har enkelte publikummere reagert på, ikke minst i forbindelse med Kristiansand

Symfoniorkesters konsert «Russiske mesterverk» (2023) og da Kilden Teater satte opp «Idioten» av Dostojevskij (2023).

NTO

Norsk Teater og Orkesterforening utarbeidet i mars 2022 «Prinsipper for bruk av boikott ved scenekunst- og orkestervirksomheter». Disse er samlet i seks punkter:

1. Et fritt kunst- og kulturliv er sammen med fri presse og frie valg grunnstener i demokratiet.
2. Vi uttrykker vår støtte til de russiske kunstnere og ledere av kulturinstitusjoner som våger å vise sin avsky og tar avstand til Putin-regimets overgrep på Ukraina.
3. Ved bruk av boikott (kansellering, utestengelse) skal vi alltid vurdere om boikotten rammer Russlands regime, dvs. de som er ansvarlige for brudd på folkeretten og som står bak invasjonen av en fri og uavhengig nasjon. Vi skal også alltid vurdere om boikotten utilsiktet kan ramme eller stilne uavhengige, alternative stemmer.
4. Alt samarbeid, både av kunstnerisk og finansiell karakter, med statsfinansierte russiske kunst- og kulturinstitusjoner fryses eller avvikles dersom samarbeidet kan bidra til å legitimere det russiske regimets ulovlige handlinger.
5. Vi tar ikke til orde for boikott av enkeltkunstnere som livnærer seg av sitt kunstneriske virke uavhengig av den russiske stat, så lenge utøveren ikke aktivt representerer Russland eller russiske interesser.
6. Kunst- og kulturfeltet forvalter en stor kanon av historiske verker skapt i eller rundt Russland, være seg musikk, scenekunst, litteratur, billedkunst etc. Vi anbefaler ikke boikott av denne kulturarven, på samme måte som vi heller ikke boikotter andre historiske verk skapt av kunstnere som har levd i andre land i en annen tid. Vi anbefaler likevel at nåtidens situasjon i Russland og Ukraina bør adresseres i kommunikasjon med publikum.

Som man ser, tar ikke NTO til orde for boikott av enkeltkunstnere. Kildens retningslinjer er således noe strengere enn NTOs retningslinjer.

Praksis i andre organisasjoner

[Skriv her]

KILDEN

Jeg har kontaktet noen av våre kolleger i bransjen for å høre hvilken praksis de har lagt seg på. Jeg redegjør nærmere for dette i møtet. De jeg har hatt kontakt med har hatt svært få vanskelige vurderinger, dvs at de ikke i nevneverdig grad har hatt russiske kunstnere i virksomheten. Ett moment som er kommet opp er sikkerhetsspørsmål/risikovurdering. Dette gjelder særlig operaen i Oslo som har opplevd at ukrainere og sympatisører av Ukraina har demonstrert når operaen har fremført russiske verk. En virksomhet har lagt vekt på om den russiske kunstneren har tatt avstand fra krigen, noe som jo har vært vanskelig å vurdere gehalten i svaret omkring.

Kildens engasjement for Ukraina

Kilden var altså første kunsthus ut i Norge for å markere en tydelig støtte til Ukraina. Vi har fortsatt med dette og har hvert år siden krigen startet arrangert en solidaritetsmarkering 24. februar. Også i år skal dette arrangeres. I fjor samlet arrangementet minst 500 deltakere og ordførere fra regionen deltar. Ukraina har også preget Europakonferansen i begynnelsen av juni, som arrangeres i Kilden.

Utover dette har Kilden tatt initiativ til å få utarbeidet en bok om kunsten og kunstinstitusjoners betydning for samhold og motstandskraft i et Ukraina i krig. Boken er snart ferdig og skal offentliggjøres i slutten av april som en del av den ukrainske demokratiuka og under Europakonferansen i Kilden 5. mai. Norsk Teater og orkesterforening (NTO) står bak boka sammen med Kilden og betaler halvparten av kostnadene.

Andre konflikter i verden

Samtidig som krigen i Ukraina pågår for fullt, pågår det andre konflikter i verden. Særlig krigen mellom Israel og Hamas engasjerer og det trekkes paralleller. Jeg ble intervjuet av tidsskriftet Scenekunst om dette i høst. Jeg mener at dette resonnementet står seg rimelig bra:

På spørsmål om begrunnelsen for at Kilden valgte å avlyse konserten med Korobeinikov, svarer direktør i Kilden Harald Furre at dette er et krevende landskap. «Vi tok en tydelig avgjørelse om Russland kort tid etter storskalainvasjonen av Ukraina i februar 2022 og har fulgt dette konsekvent siden det. Det går på at vi ikke ønsker velkomne kunstnere som er aktive i dagens Russland, men vi ønsker ikke å boikotte russisk kulturarv. Putin får ikke ta eierskap til den. Vi har også russiskfødte kunstnere i Kilden som ikke virker i Russland i dag. Her finnes det også menneskelige hensyn. I Kilden er vi kjent med at Korobeinikov har en far fra Ukraina og en kreftsyk mor i St. Petersburg. Vi vet også at han har bidratt til en støtteaksjon for Ukraina, men vi må ha en konsekvent linje, og grensen går på kunstnere som er aktive i dagens Russland.»

Men forstår du at det kan virke som dere setter en krig over en annen? Gjelder disse retningslinjene bare én konflikt?

- Kilden har hatt et eget arrangement for å markere omtanken for alle som lider i konflikten mellom Israel og Hamas, men vi har fulgt retningslinjene for bransjen som ikke går på å sanksjonere mot israelske kunstnere eller mot kunstnere med sympati for Hamas. Jeg har full forståelse for at det er mange som har meninger og sympatier for Israel og Palestina, begge synene er til stede i debatten, jeg mener selv at konflikten på Gaza er mer kompleks enn den i Ukraina, og vi har ikke retningslinjer for å boikotte kunstnere som er aktive i Israel, det har heller ikke vår bransjeorganisasjon NTO.

Vurdering

Krigen i Ukraina pågår for fullt. Det er etter min vurdering ikke grunn til å reagere mildere på Russland aggresjon nå enn da krigen startet. De argumentene vi la til grunn for vedtaket 1. mars 2022 står seg etter min vurdering fortsatt. I praksis kan det være vanskelige vurderinger knyttet til praktiseringen av et regelverk, noe saken med Korobeinikov viste. Her var det menneskelige hensyn og pianisten hadde også vist støtte til Ukraina i en offentlig opptreden. Men samtidig optrådte han i dagens Russland. Jeg mener det er svært vanskelig å skulle legge avgjørende vekt på hva kunstneren har av oppfatninger og meninger. Hva uttrykkes i ulike sammenhenger? Det blir umulig for oss å følge opp. Det eneste vi kan følge opp på en objektiv måte er om vedkommende opptrer i Russland i dag. Våre retningslinjer bør oppdateres med en slik formulering.

Generelt skal vi være varsomme med å bruke kunst og kultur som redskap i politiske konflikter. Kunsten har en viktig rolle å spille forsoningsprosesser og for å bygge relasjoner mellom folk og land. Den dagen det blir fred i Ukraina og i andre konflikter, er det naturlig at Kildens engasjerer seg i en forsoningsprosess. Men når krigen pågår, er ikke forsoning mulig.

Forslag til vedtak:

Kilden fastholder sin praksis vedtatt av styret 1. mars 2022 og vil så lenge krigen i Ukraina pågår ikke ønske kunstnere som er aktive i dagens Russland velkommen til å opptre hos oss. Dette gjelder uavhengig av statsborgerskap.

Vedlegg: Saksutredning datert 1. mars 2022 og medieomtaler av saken i høst

KILDEN

Til: Kildens styre
Fra: Administrerende direktør
Dato: 1. mars 2022

Sak 11/22 Mulig kansellering av russiske artiser

Bakgrunn

Ukraina er i krig. Russlands angrep er også et angrep på verdier som Kilden som kunsthøgskule er tuftet på: ytringsfrihet, mangfold og dialog. Akkurat nå utspiller det seg grusomme scener i Ukraina som vi ikke har sett i Europa siden 2. verdenskrig. Et uavhengig demokratisk land angripes av en mektig nabo. Makthaverne i Kreml vil kneble Ukraina og fjerne det demokratiske styret. Vi kjenner alle nå på ukrainernes fortvilelse. Vi er opprørte over Putins maktbruk. Men vi må skille mellom maktapparatet i Russland og det russiske folket. Det er makthavernes handlinger i Ukraina vi fordømmer på det sterkeste.

Ytringsfrihet er en grunnleggende forutsetning for demokrati og menneskerettigheter. Kunst og kulturuttrykk er nettopp ytringer. Et fritt samfunn og et fritt kulturliv er svært sentrale verdier for oss. Kulturaktiviteter gir grunnlaget for å delta i det uenighetsfellesskapet som er forutsetningen for demokratiet. Derfor er det naturlig for Kilden i denne stund å ta en rolle og vise vår holdning til konflikten i Ukraina. Kilden arrangerte derfor en solidaritetsmarkering sist fredag. Denne ble godt besøkt, ble godt mottatt og fikk betydelig omtale i media. I tillegg lyssatte Kilden bølgeveggen i hele helgen i de ukrainske fargene, gult og blått. Lyssettingen blir gjentatt onsdag og torsdag som en del av nasjonal markering i kultursektoren.

Kansellering?

I oppfølgingen av solidaritetsmarkeringen er spørsmålet om kansellering av russiske artister blitt aktualisert. Kilden får i mai besøk av ensemblet fra St. Petersburgballetten mens pianosolist Denis Kozhukhin etter planen skal spille med Kristiansand Symfoniorkester 2. juni. Denne våren er det planlagt til sammen seks verk med russisk tilknytning i programmet til KSO. Stykket *Kirsebærhagen* som er planlagt i juni er skrevet av Tsjekhov.

Det er allerede enighet om å boikotte Russland innen andre felt som idrett, dagligvare, finans og politikk. Solidaritetsmarkeringer og protester finner sted mange steder i Europa – også i Russland. Et samlet Europa har ved hjelp av sanksjoner tatt et tydelig standpunkt mot Putins angrepskrig i Ukraina. Norge har endatil besluttet å sende våpen til Ukraina, og bryter dermed med den restriktive våpenpolitikken som er ført de siste 60 år.

Flere kunstinstitusjoner i Europa har markert avstand ved å boikotte ensembler og terminere kontrakter. Danmarks kulturminister har uttalt at «alt samarbeid med det offisielle Russland på våre statlige institusjoner skal opphøre». Her er det likevel ingen samlet front, verken i Norge eller resten av Europa. Norsk Teater og Orkesterforening har bedt Kulturdepartementet om tydelige retningslinjer. Kulturdepartementet, på sin side, avventer råd fra Utenriksdepartementet.

KILDEN TEATER OG KONSERTHUS

Kilden teater og konserthus for Sørlandet / Kilden performing arts centre
Sjølystv. 2, NO-4610 Kristiansand, tel. (+47) 90 58 11 11, post@kilden.com
Org. nr. 986 471 839, www.kilden.com

I mellomtiden er det opp til hver enkelt kunstinstitusjon hvilken policy som skal følges. Munchmuseet fryser alt samarbeid med russiske aktører, mens Operaen er langt fra like tydelig. Noen hus gir uttrykk for at en boikott urettferdig rammer en uskyldig gruppe. Stavanger konserthus har, i likhet med andre steder, søkt direkte råd hos Kulturdepartementet (uten svar).

En eventuell kansellering er en vanskelig beslutning å ta, og diskusjonen i ledergruppen avspeiler dette. Det kan fremføres gode argumenter både for og mot kansellering av vårens arrangementer med russiske kunstnere i Kilden:

For	Mot
<ul style="list-style-type: none">• Sterkeste måten å markere avstand på.• Kompromissløs holdning.• Sender et tydelig signal til støtte for det ukrainske folk.• Svanesjøen er symboltungt i seg selv (erkerussisk og Putins hjemby).• Andre kunstinstitusjoner boikotter og terminerer kontrakter med russiske kunstnere.• Andre arenaer boikotter: Sport, finans, dagligvare, politikk osv.	<ul style="list-style-type: none">• Kunsten skal ikke knebles. Kunsten er fri.• Argumentet om ytringsfrihet og hvor viktig dialog er for kunsten, spiller også inn på hvorfor vi evt ikke skal boikotte.• Rammer uskyldige, gjerne unge kunstnere som søker et liv utenfor Russland.• Lite treffsikkert.• Hvor stopper vi, hva boikotter vi neste gang?• Klarer vi å være konsekvente?• Hvor går grensa (utøver/opphavsmann)?

Ved en eventuell kansellering av et arrangement bør det skilles mellom nålende utøvende kunstnere og avdøde komponister/dramatikere som en del av vår felles europeiske kulturarv. Jeg ser ingen grunn til å la være å fremføre verk laget av russiske kunstnere. I situasjoner hvor vi fremfører kunst med opphav knyttet til Russland kan Kilden eventuelt vurdere å bruke anledningen til å vise støtte til Ukraina gjennom farger, flagg eller kunstneriske innslag.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser av en mulig kansellering har vi ikke full oversikt over, og avtalene kan diskuteres. Ballettkompaniet leier saler i Kilden og betaler i overkant av kr 200.000,- for dette. Per i dag har de en billettinntekt på ca 800.000,-

Drøfting i ledergruppen og medbestemmelsesapparatet

Ledergruppen har hatt en god og nyansert diskusjon. Det er et klart flertall i ledergruppen som mener at en kansellering er den tydeligste måten vi i dag kan markere størst avstand til Russlands brutale angrep på Ukraina. Også medbestemmelsesapparatet (MBA) skal diskutere saken i dag. Anbefalingen derfra formidles muntlig i møtet.

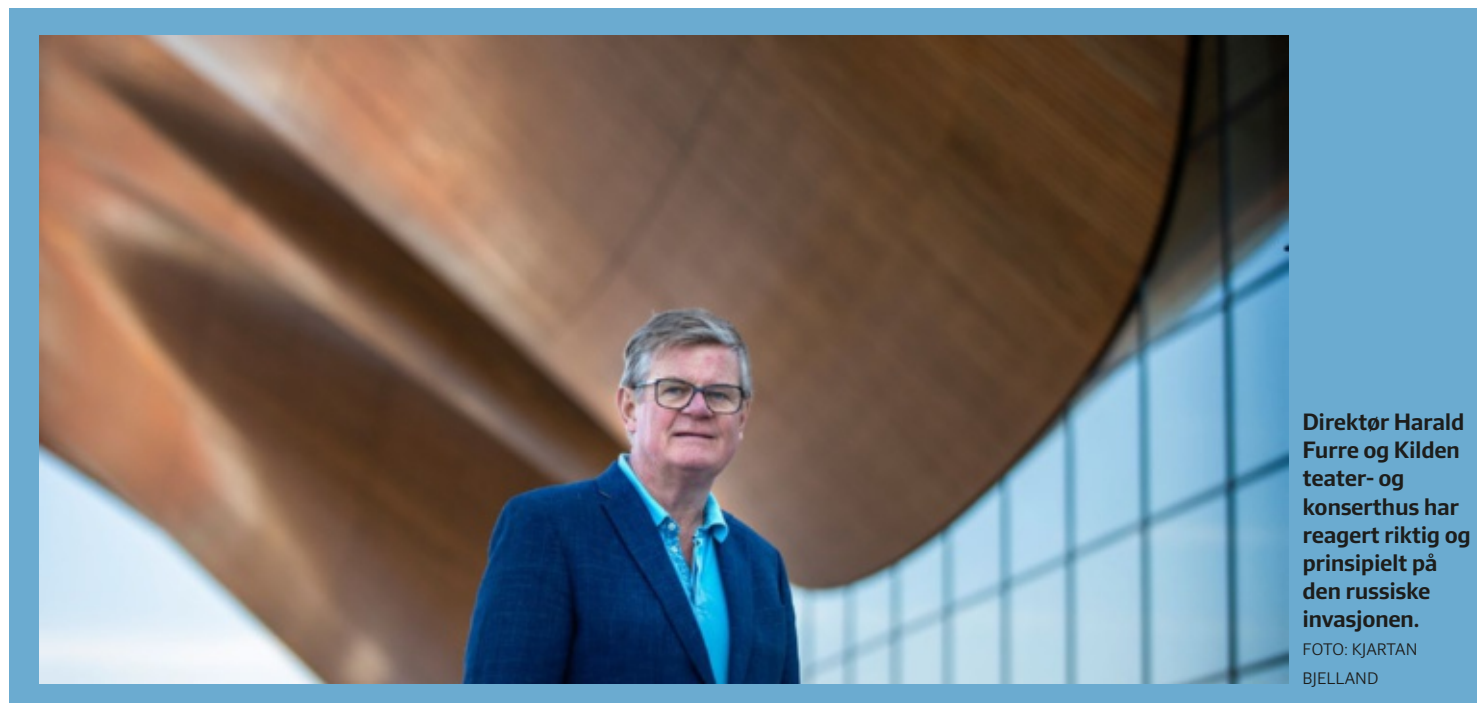
Hva ønsker styret?

Administrasjonen ber styret ta stilling til hva Kildens policy rundt kansellering av russiske kunstnere skal være.

Forslag til vedtak:

For å tydelig markere vår avstand fra Russlands invasjon i Ukraina velger Kilden å kansellere russiske artister og ensembler inntil videre.

LEDER

Direktør Harald Furre og Kilden teater- og konserthus har reagert riktig og prinsipielt på den russiske invasjonen.

FOTO: KJARTAN BJELLAND

Kultur er ikke hevet over krig

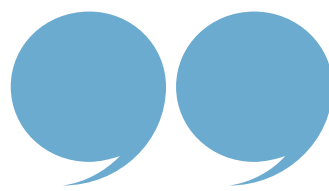
Kilden teater- og konserthus var en av de første kulturinstitusjonene i Norge som bestemte seg for å avlyse kunstnere med aktive karrierer i Russland da Putin invaderte Ukraina. Det er bra de står fast ved det.

Da Kilden teater- og konserthus fant ut at den russiske pianisten Andrej Korobeinikov fortsatt har en aktiv karriere i Russland, og også planlegger for det fremover, valgte de å avlyse solisten og forkorte KSO-konserten torsdag. Selv om det skjedde bare en dag før konserten skulle avvikles.

Det var likevel en riktig avgjørelse.

Kilden teater- og konserthus var en av de første kulturinstitusjonene i Norge som bestemte seg for å sanksjonere russiske utøvere som kunne ansees for representere eller være en del av det russiske regimet. Unntaket er kritikere og dissidenter. I kunst- og kulturfeltet er det naturlig mange av dem.

Nå er Ukraina inne i skjebneuker. Ukrainere er krigstrette idet de går inn i nok en vinter. Og hvem vet hvilken vei vinden vil blåse når Trump overtar makten i USA.

Politikk er sivilisasjon. Krig er det ikke.

Venner av Putin vokser frem i andre land. Innbyggere som vil verne om demokratiet og friheten de har vunnet etter oppløsningen av Sovjetunionen og Østblokken, er urolige. I både Tsjekia, Georgia, Ungarn og Romania vinner antiliberale krefter fram.

Putin og hans likesinnede er fiender av friheter nedfelt i menneskeretter, ytringsfrihet og kunstnerisk frihet. Derfor burde kunst- og kulturfeltet være helt i front i kampen mot slike krefter. Men det er en diskusjon i feltet hvor noen mener at kunsten skal være hevet over politikk. Skal kunst, kultur og academia være uberørt og fortsette som om ingenting? Et eget univers eller hellig rom – frikoblet fra politikk? Svaret er at det er de langt på vei. Under skiftende politiske tider og i ulike regimer eksisterer likevel samarbeid, utveksling og kontakt i disse sfærene.

Men krig er ikke politikk. Krig er vold. Politikk er sivilisasjon. Krig er det ikke. Kunst og kultur er det motsatte av krig – det er samhandling, historiedeling og fellesskap. Og ytringsfriheten er universell og trenger vern. Uten dør også kunst og kultur.

Det er viktig at også kulturen deltar i sanksjonene mot Russland. Det skal ikke skapes en normalitet i denne brutale invasjonen, ingenting skal støtte oppunder dette aggressive diktaturet. Putins regime, både hans tilhengere eller passive støttespillere, trenger verdens klare svar på dette.

Vi har ingen dialog med vold.

Fædrelandsvennen

Grunnlagt 1875
– en liberal partipolitisk uavhengig avis

Sjefredaktør:
Eivind Ljøstad

Nyhetsredaktør:
Jonas Mjaaland

Politisk redaktør:
Vidar Udjus

Kulturredaktør:
Karen Kristine Blågestad

Debattredaktør:
Mari Horve Reite

Administrerende direktør:
Håvard Kvalheim

SENTRALBORD

38 11 30 00

Betjent hverdager
fra kl. 08.00 til 15.00
E-post: 03811@fvn.no
Resepsjonen er åpen
hverdager fra kl. 09.00 til 14.00

TIPS

TIL REDAKSJONEN

03811

SMS: 03811
E-post: tips@fvn.no

Postadresse:
Postboks 369
4664 Kristiansand
Besøksadresse:
Rådhusgata 14a
2. etasje

LOKALKONTOR

MANDAL
JARLE R. MARTINSEN
jarle.martinsen@fvn.no

Polaris Trykk Arendal AS

Følg oss på sosiale medier

På Facebook:
facebook.com/fvn.no

På Instagram:
@fvn.no

På Snapchat:
Fvn.no

På Tiktok:
@fvn.no

● **Presseskikk:** Fædrelandsvennen arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale, oppfordres til å ta kontakt med oss.

● **Klager:** Pressens Faglige Utvalg er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Prinsensgt. 1, postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon 22 41 56 80, faks 22 41 19 80.

● **Publisering:** Fædrelandsvennen forbeholder seg retten til å publisere alt redaksjonelt materiale i alle mediehusets kanaler, og å lagre materialet i elektroniske arkiv og databaser som mediehuset har avtale med. Stoffet kan også publiseres i alle kanaler i mediehus vi samarbeider med. Publiseringsvilkårene gjelder uavhengig av om det betales honorar eller ikke.

● **Personvernpolicy:** Våre brukeres tillit er av største viktighet for oss, og Fædrelandsvennen er derfor opp-tatt av å ivareta ditt personvern. I det vi har kalt vår personvernpolicy forklarer vi hvordan vi tar hensyn til personvernet. Les mer på fvn.no

«Vaiana 2» rett inn på Kinotoppen

Kino. Det ble sterke besøkstall for andre runde med sydhavs-eventyr fra Disney i helgen også på norske kinoer. «Vaiana 2» ble sett av 104.449 norske kinogjengere i premierehelgen, og filmen er totalt oppe i et besøk på 110.628. Det tok Disney-animasjonen rett inn på Kinotoppens førsteplass.

«Wicked» inntar annenplass etter et helgebeseøk på 14.808, og et samlet besøkstall på 51.303. En annen oppfølger, «Gladiator 2», dalte med et besøk på 14.126 fra første- til tredjeplass etter to uker på topp. Sandaldramaet er til nå sett av 134.820 nordmenn. (NTB)

Pianist trakk seg fra konsert i protest

Musikkprofessoren nektet å steppe inn da han fant ut hvorfor han fikk konsertoppdraget. - Jeg føler det er blitt begått en urett, sier han.

Stine Barstad

Det spennende oppdraget tippet inn en morgen: Kunne han tenke seg å være solist på Rachmaninoffs andre pianokonsert med Kristiansand symfoniorkester kvelden etter?

Musiker og professor ved musikkhøyskolen i Oslo, Christopher Park, hev seg over tangentene for å øve. Her var det ingen tid å miste.

Først på flyet over til Kristiansand samme kveld, fikk han gått gjennom de siste mailene han hadde fått fra agenten med detaljer rundt oppdraget. En av dem ga ham en skikkelig dårlig følelse i magen:

- Årsaken til at jeg ble bedt om å steppe inn på så kort varsel, var ikke fordi solisten var blitt syk, som det oftest er. Han var blitt kansellert, sier Park.

Andrei Korobeinikov hadde blitt tatt av programmet dagen før konserten, da arrangørene ble klar over at han hadde spilt konsert i Russland. Det strider mot boikott-reglene Kilden kulturhus innførte etter Russlands fullskala-invasjon av Ukraina. Pianisten fikk betalt, men ikke opp-tre.

Tvilt seg frem til et nei. Samtidig havnet Park i et kinkig moralsk dilemma: Skulle han ta over jobben til kollegaen som hadde fått oppdraget for lenge siden, men som ble bedt om å snu i døren da han ankom Kristiansand? Han tvilt seg frem til et nei.

Dermed ble pianostykket til den russiske komponisten Rachmaninoff, som utgjorde halve konsertprogrammet, avlyst. Publikum fikk halve billetten refundert. Park reiste hjem, en flybillett og en taxitur billigere, og noen spørsmål rikere.

Nå etterlyser musikkprofessoren en mer nyansert debatt om boikotten av russiske kunstnere. - Mitt moralske kompass sa

meg at jeg ikke kan støtte denne typen oppførsel mot min piano-kollega, sier han.

Hadde spilt i Russland. Arrangøren sier at de fikk opplyst at Korobeinikov hadde søkt fransk statsborgerskap og jobbet i Europa. Men like før konserten ble de klar over at han i høst har spilt konsert i Russland. Flere er planlagt til våren.

Korobeinikov har forklart både til Kilden og Park at han er nødt til å spille i Russland. Dette for å skaffe rubler for å betale for behandling for moren, som bor i hjemlandet og er kreftsyk.

Det hører med til historien at faren til Korobeinikov er fra Ukraina. Det har Kilden fått opplyst. I en video på Facebook spiller han ukrainske verk til støtte for ukrainske kolleger som rammes av krigen.

Han har også spilt støttekonsert for ukrainske flyktninger i Mar-seilles, opplyser han selv i en e-post til Aftenposten. Han betegner situasjonen som «absurd».

- Burde tatt ansvar. - Bør vi ekskludere kunstnere som utøver kunsten sin i hjemlandet, selv hvis dette landet er aggressor i en grusom krig? spør Park.

- Han er ikke en Putin-tilhenger og spiller til og med åpent ut av solidaritet for ukrainske kolleger, legger han til.

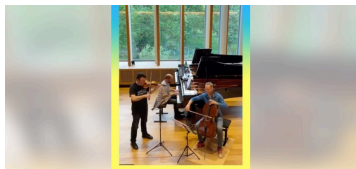
Han understreker at han fordømmer Russlands angrep på Ukraina, og at han personlig ikke ønsker å omgås kolleger som støtter Putin og krigen. Men han mener det er feil å boikotte russiske kunstnere fordi de av gode grunner utøver yrket i hjemlandet.

- Her må det være mulig å ut-vise mer individuelt og menneskelig skjønn, sier han.

Han synes Kilden burde tatt ansvar og latt kollegaen spille etter-som Russland-konsertene ikke

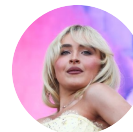
◻ Pianist og musikkprofessor Christopher Park endte med å si fra seg oppdraget. Kostnaden for borturen tok han selv. Foto: Simon Hegenberg

◻ I en video på Facebook spiller Korobeinikov ukrainske verk til støtte for kolleger som rammes av krigen. Skjermdump Facebook

Sabrina Carpenter kommer til Norge

Konsert. Popfenomenet Sabrina Carpenter gjerst Norge for første gang i Unity Arena i Bærum 30. mars. Konserten blir stjernens første norgesbesøk. 25 år gamle Carpenter, som er nominert til seks Grammy-priser i 2025, tar turneen «Short N' Sweet Tour» til Europa neste år, og da er Norge ett av stoppestedene. For tiden er hun i ferde med å avslutte turneen USA-konsert. Med seg til Norge har hun Rachel Chinouiri som oppvarmingsartist. (NTB)

Verdien av en idé ligger i å bruke den

Thomas Alva Edison, amerikansk oppfinner

◻ Halve kveldens program ble kuttet fra konserten på Kilden da innsteperen trakk seg i protest over behandlingen av sin russiske kollega. Foto: Marianne Lovland, NTB

kom opp for han hadde ankommet byen.

Kilden: Blir for vanskelig. Administrerende direktør Harald Furre sier Kilden står oppreist i beslutningen om å kansellere pianisten.

- Jeg mener det er naivt å hevde at kunsten er hevet over krig og konflikt. Kunstnere som opererer i Russland er med å underbygge regimet i Russland selv om de personlig har andre meninger, sier han.

Han understreker at Kilden fortsatt setter opp russiske teaterstykker og spiller russisk musikk, selv om de boikotter utøvere som opererer i landet.

- Putin skal ikke få ta eierskap til russisk kultur, sier han.

- Pianisten har forklart hvorfor han ser seg nødt til å spille i Russland. Gjør det saken annerledes?

- Nei, vi har et prinsipp. Å vurdere enkeltpersoners spesielle situasjon blir en for vanskelig praksis, sier Furre.

- Det avgjørende er at han er aktiv i Russland som musiker i dag, og at regimet tillater at han reiser inn og ut av landet, sier han.

Flest diskusjoner andre vei. Norsk teater- og orkesterforening (NTO) har laget felles retningslinjer for boikott. De anbefaler at all samarbeid med statsfinansierte russiske kunst- og kulturinstitusjoner fryses eller avvikles.

Direktør Morgen Gjellen sier han har full respekt for beslutningen Kilden tok.

- De har bare fulgt sine egne retningslinjer, sier han.

Han sier han skjønner at kolleger kan reagere. Men motsatt beslutning ville også vakt reaksjoner, sier han:

- De fleste diskusjonene om dette har gått andre veien - at vi har måttet forsvare det man tillater.

SEND INN

KRONIKKER må være på maks 5000 tegn med mellomrom. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Manuskripter og bilder returneres bare etter avtale. Oppgi fullt navn, adresse og telefon. Adresse: debatt@fvn.no Kun forhåndsbestilte kronikker honoreres.

DEBATTINLEGG må være på maks 2500 tegn med mellomrom. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte. Manuskripter og bilder returneres bare etter avtale. Oppgi fullt navn, adresse og telefon. Fædrelandsvennen betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form. Adresse: debatt@fvn.no

MENING

DEBATT

KILDEN-AVLYSNING

Kategorisk fra Kilden og Fædrelandsvennen

Bak Christopher Parks konsertavlysning i forrige uke ligger langt flere nyanser enn Kildens direktør Harald Furre og Fædrelandsvennen viser interesse for.

FOTO: SIMON HEGENBERG

● Etter Fures uttalelser til Fædrelandsvennen fredag om at kultur ikke er hevet over krig, gikk han sannsynligvis til Kilden for å nyte noe av det fineste russisk kultur har å by på: Sergei Prokofjvs ballettmusikk til Romeo og Julie. Den russiske komponisten Sergei Rachmaninoffs andre klaverkonsert skulle også vært på programmet – hvis det bare ikke var for en problematisk, ung russisk pianist – ukjent for de aller fleste. Pianisten Christopher Park (bildet) var kalt inn som reserve på kort varsel, men trakk seg i solidaritet da han forsto at den russiske pianisten var blitt kansellert på grunn av sine konserter i hjemlandet.

Prokofjev og Rachmaninoff er begge lysende stjerner på den kulturhistoriske stjernehimmelen. Programmet i Kilden denne kvelden inngår i det russiske kulturelle kanon, som er del av det nåværende regimets nasjonale historiefortelling.

Den nasjonale historiefortellingen, ofte fordreid, er rett og slett en sentral del av Putins nasjonalistiske prosjekt. Burde ikke Furre og Fædrelandsvennen ta dette inn over seg? Hvorfor tar man ikke på alvor at Ukrainas kulturminister eksplisitt har bedt verden om å ta russisk musikk ut av konsertprogrammene? For kultur er jo ikke hevet over krig...

Hva er det egentlig Kilden og Kristiansand symfoniorkester her bidrar til?

Svaret er at det ligger altfor mange nyanser i disse spørsmålene til å være så kategoriske som Kilden og Fædrelandsvennen viser seg.

Hvorfor er man ikke interessert i nyansene?

Dersom man var interessert i Parks begrunnelse for å avlyse, ville man forstå at det på ingen måte ligger naive vurderinger bak beslutningen om å stille seg solidarisk med den kansellerte rus-

siske pianisten. Nå har tre saker i lokalpressen, inklusive Kristiansand Avis og en leder i Fædrelandsvennen, kommet på trykk, uten at noen virker det minste interessert i å forstå hva som ligger bak vurderingene til kunstneren som trakk seg. Ei heller å gå i dybden for å forstå den kansellerte utøverens ståsted og personlige historie. Dette virker lettvent og kategorisk. Uten at Park har fått anledning til å ytre seg blir han kun referert til som pianisten som sympatiserer med alt dette som Kilden og Fædrelandsvennen på høyverdig vis tar avstand fra. Det rammer på en urimelig måte og er dobbelt belastende i en nå krevende situasjon for Park – som bor i Norge og er professor ved Norges musikkhøgskole.

Et sentralt spørsmål når det gjelder kansellering bør kanskje være om man har å gjøre med representanter for den russiske stat. I denne kategorien faller både landslaget i skiskyting, der utøverne har militær grad, og eksempelvis Bolshoi-teateret som kompani. Et annet viktig spørsmål er om utøverne er uttalte støttespillere av det sittende regimet.

I Kristiansand-saken har vi å gjøre med en ung, for de fleste ukjent russisk pianist som bor i Frankrike. Han har ukrainsk far og har deltatt ved støttearrangementer for Ukraina – men spiller også konserter i Russland. Et viktig bakteppe for pianistens konserter i Russland er behovet for å tjene penger i lokal valuta for å kunne betale for morens kreftbehandling i hjemlandet.

Å være av den oppfatning at kunst kan bidra til å bygge bro mellom mennesker i selv de vanskeligste tider for verden er ikke naivt. Totalvurderingene til Furre og Fædrelandsvennen virker svake og inkonsekvante, men Sergei Prokofjev i Kilden var sikkert en flott opplevelse!

SIGURD SLÅTTEBREKK,
professor Norges musikkhøgskole

PARKERING

En bønn for julehandelen

Like sikkert som julestria, er nyhetsoppslag og saker om handikapparkeringer som blir brukt til helt andre ting enn det de er tiltenkt.

● De fleste av oss kjenner følelsen av å leite etter ledig parkering på kjøpesenteret for å få kjøpt det mest nødvendige, og lykken ved å finne en ledig plass. Akkurat nå de siste ukene før jul, blir det enda mer rift om plassene, enda flere varer skal omsettes, og enda flere av oss skal ut og handle oftere og mer enn før.

Samtidig som butikkene lokker med gode tilbud som skal få oss til

Fortsetter →

BPA

Man kan klage på avslag og på omfanget av BPA-timer. Men det krever stor grad av tålmodighet, for saksbehandlingstiden både hos kommunene og Statsforvalteren er lang. Svært lang, skriver pasient- og brukerombud i Agder, Hanne Damsgaard. FOTO: GORM KALLESTAD / NTB

Granske BPA igjen?

Bystyret i Kristiansand vedtok i forrige uke at kommunerevisjonen igjen skal granske hvordan Kristiansand kommune forvalter ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

For trass i sterk kritikk i tidligere revisjon fra 2019 dukker det stadig opp nye saker.

Vi har de siste ukene lest om livssituasjonen til Marcus Hagen Calado, Hannah Lunden og Maximilian.

Tre unge mennesker som ønsker å leve som andre på deres alder:

Marcus har en alvorlig sykdom. Han ønsker å være med venner og delta på fritidsaktiviteter om kvelden uten å ha med pårørende. Han ønsker å ha et sosialt liv som andre unge.

Hannah ble rammet av en ulykke. Hun ønsker å studere, hun ønsker å bli noe, bidra. Hun ønsker seg en utdanning som andre unge på hennes alder.

Maximilian ønsker å bo hjemme med sine foreldre, som andre unge på hans alder tar som en selvfølge.

Disse tre forteller historier som Pasient- og brukerombudet kjenner så altfor godt. Vi får flere henvendelser fra personer som enten har fått avslag på søknad om BPA, eller som mener de har fått for få timer til personlig assistanse.

I disse sakene er det ofte stor uenighet om det faktiske hjelpebehovet. Det er kommunens syn opp mot den enkelte søker. Konfliktnivået er ofte høyt, og frustrasjonen og fortvilelsen er ofte stor hos de som søker BPA. Og ikke minst, som Hannah sin historie viser, er det store variasjoner på hvordan BPA-ordningen forvaltes av kommunene.

Man kan klage på avslag og på

omfanget av BPA-timer. Men det krever stor grad av tålmodighet, for saksbehandlingstiden både hos kommunene og Statsforvalteren er lang. Svært lang.

Dette er tøft å stå i.

Enkelte sier det er noe av det tøffeste. At kommunen, som skal være til hjelp, oppleves som en motpart.

Samtidig sier både Kristiansand og andre kommuner at utgiftene til BPA-tjenestene er formidable. At BPA er den velferdstjenesten som gjør at budsjettene for helse- og omsorgstjenesten kneler.

Kommunene viser til likhetsprinsippet – at brukere med til-

●● Hva med å gi BPA gjennom en statlig tilskuddsordning?

svarende behov skal behandles likt. Å få tjenester levert som BPA gir ikke rett til flere timer enn man ville fått ved ordinære helse- og omsorgstjenester. Kommunene viser også til at dersom ordningen skal være et likestillingsverktøy, må den flyttes fra helse- og omsorgslovgivningen til et annet lovverk.

Men retten til BPA ble lovfestet i 2015. I pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 d.

Det betyr at enkelte grupper med nedsatt funksjonsevne har rett til å få praktisk og personlig bistand organisert som BPA dersom timebehovet er omfattende. Retten kan også gjelde avlastning for foreldre med hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne.

Lovbestemmelsen, forarbeider, veiledere, flere titalls avgjørelser med lovforklaringer og føringer fra Statsforvalter, ja til og med domstolsavgjørelser, gir føringer for hvordan loven skal forstås.

Pasient- og brukerombudet

erfarer at det ikke er lovforståelsen som er problemet.

Problemet er kostnadene som følger av å tolke regelverket rett.

BPA, som er så gull verdt for de som har krav på det, er en for stor økonomisk byrde for kommunene.

Vil en ny granskning gi oss flere svar? Vil en ny granskning gi brukerne bedre rettssikkerhet?

Jeg, som pasient- og brukerombud i Agder, tror ikke det. Men forhåpentligvis tar jeg feil.

Slik situasjonen er nå havner Marcus, Hannah, Maximilian og flere med dem, i en vond klemme mellom kommunenes trange økonomi og statens vegring for å handle.

Derfor bør følgende utfordring gå til helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre:

Kom over på brukernes banehalvdel og lytt til innspillene som kom i høringen av NOU-en «Selvstyrt er velstyrt».

I høringen ble det et premiss at ordningen fortsatt skulle være kommunal. I lys av de erfaringene vi har med variasjon i kommunenes tildeling og forvaltning av ordningen, spør Pasient- og brukerombudet om dette premisset bør fastholdes?

Hva med å gi BPA gjennom en statlig tilskuddsordning? Staten har erfaring med slik tildeling med hjelpetønad og forhøyet hjelpetønad.

Uansett, inntil Vestre eller andre politikere gjør nødvendige grep må kommunen følge loven. Retten til BPA er vedtatt av Stortinget. Det kan man ikke granske seg bort fra.

HANNE DAMSGAARD,
pasient- og brukerombud i Agder

Nyheter

Kansellering

📍 Konserthuset Kilden i Kristiansand kansellerte russer. Foto: Håkon Mosvold Larsen, NTB

Når boikott er både rett og galt

Kanselleringen av en russisk pianist i Kristiansand er en studie i dilemmaer.

A | Kommentar

Frank Rossavik

Kommentator i Aftenposten

Konserthuset Kilden kansellerte i slutten av november pianisten Andrei Korobeinikov like før han skulle spille, selv om russeren allerede var i Kristiansand. Årsaken er sanksjonene mot Russland på grunn av landets krig mot Ukraina.

Utslagsgivende var at Korobeinikov spiller også i Russland, ikke bare utenlands. Dermed omfattes han av boikotten. Dette fant Kilden først ut sent.

Så inviterte Kilden Christopher Park til å erstatte Korobeinikov. Også Park er pianist på høyt nivå og dessuten professor ved Norges musikkhøgskole i Oslo.

Park sa først ja, men da han senere så at kanselleringen var politisk begrunnet, endret han syn og reiste hjem i solidaritet med sin russiske kollega.

Park sympatiserer likevel med Ukraina i krigen. Det samme gjør Korobeinikov.

Forkludrer det siste Kildens kansellering? Ja og nei.

Også kultur handler om penger. Hvis en russisk kunstner får honorar for en opptreden i vest og pengene kan havne i Russland, blir dette strengt tatt det samme som hvis en hvilken som helst vare selges av et russisk selskap i vest. Siden Korobeinikov spiller i Russland og har flere konserter på gang i hjemlandet, må Kilden gå ut fra at penger fra Kristiansand kan havne der.

For skjematisk? Men dette er «strengt tatt». Korobeinikov, som har ukrainsk far, kan vise til at han mer enn én gang har spilt offentlig i solidaritet med Ukraina. Den delen av historien gjør nok Kilden ubekvem, men hvor skal man trekke linjen? Korobeinikov er åpenbart ikke så ukrainavennlig at han nektes å reise inn i og ut av Russland.

Hvis en arrangør først åpner for å gjøre unntak fra en regel, blir det vanskelig. Da må det hver gang vurderes om den aktuelle russeren er tilstrekkelig kritisk til Vladimir Putin til å kunne slippe til på en scene. Riktignok vil dette ikke være aktuelt så ofte, men det er lett å skjønne at arrangøren vil slippe.

Det tryggeste er å tenke skjematisk, men er Kildens direktør Harald Furre i overkant skjematisk? - Jeg mener det er naivt å hevde at kunsten er hevet over krig og konflikt. Kunstnere som opererer i Russland er med å underbygge regimet i Rus-

land selv om de personlig har andre meninger, sier han til Aftenposten.

Spiller på flere strenger. Man her kommer det andre aspektet inn. Man kan jo mene at nettopp kunsten bør være en kanal for kontakt, og at den er særlig viktig i krig og konflikt. Klassisk musikk formidlet av utøvere på høyt nivå vil dessuten formidle på flere plan, for eksempel ved å bringe frem bestemte sinnsstemninger. De kan ha politisk kraft.

Opplevelsen kan også være mer konkret. Å spille et verk av komponisten Pjotr Tsjajkovskij (1840-1893) kan gå videre enn det rent musikalske. Tsjajkovskij var homofil, noe som bidro til at han fikk et vanskelig liv. Musikken hans var dessuten kontroversiell i samtiden også fordi mange russere mente den hadde vestlige elementer.

På disse to punktene er komponisten fra Votkinsk på en måte en motpol til dagens russiske president. I alle fall kan Tsjajkovskijs musikk bli det, når den spilles av en russer på en scene i vest.

Tsjajkovskij sto ikke på programmet i Kristiansand. Det gjorde Sergej Rakhmaninov (1873-1943), som også hadde et problematisk forhold til sitt hjemland og flyttet til Vesten.

Burde Kilden ha utvist mer av et menneskelig skjønn, også siden Korobeinikov allerede hadde kommet til Kristiansand da han ble kansellert? Kollega Park mener det. Derfor snudde også han og dro hjem.

Jeg heller mot at Kilden gjorde det rette, men det er under tvil. Spørsmålene er mange og kompliserte. Å nekte russiske kunstnere å opptre i vest, uansett hva de mener om Putin og krigen, kan presse dem inn i Putins fold.

Har Kilden nå bidratt til å skyve Korobeinikov nærmere Putin?

Dessuten er komponistene Tsjajkovskij og Rakhmaninov en del av verdens kulturarv. Ved å boikotte dem i vest, kan Putin i stedet gjøre dem til egne verktøy. Det samme gjelder kunstnerne som spiller verkene.

Ikke så lett. Nå var det ikke det som skjedde i Kristiansand. Kilden ville jo la en russisk pianist spille et russisk verk.

Men da Putins angrepskrig ble trappet kraftig opp i 2022, oppsto det en impuls i vest for å boikotte alt russisk. Den ble ansporet av Ukraina. Landets kulturminister oppfordret i desember 2022 konkret til boikott av Tsjajkovskij inntil krigen er over. Også det er forståelig. Men det ga Putin muligheten til å slå tilbake mot vestens kansellering av Russlands rike kulturarv. Dermed kunne han i stedet ta Tsjajkovskij og Rakhmaninov, samt en forfatter som Leo Tolstoj, til inntekt for seg.

Sånn sett har Kilden-direktør Furre rett. Kunsten kan ikke heves over krig og konflikt. Derimot kan den kanskje mildne og motvirke krig og konflikt. Men det er ikke så lett.

Julie Rongved Amundsen– 10. desember 2024

Boikott og samarbeid på Kilden

Publisert

10. desember 2024

Sist endret

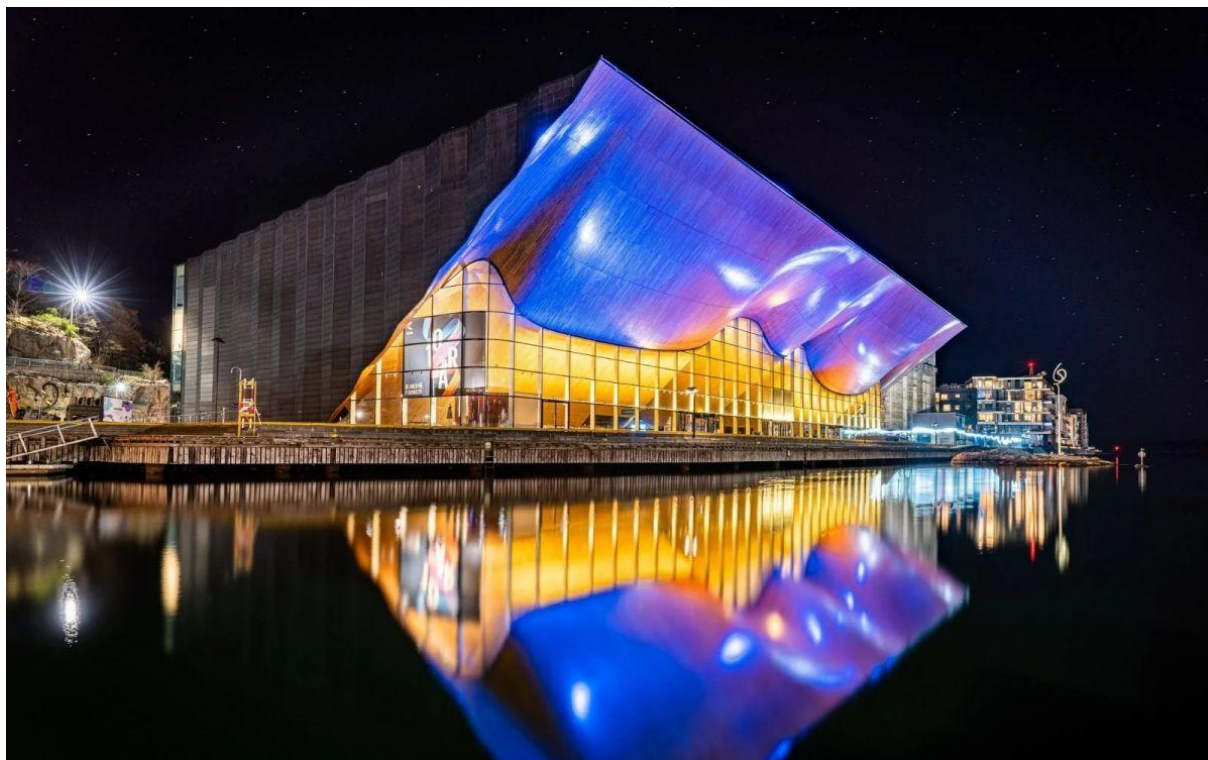
10. desember 2024

Tekst av

Julie Rongved Amundsen

[NyheterMusikk](#)

Del artikkel

Kilden teater og konserthus opplyst i ukrainske farger. Foto: Kilden teater- og konserthus.

Kilden teater og konserthus avlyste konsert med russisk pianist på kort varsel, men sjefdirigenten jobber for et israelsk orkester.

28. november avlyste Kristiansand symfoniorkester (KSO) og Kilden teater og konserthus halvparten av en lenge planlagt konsert. Den russiske pianisten Andrei Korobeinikov, som er bosatt i Frankrike, skulle spille Sergej Rakhmaninovs andre pianokonsert, men Kilden avlyste da de fikk vite at Korobeinikov også har spilt konserter i Russland etter invasjonen av Ukraina. Ifølge [Aftenposten](#) har Korobeinikov søkt om statsborgerskap i Frankrike og har optrådt på støttekonsert for ukrainske flyktninger der. Korobeinikovs far skal være ukrainsk, og han mener selv at han er nødt til å spille i Russland for å tjene penger for sin kreftsyke mor. Korobeinikov måtte reise hjem igjen, men KSOs sjefdirigent, litauiske Julian Rachlin, er også sjefdirigent i

Jerusalem Symphony Orchestra i Israel. Orkesteret ble grunnlagt som et kringkastingsorkester allerede på slutten av 1930-tallet, og da staten Israel ble grunnlagt i 1948 ble det videreført som et nasjonalt radioorkester før det ble utvidet og fikk navnet Jerusalem symfoniorkester på 1970-tallet. Orkesteret drives i dag av en stiftelse og er i hovedsak finansiert av den israelske staten og Jerusalem by. Krigene i Ukraina og i Palestina er ulike, men begge krigene har møtt stor fordømmelse internasjonalt. Norge er blant landene som har fordømt en rekke av både Russlands og Israels krigshandlinger. Den internasjonale straffedomstolen har utstedt arrestordre både på Vladimir Putin og Benjamin Netanyahu for krigsforbrytelser, sistnevnte er også etterlyst for forbrytelser mot menneskeheten. Når Kilden avlyser en konsert med en russisk pianist fordi han jobber i Russland, kan man lure på hvorfor kunstnere som er aktive i Israel ikke får den samme behandlingen. På spørsmål om begrunnelsen for at Kilden valgte å avlyse konserten med Korobeinikov, svarer direktør i Kilden Harald Furre at dette er et krevende landskap. «Vi tok en tydelig avgjørelse om Russland kort tid etter storskalainvasjonen av Ukraina i februar 2022 og har fulgt dette konsekvent siden det. Det går på at vi ikke ønsker velkomne kunstnere som er aktive i dagens Russland, men vi ønsker ikke å boikotte russisk kulturarv. Putin får ikke ta eierskap til den. Vi har også russiskfødte kunstnere i Kilden som ikke virker i Russland i dag. Her finnes det også menneskelige hensyn. I Kilden er vi kjent med at Korobeinikov har en far fra Ukraina og en kreftsyk mor i St. Petersburg. Vi vet også at han har bidratt til en støtteaksjon for Ukraina, men vi må ha en konsekvent linje, og grensen går på kunstnere som er aktive i dagens Russland.» *Men forstår du at det kan virke som dere setter en krig over en annen? Gjelder disse retningslinjene bare én konflikt?*

- Kilden har hatt et eget arrangement for å markere omtanken for alle som lider i konflikten mellom Israel og Hamas, men vi har fulgt retningslinjene for bransjen som ikke går på å sanksjonere mot israelske kunstnere eller mot kunstnere med sympati for Hamas. Jeg har full forståelse for at det er mange som har meninger og sympatier for Israel og Palestina, begge synene er til stede i debatten, jeg mener selv at konflikten på Gaza er mer kompleks enn den i Ukraina, og vi har ikke retningslinjer for å boikotte kunstnere som er aktive i Israel, det har heller ikke vår bransjeorganisasjon NTO.

Etter invasjonen av Ukraina i 2022 lagde NTO et sett med [prinsipper](#) for bruk av boikott med anbefalinger for hvordan institusjonene skulle forholde seg til en eventuell boikott av Russland. Der understrekes også punktet om russisk kulturarv og kunstnerisk kanon, og det står at de ikke «tar til orde for boikott av enkeltkunstnere som livnærer seg av sitt kunstneriske virke uavhengig av den russiske stat, så lenge utøveren ikke aktivt representerer Russland eller russiske interesser.» På spørsmål om prinsippene og hvorvidt de burde omfatte flere konflikter, svarer direktør i NTO, Morten Gjelten at situasjonen som oppstod etter invasjonen av Ukraina var særegen, og medlemmene ba da selv bransjen om å samle seg. NTO hegner om autonomi og ansvar, og det er opp til institusjonene å ta egne valg. «I denne konkrete og særegne situasjonen lagde vi disse retningslinjene med en dobbel hensikt hvor vi også fortalte hva vi *ikke* skulle blande oss i. Vi tok tidlig stilling til at vi mente det var riktig å fortsette å bruke den felles kulturarven. Konklusjonen til Kilden ligger i en gråsoner, og de følger sine egne styrevedtak.» Gjelten sier at det ikke er aktuelt å lage flere retningslinjer for boikott og at medlemmene må ta stilling til sakene fra gang til gang.

SAK 10/25

Aktivitetsrapport 2024 – publikum

Vedlegg 12

Oversikt over publikum for årene 2012-2024

Antall publikummere

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*	2020**	2021	2022	2023	2024***
Totalt	211 040	188 508	154 843	165 277	190 143	203 481	186 813	175 814	164 334	50 617	164 591	170 032	187 053
Kristiansand Symfoniorkester	39 979	19 839	22 135	29 995	30 083	31 304	28 034	29 365	19 066	6 335	32 831	32 829	59 711
Kilden Teater	65 858	52 732	41 987	50 914	72 092	61 397	73 913	54 405	27 078	6 754	40 305	21 640	25 139
Kilden Opera	9 693	12 715	1 217	2 735	3 710	13 219	4 528	493	84	1 416	3 684	9 703	4 163
KVE											1 094	830	6 853
Kilden Kultur, egne	16 527	15 340	11 428	9 517	21 410	24 133	28 889	28 688	71 425	13 429	32 070	45 585	63 902
Kilden Dialog	2 270	20 024	17 639	13 794	12 679	14 389	9 866	7 731	231	980	8 325	4 685	9 785
Formidlingsaktiviteter/annet	8 249	3 402	-	-	876	4 097	3 511	9 756	7 064	1 017	6 103	9 837	10 759
Sum egenarrangement	142 575	124 052	94 406	106 955	140 850	148 539	148 741	130 438	124 948	29 931	124 412	125 109	180 312
Kurs og konferanser	8 407	8 775	8 450	10 208	6 723	6 212	3 225	5 570	668	2 343	5 555	5 641	4 277
Kilden Kultur, utleie	60 058	55 681	51 987	48 114	42 570	48 730	34 847	39 806	38 718	18 343	34 624	39 282	46 962
Sum utleie og annet	68 465	64 456	60 437	58 322	49 293	54 942	38 072	45 376	39 386	20 686	40 179	44 923	51 239

*4 636 publikummere på Kristiansand. Nå som var en samarbeidsproduksjon mellom Kilden teater, Kilden opera og KSO, ligger registrert på Kilden Teater.

** herav 100 546 digitale "publikummere".

*** samproduksjoner registreres på alle de kunstneriske avdelingene som har bidratt, derfor er summen av de ulike avdelingene større enn totaltallet, dette er nytt av 2024

Antall digitale publikummere

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totalt			100 546	998 700	631 276	1 026 096	1 111 549

Sak 11/25 Strategi- og handlingsplan, KPI-er 2. halvår 2024

Vedlegg 19

KPI-er for 2024, sammenliknet med 2023

Kunstnerisk posisjon

Indikatorer for å kunne måle om Kilden er kjent for unike produksjoner på tvers av kunstformer (avlyste produksjoner grunnet covid-19/streik er ikke tatt med):

i. Antall samproduksjoner internt (to eller flere programmerende avdelinger)	3	6	9
ii. Antall samproduksjoner med eksterne parter på tvers av kunstformer (en eller flere kunstformer internt pluss en eller flere kunstformer eksternt)	1	1	2
iii. Antall samproduksjoner med Kunstsiloen	0	1	1

Regional rolle (halvårlig):

Indikatorer for å kunne måle om vi oppnår det regionale målet om at Kilden skal bety noe for befolkningen på Agder, at vi skal møte dem der de er både fysisk og digitalt, og ønske flere velkommen inn i Kilden:

a. Antall konserter/forestillinger i regionen, fordelt på kunstformer/avd.
- KSO (også kammerkonserter)
- Teater
- Opera
- Kilden Kultur
- Kilden Vokalensemble (KVE)
- Formidlingsaktivitet/sideprogram
b. Antall publikummere på disse forestillingene
- KSO (også kammerkonserter)
- Teater
- Opera
- Kilden Kultur
- Kilden Vokalensemble (KVE)
- Formidlingsaktivitet/sideprogram

c. Andel publikummere (billett kjøpere) i Kilden som ikke er fra Kristiansand kommune

d. Antall steder/scener Kildens forestillinger vises digitalt (bibliotek, omsorgssentra etc)

e. Digitale produksjoner; antall avspillinger over 30 sek. på Youtube

2023		
1. hã 2023	2. hã 2023	Sum 2023
3	6	9
1	1	2
0	1	1

1. hã 2023		2. hã 2023		Sum 2023
Agder u/KRS	KRS	Agder u/KRS	KRS	Agder inkl. KRS
4	3	15	47	69
7	-	-	-	7
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
1	1	1	3	6
9	2	-	7	18
488	384	2 038	4 294	7 204
452	-	-	-	452
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
140	90	52	548	830
269	28	-	1 416	1 713

1. hã 2023	2. hã 2023	Sum 2023
25 %	29 %	27 %
15	14	15
483 186	536910	1 020 096

2024		
1. hã 2024	2. hã 2024	Sum 2024
6	6	12
4	2	6
0	2	2

1. hã 2024		2. hã 2024		Sum 2024
Agder u/KRS	KRS	Agder u/KRS	KRS	Agder inkl. KRS
3	19	32	39	93
9	3	-	-	12
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	3	-	2	5
3	3	1	6	13
1 680	824	2 826	2 855	8 185
1 031	199	-	-	1 230
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	1 890	-	381	2 271
285	230	98	416	1 029

1. hã 2024	2. hã 2024	Sum 2024
25 %	24 %	25 %
16	16	16
527 378	572171	1 099 549

27 Trazom-forestillinger rapportert på KSO

To Sparebanken Sør-konserter rapportert på KS

Sak 12/25 AMUs årsmelding 2024

Vedlegg 20

Utkast til årsrapport

Arbeidsmiljøutvalget i Kilden teater og konserthus IKS

Årsrapport 2024 UTKAST 28.1.25

1. Den lovmessige forankringen

Arbeidsmiljøloven § 7-2 (6): Arbeidsmiljøutvalget skal hvert år avgi rapport om sin virksomhet til virksomhetens styrende organer og arbeidstakernes organisasjoner.

2. Årsrapporten ble behandlet i AMU 7. februar 2025

Sak x/25. Vedtak: Arbeidsmiljøutvalgets årsrapport for 2024 godkjennes.

3. Arbeidsmiljøutvalgets sammensetning i 2024

Funksjonsperioden for AMU er to år, og løper fra 1. juni. Det er vedtatt prosedyrebeskrivelse for valg av verneombud og AMU. Bedriftshelsetjenesten er fast observatør. Ledervervet i utvalget alternerer mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Arbeidsgivers representant administrerende direktør Harald Furre, var leder frem til 31.mai da arbeidstakernes representant ved Hovedverneombud Anders Hardeland overtok ledelsen, men det var Kristian Bronebakk som fungerte som leder i perioden.

Ansattes representanter

Anders Hardeland (hovedverneombud)
Kristian Bronebakk
Maricel Dahle (til 31.5.)

Stedfortreder

Tormod Justnæs
Camilla Lilleengen
Stein Håkon Marcussen

Arbeidsgivers representanter:

Harald Furre
Kirsten Tungland
Sofie Ringen
HR: Odd Jarle Larsen
HMS: Bjørn Danielsen

Bedriftshelsetjenesten: Bente Strømsvold, Falck Helse. Karine Gislefoss Storesund, Medco dinHMS fra 15. august.

Verneombud

Hovedverneombud:

Anders Hardeland
Stedfortreder: Tormod Justnæs

Drift:

Verneombud: Dan Børge Jensen
Stedfortreder: Jamel Nemer

Skuespillere:

Verneombud: Ann Ingrid Fuglestveit
Stedfortreder: Fredrik Høstaker

Verksteder:

Verneombud: Bojan Oz Milinkovic
Stedfortreder: Camilla Lilleengen

Musikerne i KSO:

Verneombud: Jasper Havelaar

Kantine/Kafé/Kjøkken/Vertskap/Billett:

Verneombud: Maricel Jocelyn Dale (frem til 31.5.)
Stedfortreder: Carl Roger Øivand Aaslie

Scene, lys, lyd og bilde:

Verneombud: Kristian Bronebakk
Stedfortreder: Øystein Aase

Administrasjon:

Verneombud: Anne Grethe Andersen
Stedfortreder: Stein Håkon Marcussen

Personvernombud (oppnevnt)

Liv-Anne Strandberg

4. Medbestemmelsesapparatet

- Vi omtaler strukturen for dialog med tillitsvalgte og AMU som *medbestemmelsesapparatet* (MBA).
- Møtene med de tillitsvalgte ledes fast av administrerende direktør. AMU ledes vekselvis av arbeidsgivers og ansattes representanter.
- Møtene legges opp slik at det først er et møte mellom ledelsen og tillitsvalgte. Deretter tiltrer AMUs medlemmer i møtet og felles saker diskuteres. Til slutt har AMU møte alene.
- Det fastsettes en møteplan per år. Dennes sikrer også at det gis mulighet for innspill fra tillitsvalgte før styremøtene.
- Arbeidsgiver innkaller til møtene og setter opp saksliste senest en uke før møtene. Tillitsvalgte gis en frist for å melde inn ekstra saker. Saker kan behandles under eventuelt, men kan også avvises hvis de ikke er tilstrekkelig forberedt.
- HR er sekretær for MBA og har sammen med administrerende direktør ansvar for innkallinger og protokoller.
- Protokoller fra møtene i MBA behandles i ledergruppen.

Saker som kan tas opp i møtene:

Møte mellom ledelse og tillitsvalgte

- Klargjøre eventuelle tolkninger av tariffavtaler, arbeidsreglement og lovgivning.
- Inngå lokale særavtaler om arbeidstid, overtid mv.
- Orientering om lønnsoppgjør. Overenskomst mellom Kilden og Creo/KSO forhandles lokalt.
- Drøfting om bruk av deltid, midlertidige ansatte, innleie, selvstendige oppdragstakere og tjenestekjøp fra andre virksomheter som har betydning for bemanningen i henhold til AML§ 14-14 a
- Samarbeide om valg av ansattes representanter i Kildens styre (FOR-2017-08-24-1280)

Fellesmøte

- Ansettelse og fratredelser. Til generell informasjon, men også i henhold til bestemmelser i tariffavtalene og fortrinnsrett i henhold til Arbeidsmiljøloven.
- Informasjon om hvilke stillinger som skal utlyses internt og eksternt.
- Orienteringer fra styremøter.
- Orientering om Kildens årsbudsjett og regnskap.
- Diskutere/drøfte eventuelle omstillinger og organisatoriske endringer.
- Diskutere saker som omhandler miljøarbeidet i bedriften (FNs bærekraftsmål)
- Diskutere saker som omhandler personvern.
- Medarbeiderundersøkelser.

Arbeidsmiljøutvalget

- Arbeidsmiljøutvalgets oppgaver er beskrevet i Aml kapittel 7.
- Klargjøre eventuelle tolkninger av Arbeidsmiljøloven.
- Vedta handlingsplan for HMS-arbeidet i bedriften.
- Informere om sykefravær og eventuelt diskutere generelle årsakssammenhenger.
- Behandle planer som kan få *vesentlig* betydning for arbeidsmiljøet slik som byggarbeider, innkjøp av maskiner mv.
- Behandle helse- og velferdsmessige spørsmål knyttet til eventuelle endring av arbeidstidsordninger.
- Behandle spørsmål som angår bedriftshelsetjeneste og den interne vernetjeneste, herunder rutiner for varsling, systemer for risikovurderinger, AKAN-opplegg, ruspolitikk mv.
- Behandle spørsmål om opplæring, instruksjon og opplysningsvirksomhet som har betydning for arbeidsmiljøet. Kilden har bestemt at alle ledere, seksjonsledere og andre med personalansvar skal gjennomføre HMS-kurs.
- Avviksmeldinger, feilretting og forbedringstiltak.
- Påse at det blir valgt verneombud og medlemmer til arbeidsmiljøutvalget etter vedtatte prosedyrer.

5. Sentrale saker i 2024:

AMU-møter

Det ble avholdt sju AMU-møter.

Medarbeiderundersøkelse

Det ble gjennomført en medarbeiderundersøkelse i regi av konsultentselskapet Rambøll i februar.

Medarbeidersamtaler

Det gjennomføres medarbeidersamtaler for alle ansatte.

Målsettinger for HMS-arbeidet 2024 (AMU sak 10-24)

HMS-målsettinger	Resultat	Kommentar
Sykefravær skal ikke overstige 5,5 %	5,9%	En liten økning fra 2023 da fraværet var 5,8%
0 skader med fravær.	1	Sykefravær med varighet i over én måned. Hendelse med motorisert palleløfter.
0 branner og branntilløp.	3	Ingen reelle branner, men tre hendelser der brannvarslingsanlegget ble utløst på grunn av feil.
Minimum 150 innrapporterte HMS-avvik og forbedringsforslag.	218	Oversikt over hendelser er vedlagt
Kurs i HMS (40-timer), førstehjelp, sikkerhetskurs, fallsikring, publikumshåndtering mv.	Se oversikt	Det ble ikke gjennomført bedriftsinternt 40-timers HMS-kurs, men én ansatt deltok på et kurs hos Falck BHT.
Aktiviteter som fremmer kreativitet, felleskap og deling av kunnskap.	9 allmøter Sommerfest i august En rekke møter i lederforum pluss inspirasjons-samlinger.	
Aktiviteter som fremmer helse og motvirker belastningsplager.	Se årsmelding fra BHT	
Vår visjon er; Ingen sykemeldinger som kan relateres til arbeidet.	Se punkt 11	HR sørger for at det blir gjennomført oppfølgingssamtaler med alle sykemeldte med lengre fravær
Som en del av ansettelsesprosessen som HR-seksjonen administrerer skal alle nyansatte innkalles til en introduksjonssamtale med HMS-leder. Jfr. Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 2-3. d.	Alle nyansatte får informasjon og oppfølging av HMS-leder	

6. Internkontroll

Jf. Internkontrollforskriften: FOR-2017-06-09-719

Følgende dokumenter er utarbeidet:

- Gjennomgang av HMS-systemet jf. AML § 3-1-h
- Internkontroll kjøkken med mattrygghetskontroll fra Anticimex
- internkontroll for vertskap og billett
- Internkontroll brannvern
- Internkontroll servering med gjennomgang av alkohollovens bestemmelser
- Internkontroll for scene, lys, lyd og bilde
- Brannøvelse med test av evakueringsstol
- Tilsyn fra Brannvesenet
- Tilsyn fra Agder Energi (elektrisk anlegg)
- Besøk fra brannvesenet med test av fallsikringsutstyr

Kristiansand og omegn brann og redning på besøk

Gjennomførte kurs

Ifølge Arbeidsmiljøforskriftene skal det gjennomføres dokumentert opplæring i HMS og bruk av arbeidsutstyr:

Ansatte har gjennomført 113 kurs og opplæring på maskiner og utstyr mot 67 i 2023.

- 40-timers HMS-kurs (Eksternt)
- Førstehjelpskurs
- Akutttskadekurs for Inspisienter
- FSE kurs (elektrisitet) med førstehjelp
- Arbeid i høyden med fallsikring
- Hangcha palleløfter
- JLG 2620 Sakselift, personløfter
- Dingi GTWY 10 personløfter
- Dingi AMWP 9 Selvgående lift
- Lifter GX 12 Palleløfter
- Jungheinrich skyvemasttruck
- Truckførerbevis T1 og T2
- Løfteredskapskurs G11
- Riggerkurs for scene
- TNM Scenetrekk (Trekwerk)
- Wagner Biro Teleskoptribune/amfi i Teater- og operasalen
- Wagner Biro Akustikkbanner og reflektorpanel i Konsertsalen
- Motortaljer i Intimsalen
- Motortaljer i Multisalen
- Pyroteknikk (Fyrverkerisertifikat)
- Publikumshåndtering (Securitas)

Test av VR-briller i brannslukningsøvelse

Skadeforebygging

98 ansatte fikk influensavaksine bekostet av arbeidsgiver i november.

Endringer i arbeidsmiljøloven

Minimumskravet til innholdet i den skriftlige arbeidsavtalen er endret (AML §14-6).

Endringene innebærer at ansatte i større grad enn før skal få detaljerte opplysninger om ansettelsesforholdet og sine rettigheter, samt at opplysningene må stå i selve arbeidsavtalen. Alle arbeidsavtaler som inngås etter 1. juli 2024 må oppfylle de nye kravene for å være gyldige.

Det kom også inn et nytt punkt i loven som presiserer at verneombudet skal påses at arbeidstakernes psykososiale arbeidsmiljø er varetatt. Denne presiseringen kom inn i loven med det mål å øke bevisstheten om de psykososiale siden av arbeidsmiljøet (AML§ 6-2 f). Arbeidstilsynet sendte i oktober ut et høringsnotat om endringer i arbeidsmiljøloven og forskrift om utførelse av arbeid for å tydeliggjøre regelverket om psykososialt arbeidsmiljø.

7. Kilden stadig bedre

Arbeidet med å gjøre Kilden til en stadig mer lærende organisasjon, basert på kontinuerlig forbedrings tankegang har fortsatt i 2024. Aktiviteten har i deler av året vært noe begrenset på grunn av sykdom, men er i ferd med å ta seg opp igjen.

Det jobbes både individuelt og i team. Verdt å nevne kan være

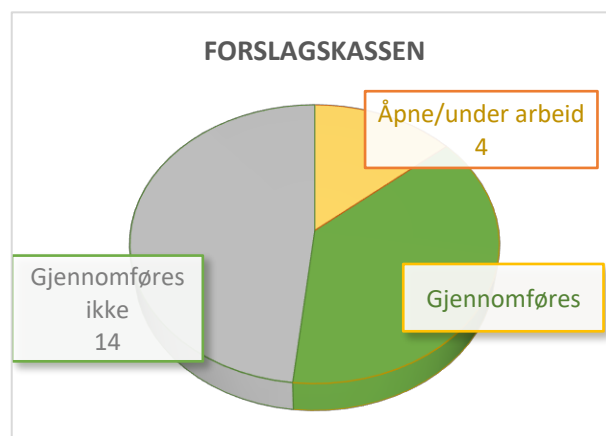
- fortsatt utvikling av Ledernetverket (ulike temaer, blant annet forbedring av møtekultur)
- arbeid med de strategiske innsatsområdene for 2024
- "God arbeidsflyt" - trening individuelt og på teamnivå
- bistand til tverrgående prosjekter

8. Forslagskassen

Ansatte har i 2024 meldt inn 29 forslag til forbedring via forslagskassen. Dette er en økning i forhold til året før. Vi antar at Kildens store kostnadsfokus var en medvirkende faktor til at forslagskassen var litt mindre i bruk det året. Innspillene i 2024 omhandler både nye prosjekter, forslag knyttet til arbeidsmiljø og forbedringstiltak som kommer organisasjonen til gode.

Av de 29 innkomne forslagene gjennomføres 11 av dem, mens fire er under vurdering. 14 forslag gjennomføres ikke. Blant dem som har blitt eller skal følges opp, kan nevnes:

1. Kildens deltakelse i Sommerløpet (Hilde Lunde Garby)
2. Fjerne polletter fra garderobeskap i publikumsområdet, kun nøkler (anonym innsender)
3. Forbedre musikergarderobes i 3. etasje (Maylinn Nøyseth Håland)
4. Flere garderobeskap for serveringspersonale, vertskap og billett (forslag via MBA)
5. Et formelt samarbeid mellom Kilden og Musikk gir liv (Bjørn Danielsen)
6. Skilt med teksten «Varemottak og sceneinngang» over personalinngangen (Stein Håkon Marcussen)

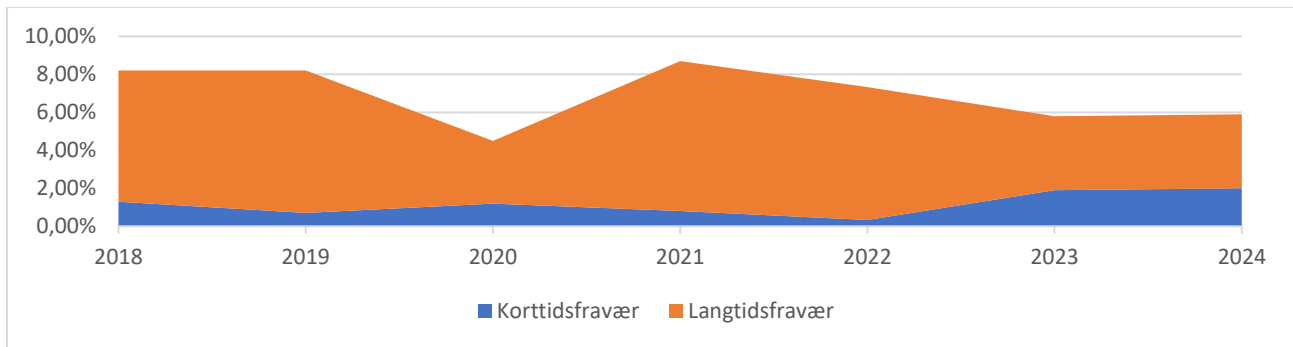

9. Bedriftshelsetjenesten

Kilden hadde avtale med Falck som hovedleverandør, og Medco dinHMS om fysioterapitjenester frem til 15. august da Medco dinHMS overtok. Det formidles kontakt mellom våre ansatte og bedriftshelsetjenesten (BHT) i flere fagområder slike som fysikalsk assistanse, psykologi og krisehåndtering. Det ble i 2024 også gjennomført flere tiltak i Kildens lokaler der bedriftshelsetjenesten medvirket. Fysioterapeut er i Kilden hver tirsdag, og osteopat hver fredag.

10. Sykefravær

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Korttidsfravær	1,30 %	0,70 %	1,20 %	0,80 %	0,33 %	1,90 %	2,00 %
Langtidsfravær	6,90 %	7,50 %	3,30 %	7,90 %	7,00 %	3,90 %	3,90 %
Totalt	8,20 %	8,20 %	4,50 %	8,70 %	7,33 %	5,80 %	5,90 %

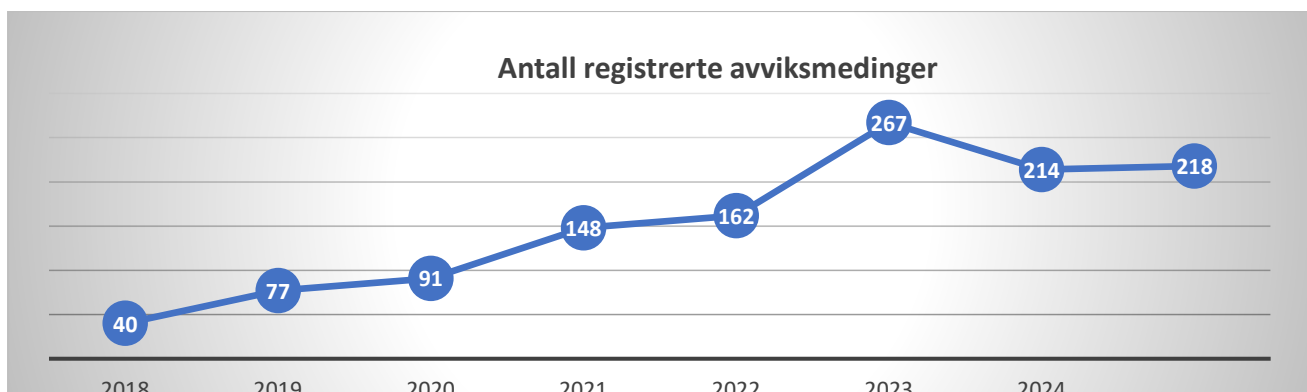
11. Forhold i arbeidet som har ført til fravær

I henhold til Arbeidsmiljølovens § 5-1 skal arbeidsgiver registrere alle personskader og sykdommer som oppstår under arbeidet. Det samme gjelder sykdom som antas å ha sin grunn i arbeidet eller forholdene på arbeidsplassen. Dersom arbeidstaker krysser av på sykemeldingsskjemaet at fraværet er relatert til arbeidet følges dette opp av leder i samarbeid med HR, eventuelt også av Bedriftshelsetjenesten. Slike forhold registreres ikke i avviksmeldingssystemet.

12. Avviksmeldinger

Avvik, ulykker og forbedringsforslag meldes via vårt elektroniske system, HSEQ-Reports levert av Mellora A/S. Det er vedlagt en oversikt over alle registrerte meldinger i kortform. Det arbeides kontinuerlig med å utbedre feil, men også med bevisstgjøring og holdninger til sikkerhet. Det ble i 2024 innrapportert 218 HMS-avvik og forbedringsforslag mot 2014 i 2023. Blant avvikene er det 12 som omhandler mindre personskader hvorav én skade førte til sykemelding. 39 hendelser kunne ha ført til personskade eller materielle skader. Én publikummer falt og slo seg, og én fikk lettere skade da en beskyttelsesplate ved en miksepult løsnet.

Type hendelse i 2024	Antall	Lukket	Prosent lukket
Personskade med fraværsfølge	1	1	100
Førstehjelpsskade	12	12	100
Fare for skade på person eller materiell	39	39	100
Bygningsmessig skade eller slitasje	38	31	82
Skade eller slitasje på sceneteknisk utstyr	18	15	83
Interne avvik og kritikkverdige forhold	99	86	87
Utløst brannalarm	3	3	100
Miljøutslipp	0	0	0
Leverandørfeil	0	0	0
Brudd på personvernregler	0	0	0
Publikumsrelatert	3	3	100
Annet (forbedringsforslag)	5	4	80
Totalt	218	194	89

13. Bedriftsidrettslaget KILBIL

Kilden har bedriftsidrettslag som drives av de ansatte. Aktivitetene i regi av bedriftsidrettslaget har blant annet vært: Ukentlige pilatestreninger, deltakelse i Terrenkarusellen, kurs i kajakkpadling, frisbeegolf, fotball, bading (året rundt) mm.

14. Miljøarbeidet

Raluca Moldovan leder miljøarbeidet i Kilden. Vi er en sertifisert miljøfyrtårnbedrift, og arbeider konkret med bærekraft innen områder som arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport. Vi arbeider helhetlig, systematisk og langsiktig med tiltak som skal forbedre våre miljøprestasjoner, redusere klimagassutslippene – og bidra til en grønn fremtid. Vi bidrar dermed til å oppnå flere av FNs bærekraftsmål. I tillegg til å være miljøfyrtårnbedrift, er Kilden Klimapartner og medlem i Arena for bærekraft. Vi ble sertifisert for en ny to-årsperiode 15. april 2024.

Vedlegg

- Halvårsrapport fra Falck helse
- Halvårsrapport fra Medco dinHMS.
- Miljøfyrtårnsertifikat
- Oversikt over avviksmeldinger, observasjoner og forbedringsforslag

Kilden 7. februar 2025

Kristian Bronebakk
Verneombud og leder av AMU

Bjørn Danielsen
HMS- og kvalitetsleder